

Götene kommun

Årsredovisning 2015

Antagen av KF 2016-04-25

Innehållsförteckning

1. Övergripande kommentarer och organisation

Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommundirektören	5
Kommunens organisation	6

2. Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys	8
Personalekonomisk redovisning	10
Miljöredovisning	15
Götene kommuns aktuella planer	16
Götene på den internationella arenan	17
God ekonomisk hushållning	18
Finansiell analys av kommunen	22
Finansiell analys av kommunen och helägda bolag	28

3. Ekonomiska sammanställningar

Kommunens och sammanställd resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning, notförteckning	30
Redovisningsprinciper	39

4. Götene kommun

Nämndredovisning	40
Kommunfullmäktige	40
Revisionsnämnd	40
Kommunstyrelsen	41
Barn- och utbildningsnämnden	46
Socialnämnden	51
Nämnden för service och teknik	58
Räddningsnämnden	59

5. Götene kommuns bolag

Götene kommuns bolag	60
Organisation	61
AB GöteneBostäder	62
Götene Vatten och Värme AB	63
Medeltidens Värld AB	65
Götene Industrier AB	66
Destination Läckö Kinnekulle AB	67
Goliska IT (kommunalförbund)	68

6. Övrigt

Revisionsberättelse	70
---------------------------	----

Götene kommuns årsredovisning

Målgrupp

Götene kommuns årsredovisning överlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Götene kommuns årsredovisning vänder sig till kommunens politiker, kommunmedborgare och andra intressenter. Den produceras av ekonomiafdelningen för kommunstyrelsen.

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap i den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en förvaltnings-

berättelse. Den ska redovisa en översikt över utvecklingen av kommunens samlade verksamhet. Här ska tas upp viktiga händelser som inte redovisas i resultat- eller balansräkning men som är viktiga för bedömningen av ekonomin. Vidare ska i förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser under året, den samlade verksamhetens förväntade utveckling, väsentliga personalförhållanden samt andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den samlade kommunala verksamheten.

Fem år i sammandrag

En översikt av kommunens ekonomi 2011-2015

	2015	2014	2013	2012	2011
1 Verksamhetens nettokostnad, mnkr	654,8	644,9	609,7	600,2	595,34
2 Årets resultat, mnkr	12,3	2,7	15,7	10,3	3,6
3 Nettokostnadsutveckling, %	1,5	5,8	1,6	0,8	1,3
4 Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, %	3,1	3,4	2,6	2,1	1,2
5 Driftskostnadsandel före finansnetto, %	96,4	99,9	97,2	98,4	98,0
6 Årets resultat i relation till skatteintäkter och statsbidrag, %	1,9	0,4	2,5	1,7	0,6
7 Årets resultat i relation till verksamhetens kostnader, %	1,6	0,3	2,1	1,4	0,5
8 Finansnetto, mnkr	1,5	2,3	1,2	2,2	2,9
9 Soliditet, % (inkl hela pensionsskuld och löneskatt)	7,5	4,3	1,4	1,5	0,0
10 Nettoinvesteringar, mnkr	61,8	37,1	25,7	13,6	15,2
11 Personalkostnader inkl omkostnader, mnkr	441,5	418,3	393,8	379,2	372,4
12 Kommunalskatt	21,77	21,77	21,77	21,77	21,90
13 Antal invånare i Götene kommun 31 dec	13 160	13 080	13 028	13 092	13 134

Mandatfördelning

	Nov 2010- sept 2014	Okt 2014- 2018
Moderata Samlingspartiet	6	5
Centerpartiet	5	5
Kristdemokraterna	3	2
Liberalerna	3	2
Socialdemokraterna	14	13
Miljöpartiet	2	2
Götene Framtid	5	6
Vänsterpartiet	2	3
Sverigedemokraterna	1	3
Totalt	41	41

Bildtexter omslagets framsida:

Bild 1: Lekplats Solbacken

Bild 2: Götene kommun medverkan i Exjobbmässa Skövde Högskola

Bild 3: Invigning av nya Liljestensskolan

Bildtexter omslagets baksida:

Bild 1: Kommunledningen besöker Grävtjänst AB

Bild 2: Café i Blomberg

Bild 3: Evidensbaserad utbildning inom äldreomsorgen

Produktion:

Hatech - Hans Klar

Pryck:

Prinfo Rydins Tryckeri AB

Ett år med nya utmaningar!

Götene kommun ska ha en verksamhet i toppklass för våra medborgare och där är våra anställda viktiga personer. TACK ALLA Ni som finns i vår organisation och gör vår kommun till en attraktiv plats att leva och bo i. För att lyckas fullt ut är det viktigt att vi är en attraktiv arbetsgivare.

Efter sommaren har vi fått en utmaning, det är den flyktingström som inte bara Götene utan hela Sverige är berörda av. Ensamkommande barn och asylsökande har kommit till Götene. För oss är det en självklarhet att vi vill hjälpa till och skapa en trygghet för dessa människor. Vi använder ofta ordet utmaning och det är en utmaning vi står inför. Här ser vi prov på vilken styrka som finns bland vår personal. TACK ALLA som gjort att vi klarat denna utmaning så professionellt

Vad hände under 2015?

Liljestensskolan har byggts om och är omgjord även i de befintliga lokalerna. Våra högstadielärover har nu fått en modern skola i toppklass. Vi har satsat på infrastruktur i våra bostadsområden i Nordskog och Källstorp, samt gång och cykelvägar i Lundsbrunn och Hällekis.

Lärandet börjar när barnen är små och det är i förskolan som grunden läggs för barnets lust att vilja lära, viktigt att arbeta i ett 1-16 års perspektiv för att eleverna ska nå goda resultat i åk 9. Satsningen för att främja skolorvaru har börjat och är riktad mot alla kommunens skolor.

Götene kommun har bra resultat i flera brukarundersökningar inom särskilt boende och på väg att bli bättre även inom hemvården. Äldreomsorgen är ansträngd, det är svårt att få vikarier och vi har hög sjukfrånvaro. Vi blir fler äldre och det märks inom hemtjänsten där omsorgstimmarna ökar och det behövs fler platser inom särskilt boende. Boendestöd inom handikappomsorgen fortsätter att öka, eftersom fler personer med funktionsnedsättning har eget boende.

En verksamhet som påverkats stort under en kort tid är organisationen runt ensamkommande unga. Här är det svårt att rekrytera kompetent personal samt att de unga får ett rättsäkert mottagande. AME är med i ett ESF-projekt under namnet Level up. Projektet pågår i 3 år och är riktad till unga personer som inte studerar eller arbetar. Antalet vårdagar på institution har minskat tack vare våra egna hemmaplanslösningar.

Vi har idag fritidsgårdsverksamheter i kommunens fyra tätorter. Våra kulturprogram är välbesökta, uppskattade och fina kulturupplevelser. Ett sommarlovsprogram och broschyr med sommarlovskul sammanställdes för barn och unga. Nytt för i år var den medborgarceremonin som genomfördes 6 juni. Då firade vi alla nya svenska medborgare.

Framtiden i kommunen

Vi har ett ökat behov av förskoleplatser, samtidigt som våra befintliga lokaler behöver ses över så att dessa blir lärmiljöer utifrån dagens pedagogik. Barnen är vår framtid och kanske den viktigaste investering vi kan göra är att se till att varje barn och

Åsa Karlsson – Kommunalsråd

elev ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar. En utmaning är att möta våra barns och ungas behov i ett tidigt skede. Tidiga insatser när det gäller läsning och skrivning är avgörande för elevernas fortsatta skolgång. Pengar är satsade till ökad läsförståelse i grundskolan, riktade till lägre åldrar. Frågan om omsorg på udda tider måste finnas på agendan.

Andelen äldre ökar och politiken bör fundera på hur vi bäst ska möta framtida behov och krav. En stor utmaning inom äldreomsorgen är att få till särskilt boende och trygghetsboende. Daglig verksamhet måste följa med i samhällsutvecklingen, samt kunna erbjuda fler individanpassade insatser.

Kultur och fritid är viktigt för kommunens tillväxt och samhällsutveckling. En attraktiv kommun behöver skapa mötesplatser för kultur och fritid.

Avslutningsvis

Vi måste medvetet satsa på att ha en framsynt boende- och infrastrukturplanering som skapar goda livsmiljöer, trivsel och samhörighet. En kommunal verksamhet i toppklass och ett bra samarbete med besöksnäring, handel och övrigt näringsliv är avgörande framgångsfaktorer.

Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften vi behöver och samtidigt behålla och utveckla den personal vi har anställt.

Tillsammans skall vi fortsätta att utveckla verksamheten och få en verksamhet i toppklass för våra kommunmedborgare.

LYCKA TILL!

Åsa Karlsson
Kommunalsråd

Årsredovisningen 2015

Det händer en helt otroligt massa saker i en kommun under ett år. Kommunens ordinarie verksamhet pågår dygnet runt årets alla dagar. Men just detta år kom ändå kanske att karaktäriseras av två större händelser i vår bygd.

I juni när Kinnekulle stod i sin absoluta vackraste blomning och sommaren var här, chokades vi av händelserna i Blomberg. Det är kanske fortfarande ofattbart för många av oss att detta hemiska kunde hända här hos oss. Under en veckas tid pendlade vi alla emellan hopp och förtvivlan under eftersöket av Lisa Holm. Men mitt i all bedrövelsen finns även positiva saker. Den uppslutning av frivilliga som hjälpte Missing People samt olika företags och organisationers insatser visar på ett fantastiskt engagemang i vår bygd när det behövdes.

Den andra händelsen är att det under hösten kom allt fler flyktingar till vår kommun. Det är människor som flytt från krig och elände som nu söker lugn och trygghet i Sverige. Tillsammans har vi arbetat stenhårt för att lösa de uppdrag som faller på oss inom den kommunala organisationen, men även försökt stötta andras arbete. Antalet ensamkommande barn ökade kraftigt under året, men vi har kunnat lösa boende och skola på ett bra vis. Det stora engagemang som olika frivillig organisationer visat omkring flyktingsituationen är en nyckel till om vi i Götene kommun ska lyckas.

Under året hände naturligtvis många fler saker, detta är endast ett litet urval av spännande händelser i den kommunala verksamheten. Vid höstterminens start hälsades eleverna välkomna till den nya Liljestensskolan, en modern högstadieskola för framtiden. Bygget hade pågått i över ett år. Idrottshallen i Hällekis har blivit godkänd som nationellt demonstrationsexempel för lågenergihus.

Inom äldreomsorgen har man arbetat med projekt för välfärdsteknologi och e-hälsa. På sektor Omsorgs kvalitetsdag presenterade personalen ett urval av alla de utvecklingsarbeten och goda exempel som pågår inom sektorn. De har många olika projekt på gång. Under året åkte samtlig äldreomsorgspersonal i väg på utbildning i evidensbaserad praktik (EBP) och personligt ledarskap.

Fritid ungdom genomförde bl.a. skatedagar för tjejer i skateparken. En instruktör jobbade med tjejer som ville lära sig med om att åka skate, och göra trick, parken var helt reserverad för tjejerna. Den ekonomiska prognosen under våren visade på en risk för ett stort underskott. Tillsammans arbetade vi hårt för att vända ekonomin. Något som vi klarade av, och som syns i denna årsredovisning.

På våren ”Rockade vi sockorna” för att uppmärksamma den Internationella Downs syndrom dagen. En dags som syftar till att hylla olikheterna bland oss. Under året har vi arbetat mycket för att förbättra vår kommunikation. Kommunens facebookside följs av allt fler, och den uppdateras ständigt. Under året färdigställde vi kommunens nya ledningssystem och medarbetar-

Jerker Andersson Liljestrand – Kommunchef

strategin. Två viktiga dokument som styr kommunens verksamhet, med en tydlig politisk utgångspunkt.

Jag tycker att 2015 kan karaktäriseras av ordet: engagemang. På många vis har det i vår kommun visats på ett starkt engagemang för andra människor. I vår egen verksamhet syns personalens engagemang i de positiva resultat som finns i olika kvalitetsmätningar. Något som jag vet kommer att fortsätta under kommande år. Vårt mål är att utveckla kommunens verksamhet så att den fortsätter att vara en verksamhet i toppklass för våra medborgare.

Jerker Andersson Liljestrand
Kommunchef

Invigning av nya Liljestensskolan.

Kommunens organisation

Götene kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. Organisationsschemat i figuren nedan, visar de nämnder, beredningar, bolag samt kommunalförbund som kommunen bedriver verksamhet i. Med de samlade resurser som finns i organisationen och som kommunen förfogat över under året har ambitionen varit att göra Götene kommun till en kommun som ska vara attraktiv att leva och bo i under livets alla skeden.

Kommunal förvaltning

Den kommunala verksamheten leds av kommunfullmäktige. Direkt underställd kommunfullmäktige finns Revision, Valnämnd, Valberedningen, Överförmyndare, Folkhälsorådet samt Demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Från och med 2012 finns en ny gemensam lönenämnd tillsammans med Skara. Götene kommun är huvudman och det ekonomiska ansvaret ligger under kommunstyrelsen.

Nämnden för service och teknik samt Räddningsnämnden är nämnder där Skara är huvudman (dvs underställd kommunfullmäktige i Skara kommun). Nämnderna har ansvar för båda kommunernas kost, lokalvård, fastighet, gata/park respektive räddningstjänst.

Tjänstemannaorganisationen består sedan 2015 av fyra sektorer som i sin tur har ett antal enheter. Kommundirektören utser sektorschefen, som leder arbetet på respektive sektor.

Kommunalt ägda aktiebolag

Götene kommun äger samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB, AB GöteneBostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB samt 27 procent i Destination Läckö-Kinneulle AB.

För de helägda bolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I enlighet med kommunallagen utser kommunfullmäktige även en lekmannarevisor till respektive bolag. I det aktiebolag (Destination Läckö- Kinneulle AB) där kommunen inte har ägar majoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige. Även i det delägda bolaget har kommunfullmäktige utsett lekmannarevisor.

Kommunfullmäktiges styrning av de helägda bolagen sker enligt styrdokumentet Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag (KF§44/2013). Av respektive bolags bolagsordning framgår dess ändamål. Utöver detta har kommunfullmäktige gett respektive bolag ägardirektiv. Enligt kommunallagen har även kommunfullmäktige alltid rätt att ta ställning i frågor av principiell karaktär eller annat av större vikt.

Kommunalförbund

GöLiSka IT är ett kommunalförbund som drivs tillsammans med Lidköping, Skara och Essunga kommuner och från 1 januari 2016 även Grästorp. Götene kommuns andel uppgår till 16,2 procent 2015.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Åke Fransson
Antal ledamöter: 41

Revision

Ordförande: Jan-Olof Karlsson

Valberedning

Ordförande: Kenth Selmosson

Överförmyndare

Therese Sjöberg

Folkhälsorådet

Ordförande: Åsa Karlsson

Valnämnd

Ordförande: Ove Karlsson

Demokratiberedning

Ordförande: Åke Fransson

AB GöteneBostäder

Ordförande: Peter Legendi
VD: Roland Lundqvist

Götene Vatten och Värme AB

Ordförande: Kjell-Åke Hansson
VD: Stina Cassidy

Medeltidens Värld AB

Ordförande: Åsa Karlsson

Götene Industrier AB

Ordförande: Åsa Karlsson
VD: Roland Lundqvist

Destination Läckö-Kinnekulle AB

Ordförande: Stefan Johansson
VD: Jim Josefsson

Kommunstyrelsen

Ordförande: Åsa Karlsson
Kommunchef: Jerker Andersson Liljestränd

Socialnämnd

Ordförande: Björn Cavalli Björkman

Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Anders Månsson

Miljö och bygglovsnämnd

Ordförande: Ulf Svensson

Götene Skara gemensam lönenämnd

Ordförande: Åsa Karlsson

Nämnden för service och teknik

Ordförande: Karl-Gustaf Bynke (Skara)
Vice ordförande: Clemens Nordentoft
Förvaltningschef: Göran Gustafsson

Kommunalförbund GöLiSka IT

Ordförande: Lena Blomgren (Lidköping)
VD: Anders Thörn

Räddningsnämnd

Ordförande: Ulla Hellberg (Skara)
Vice ordförande: Ove Karlsson
Räddningschef: Roger Almgren

Kommunledningen besöker Grävtjänst AB.

Omvärldsanalys

Skatteunderlagets utveckling och statens stöd avgör storleken på skatteintäkterna

Utvecklingen av skatteunderlaget i riket samt statens stöd till kommunerna är avgörande för hur stora intäkter kommunerna får.

Utjämningsystemet utjämnar för skillnader mellan kommunerna när det gäller skatteunderlag och opåverkbara kostnader. Oberoende av struktur och kommuninvånarnas beskattningsbara inkomster ska kommunerna ha samma förutsättningar att ge sina invånare kommunal service.

Skatteunderlaget är beroende av hur sysselsättningen i riket är. En ökad sysselsättningsgrad med fler arbetade timmar ger kommunerna större möjligheter att möta ökade behov och vice versa.

Regeringen

I budgetpropositionen för 2016 som lämnades i september föreslog regeringen investeringar i jobb, skola och klimat. Regeringen bedömde att konjunkturläget i den svenska ekonomin förbättras de kommande åren. Det beror främst på en starkare utveckling i omvärlden och leder till fallande arbetslöshet i Sverige. Men konjunkturuppgången är osäker och riskerna för en svagare utveckling är betydande.

I den prognos som regeringen presenterade i december konstateras att svensk ekonomi befinner sig i en konjunkturåterhämtning där tillväxten väntas bli betydligt starkare 2015 och nästa år än tidigare väntat. För 2015 tror regeringen på en BNP-tillväxt på 3,6 procent, vilket är den högsta tillväxttakten på fyra år. Prognosen visar på en stark svensk ekonomi, där konsumtion och investeringar ger ett stort bidrag till tillväxten. Pro-

gnosen visar en sysselsättning som fortsätter att växa snabbt de kommande två åren. Flera bedömningar i prognosen är dock osäkra. Till stor del handlar det om antaganden kring flyktingsituationen.

För att hantera den rådande flyktingsituationen med ett stort antal asylsökande och minska trycket på den kommunala ekonomin, antog riksdagen i december i en extra ändringsbudget ett tillfälligt stöd om sammanlagt 9,8 miljarder till kommunerna och landstingen. Stödet betalades ut 2015, men avser även att täcka kostnader som förväntas uppstå 2016.

Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Sveriges kommuner och landsting (SKL) skriver i höstens ekonomirapport i oktober att allt fler äldre, snabb befolkningstillväxt som en följd av flyktingkrisen samt ökade kostnader och investeringsbehov gör att kommunsektorn ekonomi är i ett mycket svårt läge.

Trots en god BNP-tillväxt på drygt tre procent samt god utveckling av sysselsättning och skatteunderlag i år och nästa år, bedömer SKL att resultaten i kommuner kommer att försämrats. Detta förklaras av ökade kostnader för verksamheterna och av befolkningsökningen. Ökade krav inom vård, skola och omsorg samt stora investeringsbehov gör att kommuner står inför stora utmaningar. Skatteunderlaget räcker inte för att möta detta. Fram till 2019 kommer medelskattesatsen enligt SKL:s beräkningar att behöva höjas med närmare två kronor för att uppnå ett resultat på en procent av skatter och statsbidrag. Om stora skattehöjningar ska undvikas behöver kommunerna fortsätta att effektivisera sina verksamheter, förändra arbetssätt och tillämpa ny kunskap och teknik.

Vid sidan om de generella statsbidragen finns drygt 80 riktade statsbidrag som enligt SKL tenderar att driva på kostnadsutvecklingen ytterligare genom omfattande administration.

Befolkningsutveckling

Götene kommuns befolkning ökade under 2015, även under 2014 ökade antalet invånare. Dessförinnan minskade befolkningen under tre år.

Vid årsskiftet bodde 13 160 personer i kommunen, vilket innebär att befolkningen ökat med 80 personer under året. Befolkningsökningen beror främst på ett positivt flyttningsnetto på 92 personer. Totalt föddes det 125 barn under året, vilket är 12 färre än 2014.

Ur skattesynpunkt är befolkningen per den 1 november viktig. Den 1 november 2015 uppgick befolkningen till 13 132, vilket var en ökning med 57 personer jämfört med 1 november 2014.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning ska i budgeten anges finansiella mål samt riktlinjer och mål för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Därtill ska förvaltningsberättelsen i årsredovisningen innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Det är varje kommuns uppgift att inom lagens ramverk finna formerna för sin tillämpning.

Götene kommun har under många år strävat i riktning mot en sund ekonomi och god ekonomisk hushållning. I praktiken innebär det ett systematiskt arbete med rambudget som fastställs av kommunfullmäktige.

Diagram. Födelsenetto

Diagram. In- och utflyttningsnetto (antal)

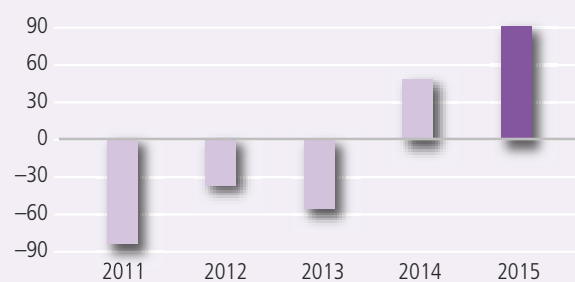
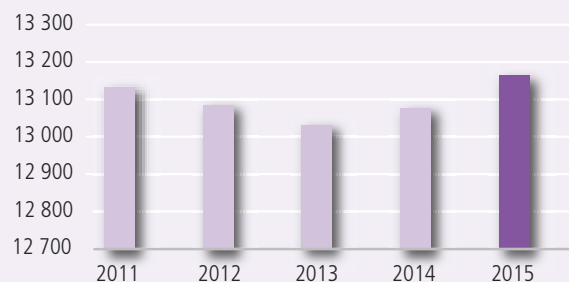

Diagram. Befolkningsutveckling (antal)

Personalekonomisk redovisning

Sammanfattning

Götene kommuns övergripande mål i medarbetarperspektivet är att vara en attraktiv verksamhet som skapar delaktighet och utveckling. Götene kommun vill på bästa sätt ta till vara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens brukare/kunder. Medarbetarna ska alltid ha Götene kommuns medborgares bästa som ledstjärna och bemöta medborgarna med respekt och värdighet. Personalredovisningen 2015 avser att ge en kort beskrivning och ett antal fakta kring kommunens personal och personalarbete. Siffrorna inom parentes avser år 2014.

Vår personal

Antalet anställda har ökat med 32 personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 46 personer medan antalet vikarier minskat med 14. Detta motsvarar en total ökning av personalstyrkan med 3,2 %. Den största ökningen har skett inom individ- och familjeomsorg men även grundskola, äldreomsorg samt kultur och fritid har ökat något. Den största minskningen har skett inom handikappomsorgen men även förskolan och konsult och administration har minskat något. Andelen visstidsanställda är 10,5 %, vilket är en minskning i jämförelse med föregående år.

Ökningen inom individ- och familjeomsorgen beror på att nya boenden för ensamkommande barn har startat under året samt att utökning har skett inom socialtjänsten riktat mot integration.

Tabell: Antalet anställda per nämnd

	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel procent
Barn- och utbildningsnämnd	329	57	386	37%
Socialnämnd	527	45	572	55%
Kommunstyrelsen	77	7	84	8%
Totalt	933	109	1 042	100,0%

Personalkostnad

Tabell: Personalkostnad

	2015	2014	2013
Personalkostnad (mnkr)	441,5	418,3	393,6
Förändring (%)	5,5	6,3	3,8

Personalkostnad inklusive sociala avgifter och pensionskostnader har ökat med 5,5 % jämfört med år 2014. Personalkostnadsökningen beror bland annat på ökningen av antalet tillsvidareanställda.

Semesterlöneskuld

Tabell: Semesterlöneskuld

	2015	2014	2013
Semesterlöneskuld (mnkr)	26,0	25,5	24,3
Förändring i procent	2,0	4,9	-1,2

Semesterlöneskulden har ökat med 0,5 mnkr, vilket motsvarar 2,0 %. Skulden består av sparade semesterdagar samt ännu ej utbetald ersättning för övertid. Antalet sparade semesterdagar har minskat och uppgår till 15 858 (16 382) dagar eller motsvarande 15,2 (16,1) dagar per månadsanställd. Antalet sparade semesterdagar har minskat med nästan en dag per månadsanställd.

Den okompenserade övertiden har minskat bland månadsanställda medan den har ökat något bland uppehållsanställda och ferieanställda.

Personalstatistik

Tabell: Personalstatistik

	2015	2014	2013
Månadsavlönad personal			
Medelålder	44,4	45,1	45,6
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	91,6%	90,9%	90,1%
Medellön totalt	26 835	26 142	25 544
– kvinnor	26 576	25 850	25 190
– män	28 493	27 989	28 105
Personalomsättning tillsvidare	9,4%	7,6%	8,5%
– därav pension/sjukersättning	1,8%	3,5%	2,8%

Medelåldern har minskat något och är nu 44,4 år.

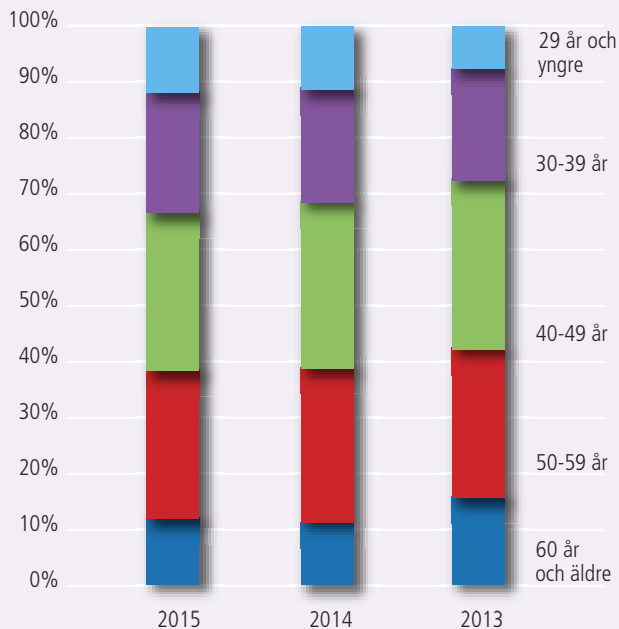
Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat och är nu 91,6 % (90,9 %). Sysselsättningsgraden har ökat bland kvinnor och minskat bland män. Kvinnors sysselsättningsgrad är nu 91,7 % (90,7 %) och männens sysselsättningsgrad är 91,2 % (92,0 %). 63,5 % (62,0 %) av kvinnorna är anställda på heltid och motsvarande siffra för männen är 71,2 % (72,4 %). Andelen som är anställda på heltid har ökat bland kvinnor och minskat något bland män. Ökningen av sysselsättningsgraden bland kvinnor kan vara en effekt av timbanksmodellen inom äldre- och handikappomsorg, vilken möjliggör en högre sysselsättningsgrad. Minskningen av antalet heltider bland män beror på att mindre förändringar i enskildas sysselsättningsgrad får ett stort genomslag på den totala siffran då männen är en liten grupp och detta är en ögonblicksbild.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är 93,3 % (92,4 %), vilket är en minskning av löneskillnaden mellan kvinnor och män i jämförelse med föregående år (medellön för kvinnor/medellön för män).

Personalomsättningen har varit 9,4 % (7,6 %), vilket är en ökning från föregående år. En mindre del av personalomsättningen är pensionsavgångar 1,8 % (3,5 %), vilka minskat i jämförelse med föregående år. Detta är en förklaring till förändringen i åldersstruktur. Personalomsättningen har varit störst i gruppen lärare. En viss rörlighet har även förekommit bland förskollärare, boendestödjare och undersköterskor.

Andelen män anställda i kommunen är oförändrat 15 %.

Diagram 1: Åldersfördelning

Andelen äldre arbetstagare i kommunen (över 60 år) är oförändrad jämfört med föregående år. Andelen yngre (under 29 år) har ökat och är nu 12,2 % (11,6 %).

Andelen anställda som är yngre än 50 år är drygt 62,6 % (60,0 %), vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Tabell: Årsarbetare mm	2015	2014	2013
Antal årsarbetare 31 dec tillsvidareanställda	857	811	785
Antal personer 31 dec	1 042	1 010	970
varav:			
– tillsvidareanställda	933	887	865
– visstidsanställda med månadslön	109	123	105
– heltid	65%	64%	63%
– deltid	35%	36%	37%
– kvinnor	85%	85%	85%
– män	15%	15%	15%

Årsarbetare är ett mått som innebär att den sammanlagda sysselsättningsgraden omräknas för alla anställda till heltid. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare uppgår till 857, vilket är en ökning med 46 årsarbetare. Antalet årsarbetare har ökat med 5,7 % jämfört med i fjol. Under året har kommunen använt timanställda motsvarande ca 81 årsarbetare. I denna siffra ingår semestervikarier, som i enlighet med kollektivavtalet anställs med lön per arbetad timme.

Pensioner

Tabell: Pensioner	2015	2014	2013
Pensionskostnad (mnkr)	33,6	33,1	31,2
Pensionsåtaganden (mnkr)	278,0	291,8	305,2

Pensionskostnaderna inkluderar följande poster:

- Pensionsutbetalningar enligt avtal tidigare än 1998.
- Individuell del enligt avtal från och med 1998.
- Garantipension/särskild ålderspension med mera.
- Försäkringsavgifter.
- Förvaltningsavgifter.
- Skuldförändringar.
- Särskild löneskatt på pensioner.

Pensionsåtaganden består av:

- Ansvarsförbindelse
- Pensionsavsättning

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron fortsätter att öka och uppnår nu 7,6 %, vilket är 1,0 % mer än föregående år. Den ökade sjukfrånvaron ses framförallt inom handikapp- och äldreomsorgen. Sjukfrånvaron minskar eller är oförändrad i förskolan respektive grundskolan.

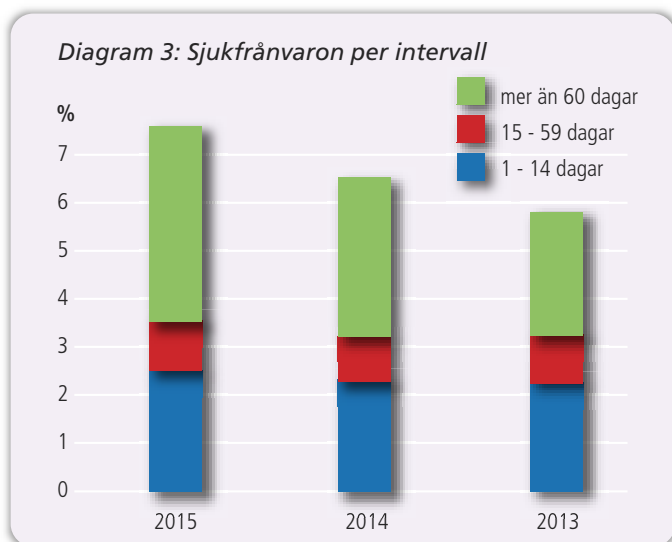
Tabell: Sjukfrånvaro %	2015	2014	2013
Sjukfrånvaro (%)	7,6	6,6	5,8

I nedanstående diagram syns sjukfrånvarons utveckling från 2010 och framåt. Sjukfrånvaron har ökat varje år och är nu 7,6 %. Den största ökningen har skett mellan 2014 och 2015.

Diagram 2: Total sjukfrånvaro 2010 - 2015

I nedanstående diagram syns sjukfrånvaron uppdelad efter antal dagar på sjukfrånvaron. Korttidsfrånvaron och sjukfrånvaron i intervallet 15-59 dagar har ökat något, 2,4 % (2,3 %) respektive 1,1 % (0,9 %), jämfört med föregående år. Den långa sjukfrånvaron ≥ 60 dagar har ökat från 3,3 % till 4,0 % 2015, vilket innebär en ökning med 0,7 procentenheter.

Sjukfrånvaro överstigande 59 dagar

Antalet anställda med längre sjukskrivningar har ökat under året och är nu 63 personer. Det är en ökning med 11 personer jämfört med föregående år. Av dessa har antalet personer med hel sjukskrivning ökat från 39 till 41 personer medan antalet med partiell sjukskrivning har ökat från 13 till 22 personer.

Fördelning mellan fysisk och psykisk ohälsa är ungefär lika inom sektor Omsorg medan fysisk ohälsa dominerar inom sektor Barn och Utbildning.

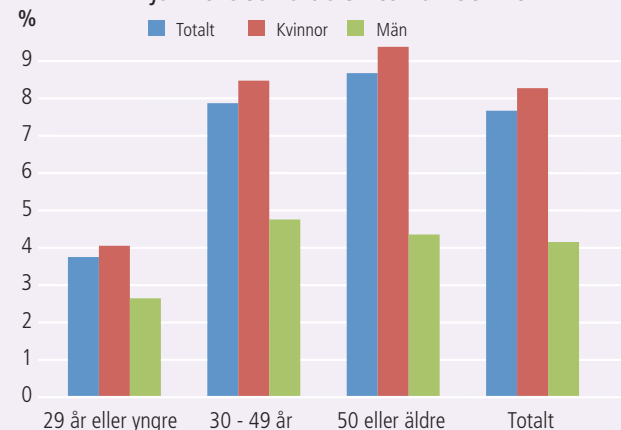
Sjukfrånvaro per kön och ålder

Sjuktalen visar en ökad sjukfrånvaro bland både kvinnor och män för åldersgruppen 30 år och uppåt. För gruppen 30 år och yngre har sjukfrånvaron minskat något i jämförelse med föregående år. Sjukfrånvaron har i åldersgruppen minskat något bland kvinnor och ökat något bland män. I åldersintervallet 30-49 år är ökningen av sjukfrånvaron stor hos såväl kvinnor som män. I intervallet över 50 år har kvinnor ökat sin sjukfrånvaro medan mennens sjukfrånvaro har minskat.

Tabell: Antal personer med hel eller partiell sjukfrånvaro ≥ 60 dagar, mät datum 31 december respektive år

	2015	2014	2013
Helt sjukskrivna inkl rehabersättning	41	39	26
Partiellt sjukskrivna	22	13	19
Summa	63	52	45

Diagram 4: Sjukfrånvaro 2015 – jämförelse i åldersintervall och kön

Tabell: Sjukfrånvaro i % per intervall

	2015		2014		2013	
	Procent	Andel av tot	Procent	Andel av tot	Procent	Andel av tot
1-14 dgr	2,4	32	2,3	35	2,3	40
15-59 dgr	1,1	15	0,9	14	0,9	16
≥ 60 dgr	4,0	53	3,3	51	2,6	44
Totalt	7,6	100	6,6	100	5,8	100

Tabell: Sjukfrånvaro per ålder och kön

Åldersgrupp	2015			2014			2013		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
≤ 29 år	3,8	4,1	2,4	4,7	4,8	4,1	3,4	3,5	2,2
30-49 år	6,6	7,4	2,0	5,6	6,2	2,3	4,9	5,0	4,1
≥ 50 år	7,3	7,7	4,9	6,3	6,9	2,8	6,9	7,6	2,8
Totalt	6,6	7,2	3,2	5,8	6,4	2,7	5,6	5,9	3,3

Enligt statistik från Försäkringskassan ökar sjukfrånvaron bland kvinnor inom framförallt yrkesområdet vård och omsorg. Det är ett område som upptar största delen av Götene kommuns verksamhet. De yrkesområden med lägre sjukfrånvaro, som exempelvis tekniskt arbete, finns inte representerade i kommunen utan endast de grupper där sjukfrånvaron är som högst, det vill säga kvinnodominerade grupper inom vård och omsorg. Detta måste beaktas när jämförelse sker med övriga kommuner avseende den totala sjukfrånvaron.

Arbetet med sjukskrivningar och rehabilitering fortgår. Under året har Götene kommuns riktlinje för sjukfrånvaro och rehabilitering uppdaterats. Cheferna har fått ytterligare en genomgång av riktlinjen i samband med ett chefsmöte. Det är viktigt att fortsätta arbeta aktivt med rehabiliteringsprocessen för att snabbt kunna arbeta konstruktivt omkring en sjukskriven medarbetare med hjälp av företagshälsovård, försäkringskassa, närhälsa samt eventuellt arbetsförmedling. Möten med företagshälsovården har och kommer att fortsätta genomföras för att se över deras möjlighet att bistå med insatser för att minska sjukfrånvaron. En satsning har gjorts där kommunen erbjudit sjukskrivna eller anställda med risk för långtidssjukskrivning deltagande i mindfulnesskurs. Ett uppskattat inslag som kommer att fortsätta under 2016.

Götene kommun har tidigare tagit initiativ till ett rehabiliteringsnätverk med kringliggande kommuner, försäkringskassa och arbetsförmedling. Syftet med nätverket är ge möjlighet till dialog, diskussion och erfarenhetsutbyte vad det gäller rehabiliteringsområdet. Det finns ett stort intresse för nätverkets verksamhet och det utökas med fler deltagare.

Attraktiv arbetsgivare och personalarbete

Götene kommuns mål att vara en attraktiv arbetsgivare och nå vårt mål ”En verksamhet i toppklass för våra medborgare” kvarstår. Det finns många olika delar att arbeta med för att utveckla kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Under året har den nya Medarbetar- och ledningsstrategin tagits fram och implementerats i chefsgruppen. Cheferna har fått i uppdrag att arbeta vidare med strategin och För-Dig-perspektivet i sina arbetsgrupper.

Resultatet från Götene kommuns medarbetarundersökning kom i januari och visade att fler kommunanställda är nöjda med sin arbetsplats och sina arbetsuppgifter. Hela 83 procent av våra medarbetare besvarade enkäten som genomfördes under hösten 2014.

Utifrån resultaten räknas ett nöjd medarbetarindex (NMI) mellan 0 och 100 ut. Götene kommuns medarbetare gav ett genomsnittligt NMI på 76. Det var en förbättring med fyra enheter från föregående medarbetarundersökning som genomfördes 2012. I enkäten fick medarbetarna ange hur väl de instämmer i ett stort antal påståenden. Resultaten visar att Götene kommun har förbättrats inom samtliga områden som togs upp i enkäten. Dessa områden är Organisation, Arbetsuppgifter – innehåll, Egenkontroll - påverkan, Samarbete på arbetsplatsen, Ledning, Trygghet – säkerhet, Utveckling – kompetens, Likabehandling och Fysisk miljö.

Personalenheten har varit med i ett arbete att ta fram och initiera ett 6-dagars introduktionsprogram för nyrekryterade socialsekreterare. Introduktionsprogrammet har tagits fram i samverkan med IFO och grannkommunerna Lidköping och Skara.

Chefsutveckling

I januari genomfördes uppföljning av utbildning i utveckling av löneprocessen. Utbildningen hölls av Per Andersson från Arbetsgivarkonsulterna. Denna gång handlade utbildningen om medarbetarsamtal och chefer fick med sig en modell att använda i sina medarbetarsamtal. Vidare genomfördes i slutet av sommaren ytterligare en utbildningsdag med samma konsult och denna gång var temat ”Löneprocessen 2016 – ännu ett steg mot ökad dialog”. Denna utbildning ligger till grund för att i löneöversyn 2016 använda dialogmodellen fullt ut. De fackliga organisationerna fick samma utbildning i en något förkortad version.

Vidare har en utbildningsdag kring rekryteringsprocessen genomförts för samtliga chefer. Utbildningen genomfördes i samverkan med konsult från Avonova Ledarsupport.

Götene kommun har tidigare genomfört utbildning i situationsanpassat ledarskap i samarbete med Margareta Nordström, Nordström konsult AB och i november 2014 genomfördes den första delen av utbildningen för nya chefer. Den andra delen av utbildningen genomfördes våren 2015. Därmed har samtliga chefer med undantag för helt nyanställda chefer i Götene kommun genomgått denna utbildning.

Ledningsgruppen har i samverkan med konsult Anders Kindlund, Management Support Partners, haft en dag för ledningsgruppens utveckling. Ledningsgruppen är nu ”fulltalig” då två nya sektorschefer anställts och utvecklingsdagens syfte var att lägga en plattform för det fortsatta ledningsgruppsarbetet.

Kommunerna i Västra Skaraborg har under hösten startat ett gemensamt utvecklingsprogram för medarbetare som i framtiden är intresserade av att arbeta som ledare i någon av kommunerna. Programmet omfattar 10-12 dagar under 2015/2016. Götene har 4 platser. Utbildningen lägger grund för ett eventuellt framtida uppdrag som chef och ger medarbetaren såväl teoretiska som praktiska kunskaper.

Friskvård/Hälsoarbete

Under året har olika insatser gjorts för att främja personalens hälsa. Götene kommun arrangerade en bussresa till Våruset i Vänersborg, vilket är ett mycket uppskattat inslag under våren. Cirka 100 kommunanställda åkte med till Våruset för att springa och umgås under trevliga former.

Två kurser i mindfulness/yoga har anordnats under året riktad mot långtidssjukskrivna och medarbetare med risk för långtidssjukskrivning. Intresset för dessa kurser har varit stort och utvärderingarna har varit uteslutande positiva. I några fall har sjukskrivna återgått helt eller delvis i arbete efter kursen.

I juli genomfördes en golftävling för kommunanställda. I samband med det gavs möjlighet för kommunens anställda att prova på golf under ledning av golfklubbens instruktörer.

10 stycken ”prova-på- pass” i mindfulness/yoga har anordnats under hösten i samarbete med en anläggning med inriktning yoga. Aktiviteten genomfördes i Centrumhuset onsdagar under 5 veckor. Prova-på-passen var förlagda vid två olika tider per gång för att så många som möjligt skulle kunna delta. Passen var uppskattade och välbesökta.

Kommunen har också en anställd massör som personalen kan boka kostnadsfritt utanför arbetstid. Motionsbidraget till våra anställda har även funnits under 2015 men använts av ett mindre antal personer jämfört med 2014.

Företagshälsovård

Den öppna mottagningen har bemannats med sjukgymnast en dag i veckan från och med februari. Syftet med sjukgymnastbemanningen var att ge möjlighet till individuella råd kring arbetsställningar och belastningsergonomi när sådant behov finns och därmed öka besöksfrekvensen på den öppna mottagningen. Övriga dagar var mottagningen bemannad med sjuksköterska. Besöksfrekvensen på mottagningen var trots förändringen i bemanning låg och handlade inte alltid om rätt frågor relevanta för företagshälsovård.

Under året har ett nytt avtal för företagshälsovård upphandlats. Det nya avtalet gäller från 1 april 2016. I det nya avtalet har den öppna mottagningen tagits bort eftersom den använts så lite. De fem timmarna, som tidigare användes till den öppna mottagningen, kommer under kommande avtalsperiod att användas till förebyggande och hälsofrämjande arbete ute i verksamheterna, vilket bedöms vara till större nytta för verksamheterna än den öppna mottagningen.

Under året har kommunens chefer fortsättningsvis haft möjlighet att beställa miniföreläsningar via Avonova med teman som är anpassade utifrån dagens behov på arbetsplatserna. Föreläsningarnas tema är sömn, oregelbundna arbetstider, kost, stresshantering, ergonomi och riskbruk. Vidare har ett utbud med 2-timmarsföreläsningar tagits fram som verksamheterna har kunnat boka till en bestämd kostnad.

Framtiden

Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften vi behöver och samtidigt behålla och utveckla den personal vi har anställt. En förnygring har skett och vår medelålder är nu 44,4 år (45,1 år) och 12,2 % (11,6 %) av de anställda är under 29 år.

Sjukfrånvaron ökar för varje år och insatser behöver göras i syfte att minska sjukfrånvaron. Detta innebär att vi måste arbeta aktivt med såväl långtidssjukskrivna som inflödet av sjukskrivningar.

Inom löneområdet är de offentliganställdas lönenivåer fortsatt en utmaning att hantera då kommunen får konkurrera om den kvalificerade arbetskraften med såväl de större kommunerna som privata sektorn. Ska vi konkurrera med marknadsmissiga löner inom olika områden, påverkar det lönepolitiken i stort.

Sjöråsleden och Biosfårsleden.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga miljöinriktade insatser under verksamhetsåret i Götene kommun. Götene kommuns verksamhetsinsatser utgår från gällande nationella miljömål.

Götene kommuns arbete med miljö kvalitetsmålen

Miljömålen för Västra Götaland utgår från de nationella miljömålen och är en grundläggande utgångspunkt för miljöarbetet på kommunal nivå. Under 2015 fastställdes Götene kommuns kvalitetsledningssystem som inkluderar miljöperspektivet. Under hösten 2015 genomfördes en kommunal miljöworkshop med tema "kommunal miljöledning" utifrån gällande miljömål och hur förvaltningen samordnar detta med kommunens bolag. Flera verksamhetsinsatser, bland annat de lokala naturvårdsprojekten "Tätortsnära skogar till grön oas" och "25 år av naturvård gör skillnad" har bidragit till att uppnå kommunens egna miljömålsättningar.

Invasiva arter

En invasiv art är en art som introducerats till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde, som sprider sig av egen kraft, som skadar ekosystemet som de introducerats till, har negativa effekter på jordbruk och dylikt, åstadkommer ekonomisk skada, eller påverkar hälsan negativt hos djur och människor.

Under 2015 genomförde kommunen bekämpningsinsatser för att utrota jätteloka på kommunens mark. Informationen på hemsidan fick mycket uppmärksamhet och fångades upp av både lokaltidningar och radio. Tack vare detta fick kommunen in många tips från allmänheten om var det växer jätteloka, och kunde dessutom nå ut med riktad information till privata markägare som har jätteloka på sina fastigheter.

I en remiss från Naturvårdsverket fick kommunen möjlighet att uttala sig om ett förslag till ny EU-lagstiftning kring bekämpning av invasiva främmande arter, som eventuellt kan få en inverkan på kommunens verksamhet i framtiden. Det konstaterades också att det finns en förekomst av en invasiv främmande art på en av tomtarna som kommunen har ute till försäljning och beslut togs att bekämpa det aktuella beståndet.

Kommunala naturreservatet Björkullasand

Under 2015 har arbetet med att bilda det första kommunala naturreservatet i Götene kommun tagit ett rejält kliv framåt. Under sommaren och hösten arbetades det fram ett beslutsförslag med föreskrifter, kartor och en skötselplan för området. Förslaget och planen baseras på den övergripande utredning kring natur, friluftsliv och skötsel i Björkullasand som kommunen beställde 2014.

Energieffektivisering

Projektet med solfångare vid Lundabyns skola, Lundsbrunn färdigställdes under året. Därmed finns nu en komplett anläggning med pellets, rapsolja som spets och solvärme för tappvarmvatten.

Energi- och klimatrådgivning

Götene kommun erbjuder kostnadsfri och lokalt anpassad energi- och klimatrådgivning till enskilda, föreningar och företag. Syftet är att bidra till en effektivare energianvändning och att öka andelen förnybar energianvändning. Verksamheten bedrivs enligt särskild verksamhetsplan som beslutas av kom-

munstyrelsen. Rådgivningen sker exempelvis genom telefonrådgivning, föreläsningar, informationskampanjer, annonsering, artiklar och på mässor.

Götene kommun uppmärksammade trafikantveckan för tredje året i rad. Under veckan lyftes åtgärder fram som gjorts under året för ökad användning av kollektivtrafik och för transporter med cykel och till fots. Europeiska trafikantveckan som syftar till att upplysa om och uppmuntra fler att upptäcka alternativ till bilen, ägde rum i september.

Kommunnätverket Hållbar utveckling väst

Götene kommun har under året deltagit i olika verksamheter inom Kommunnätverket Hållbar Utveckling Väst (HUV). HUV driver på utvecklingen mot ett hållbart samhälle och verkar genom samordning, nätverksbyggande, projektutveckling och projektledning. Målgrupperna är i första hand länets kommuner, men även företag och organisationer.

Projekt Life+ Vänern

LIFE är EU:s program för finansiering av större miljö- och naturvårdsprojekt och ska bidra till genomförandet av EU:s miljö och naturvårdsdirektiv. LIFE+ Vänern ingår i den del av LIFE programmet som heter LIFE+ Natur och biologisk mångfald. Detta program fokuserar på genomförandet av de två EU-direktiv som heter Fågeldirektivet och Art- och Habitatdirektivet. Även friluftslivet gynnas eftersom det öppna landskapet är mer attraktivt att besöka. Projektet arbetar också för att öka kunskapen om Vänerns naturvärden och Natura 2000-områden.

Projektet LIFE Vänern ska restaurera igenväxande miljöer som strandängar, betesmarker och fågelskär i 17 av Vänerns Natura 2000-områden. Inom Götene kommun berörs främst Fågelöarna, norr om Blombergs hamn och Varaskogen, nordväst om Forshemsviken i Vänern.

LIFE+ Vänern är ett samarbetsprojekt mellan de två länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland. Projektet startade i september 2013 och kommer pågå till sista december 2018. Projektet har en budget på ca 21 mnkr. Av pengarna kommer 50 procent från EU:s naturvårdsfond LIFE+, 25 procent från Naturvårdsverket och 25 procent från länsstyrelserna själva.

Biosfärområdet Vänerskärgrården med Kinnekulle

Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle är en ideell förening som på uppdrag av Unesco arbetar för att hitta lokala lösningar på globala utmaningar. Utvecklingen av biosfärområdet sker i samverkan mellan Götene, Lidköping och Mariestads kommuner.

Tre viktiga syften med ett biosfärområde är:

- att bevara den biologiska och kulturella mångfalden, samt dess ekosystem och landskap
- att utveckla samhället på ett långsiktigt och hållbart sätt
- att stödja forskning, miljöövervakning och demonstrationsprojekt

Under 2015 har framförallt arbetet med Fiskeområde Vänern varit i fokus. Biosfärområdet Vänerskärgrården med Kinnekulle medverkade till att Föreningen Fiskeområde Vänern bildades i november 2015 med syfte att vara huvudman för Fiskeområde Vänern. Beslut om starttillstånd beräknas ske av Jordbruksverket i början av 2016. Fiskeområde Vänern är ett av 13 områden i Sverige som får möjligheten att utveckla den lokala fiskerieringen. Under perioden 2015-2020 har 13,7 mnkr tilldelats för ändamålet.

Götene kommuns politiska plan och program för verksamheten

Kommunala politiska planer och program är styrdokument som är antagna av kommunfullmäktige. Planerna och programmen beskriver vad som ska uppnås under den period planen/programmet gäller, oftast fyra till sex år.

Aktuella planer och program:

Barn- och ungdomsdemokratiplan	2014-2020
Bostadsförsörjningsplan	2013-2020
Drogpolitisk plan	2015-2020
Energi- och klimatplan	2012-2016
Framtidsplanen del I och del II	2009-2020
Fritidsplan	2013-2015
Fördjupad översiktsplan för Kinnekulle	2014-2030
Grönstrukturplan för tätortsnära skogar och grönytor	2014-2018
Kultur- och biblioteksplan	2010-2015
Näringslivsplan	2010-2015
Plan för funktionshindersområdet	2010-2015
Plan för kommunal borgen	2011-
Plan för pedagogisk omsorg	2014-2018
Plan för stödjande och förebyggande arbete för barn, ungdomar och vuxna	2012-2015
Politiskt program för internationellt arbete	2015-2020
Turismplan	2010-2015
Vindkraftsplan - Fördjupad översiktsplan	2008-
Väg- och infrastrukturplan	2010-2015
Äldreomsorgsplan	2010-2015

Yogaövning.

Utflykt med Götene träffpunkt.

Götene på den internationella arenan

Götene kommun har 2015 antaget det politiska programmet för internationellt arbete som skapar en plattform och gemensam referensram för Götene kommuns arbete med internationalisering och internationella projekt.

Ideverkstad och projektutveckling

För kommuner, städer och regioner som vill vara framgångsrika är internationella kontakter ett allt viktigare redskap. Götene kommuns utmaningar delas med andra i Europa och i övriga världen. Flera kommunala utmaningar och utvecklingsbehov är gemensamma för kommuner, städer, och regioner inom Europeiska Unionen och övriga världen. Genom ett aktivt internationellt arbete kan kommunala verksamheter, företag och föreningar i Götene kommun ta del av erfarenheter och kunskap inom sakområden. Under 2015 fortsatte flera enheter och skolor i Götene kommun med sitt projektutvecklingsarbete och partnersök för att söka projekt i den nuvarande programperioden 2014-2020.

Framtida samarbetsprojekt med vår Vänort Pasvalys.

Framtida samarbetsprojekt planeras också med Götene kommuns vänort i Litauen – Pasvalys för att stärka Götene och Pasvalys vänskapsband.

Internationell samverkan Västra Skaraborgs 6 kommuner

De sex kommunerna i Västra Skaraborg (Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara och Vara) ser positivt på fler formaliserade samarbeten t.ex inom internationella frågor. Syftet är att stärka kommunernas internationella arbete och ge möjlighet till fler gemensamma projektansökningar och projekt. En gemensam handlingsplan har arbetats fram. Ett avtal "EU-Basservice" mellan kommunerna i västra Skaraborg, V6-kommunerna och Potential 12 AB har skrivits med syfte att få stöd med projektutredning och partnersök för kommunens kilda och kommunövergripande initiativ.

God ekonomisk hushållning

1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige i Götene antog 2013-09-23 följande mål för god ekonomisk hushållning. Resultatet ska vara så högt att:

- Värdet för kommunens egna kapital säkerställs.** För att säkerställa värdet på kommunens egna kapital behöver resultatet minst motsvara inflationen för året. 2015 är konsumentprisindex 0,1 procent, vilket innebär att kommunens egna kapital behöver öka med 0,3 mnkr i år för att värdet ska säkerställas.
- Verkliga pensionskostnader täcks.** För att täcka verkliga pensionskostnader behöver resultatet vara minst lika stort som den genomsnittliga förändringen av ansvarsförbindelsen under de senaste fem åren. År 2015 minskade ansvarsförbindelsen med 4,1 mnkr. Tillsammans med tidigare års förändringar (+18,4 mnkr, +0,9 mnkr, +18,9 mnkr och -13,1) innebär det ett resultatkrav på 4,2 mnkr för att täcka verklig pensionskostnad.
- Självfinansiering av investeringar uppnås.** Självfinansiering av investeringar uppnås när årets resultat tillsammans med årets avskrivningar är högre än årets investeringar. Självfinansiering räknas, när det gäller god ekonomisk hushållning, för en period på fyra år. Eftersom årets investeringar är 61,8 mnkr behövs ett resultat på 46,6 mnkr för att uppnå självfinansiering för åren 2012-2015.

Tabell: God ekonomisk hushållning

mnkr	2015
Resultatkrav för att säkerställa eget kapital	0,3
Resultatkrav för att täcka verklig pensionskostnad	4,2
Självfinansiering investeringar	
Årets avskrivningar 2012-2014	46,6
Avskrivningar 2015	16,3
Årets investeringar 2012-2014	76,4
Investeringar 2015	61,8
Årets resultat 2012-2014	28,7
Resultatkrav 2015 för att uppnå självfinansiering	46,6
Resultatkrav för god ekonomisk hushållning	51,1
Redovisat resultat	12,3

För att uppnå god ekonomisk hushållning år 2015 behöver resultatet vara minst 51,1 mnkr och eftersom resultatet är 12,3 mnkr har Götene kommun inte uppnått god ekonomisk hushållning för 2015.

Förutom resultatkrav för god ekonomisk hushållning har kommunen två övriga finansiella mål. Det ena är att utdebiteringen ska hållas oförändrad och det andra är att soliditeten inklusive pensionsförpliktelser ska vara positiv och förbättras.

Skattesatsen var oförändrad 2015 och soliditeten var 7,5 % vilket är en ökning med 3,2 procentenheter jämfört med 2014. Därmed är båda målen uppfyllda 2015.

2 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges målstyrning – uppföljning av styrkortsmål

I Kommunfullmäktiges styrkortsmål beskrivs områden och frågeställningar som det var speciellt angeläget att arbeta med och fokusera på under 2015. Målen är långsiktiga och uppföljningen görs med beaktande av att det dock krävs ett långsiktigt arbete att nå dem.

Styrkortsmålen ska stimulera till ett utvecklings- och förändringsarbete i verksamheten. Kraven på objektiv mätbarhet i styrkortsmålen har ändrats till förmån för en fortlöpande och engagerande diskussion hur man bäst når målen.

Sektorer och enheter gör en årlig utvecklingsplan utifrån Kommunfullmäktiges styrkortsmål, de kvalitetskrav som finns i lagstiftningen samt resultat i kvalitetsmätningar och annan uppföljning.

Denna redovisning innehåller en uppföljning på kommunlednings- och sektornivå med exempel på resultat man vill uppnå, måluppfyllelse och exempel på resultat.

Varje sektor/verksamhet gör en samlad bedömning av måluppfyllelsen för varje styrkortsmål utifrån skalan 1-4, där 1 = mycket låg måluppfyllelse, 2 = medel/låg måluppfyllelse, 3 = medel/hög måluppfyllelse och 4 = mycket hög måluppfyllelse.

Styrkortsmål 1: Götene är en attraktiv och hållbar kommun

Exempel på resultat verksamheten vill uppnå i sina utvecklingsplaner:

- Ökat invånarantal
- Kommuninvånarna upplever att de har information och påverkansmöjlighet
- Ökat antal nyföretagande och stärkt befintligt näringsliv
- Vårdnadshavare väljer skolor/förskolor i Götene för att dessa har hög kvalitet
- Erbjuder stöd och service av god kvalitet inom äldre- och handikappomsorgen
- Ökad delaktighet för den enskilde inom individ- och familjeomsorg
- Musikskolan ska fortsätta vara en attraktiv verksamhet fylld med nöjda elever. Samarbete med skola/förskola för att rekrytera nya elever.

Måluppfyllelsen pendlar från medel/hög (3) till mycket hög måluppfyllelse (4). Högst måluppfyllelse redovisar äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen.

Exempel på resultat verksamheten har nått under 2015:

- Invånarantalet har ökat med 80 personer under 2015, till 13160 enligt SCB:s redovisning.
- Det har varit en aktiv marknadsföring av nya Bostadsområdet Nordskog 3 utifrån ”vi bygger ett samhälle”. Tomtförsäljningen pågår och sex tomter är sålda.
- Den gemensamma handlingsplanen med Näringslivsförbundet är verkställd.
- Föräldraundersökning inom skolor/förskolor visar att föräldrar är mycket nöjda med personalens engagemang och kvaliteten på utvecklingssamtalen
- Äldreomsorgen har generellt höga betyg i den nationella brukarundersökningen jämfört med riket
- Handikappomsorgen har generellt höga betyg i de interna brukarundersökningarna
- Individ- och familjeomsorgen har höga betyg i de interna brukarundersökningarna när det gäller påverkan och önskemål
- Musikskolan har genomfört sångprojekt, sångsamlingar, instrumentkunskap i samverkan med skola/förskola.

Styrkortsmål 2: Götene är en klimat- och miljömedveten kommun

Exempel på resultat verksamheten vill uppnå i sina utvecklingsplaner:

- Stärka miljö- och klimatmedvetenheten i den kommunala organisationen
- Källsortering, fler rutiner handläggs digitalt, fler E-tjänster, köp av miljömärkt och giftfritt förbrukningsmaterial, ruttoptimering inom hemvården, reservatsbildning Björkulla Sand.

Måluppfyllelsen pendlar i de olika sektorerna från medel/låg (2) till mycket hög måluppfyllelse (4). Högst måluppfyllelse redovisar äldreomsorgen. Detta styrkortsmål når inte upp till den måluppfyllelse som de övriga övergripande målen gör.

Exempel på resultat verksamheten har nått under 2015:

- Miljöworkshop är genomförd
- Två lokala naturvårdsprojekt (LONA) ”Tätortsnära skoga till grön oas” och ”25 år av naturvård gör skillnad”
- Antalet användare av e-faktura har ökat
- Distansmöten och webbkonferenser används successivt mer och mer.
- All undervisning genomsyras av ett miljöperspektiv. Förskolorna undersöker hur man kan arbeta mot att bli giftfria förskolor.
- Inköp av fler cyklar inom hemvård och handikappomsorg, startat med distansmöten för personalen inom äldreomsorg och individ- och familjeomsorg.

Styrkortsmål 3: Götene kommun är ett tillgängligt samhälle för alla

Exempel på resultat verksamheten vill uppnå i sina utvecklingsplaner är:

- Informationen på hemsidan/webbplatsen utvecklas och är väl uppdaterad. Det är enkelt att hitta information och språket är tydligt och begripligt (”Klarspråk”)
- Skola, nya lokaler byggs utifrån full anpassning av tillgänglighet
- Att den enskilde ska kunna få kontakt med någon på socialtjänsten när den önskar under kontorstid.
- Fritid ungdom ska arbeta extra med att nå ungdomar i åk 6 och 7, LSS ungdomar och ungdomar med invandrabakgrund.
- Biblioteket arbetar med riktade aktiviteter för att stärka läsförståelse, läskunnighet och integration i samhället.

Måluppfyllelsen pendlar i de olika sektorerna från medel/hög (3) till mycket hög måluppfyllelse (4). Högst måluppfyllelse redovisar service- och löneenheten.

Exempel på resultat verksamheten har nått under 2015:

- Tillgänglighetsworkshop och Inspirationsföreläsning är genomförd.
- Tillgänglighetfrågor har fått ett tydligare forum i det nya ”Tillgänglighetsrådet”.
- Nya Liljestensskolan uppfyller kraven för tillgänglighet
- Höga betyg i den årliga granskningen av kommunernas information på webben om äldre- och handikappomsorg och individ- och familjeomsorg
- I den interna brukarundersökningen inom individ- och familjeomsorgen upplever majoriteten av de svarande att det är lätt att komma i kontakt med socialtjänsten
- Fritid ungdom har utökat grupper och aktiviteter. Ökad användning av facebook och instagram
- Biblioteket har genomfört språkcaféer, läsfrämjande projekt, köpt litteratur på invandrarspråk och startat filmklubb.

Styrkortsmål 4: Alla får ett gott bemötande

Exempel på resultat verksamheten vill uppnå i sina utvecklingsplaner:

- Alla som kontaktar medborgarkontoret och/eller verksamheter ska känna sig välkomna och uppleva att de får ett gott bemötande.
- Medborgarkontoret ska inventera vanligast förekommande frågor/frågeområden och förbättra kommunikationsflödet i dessa frågor
- Att alla blir sedda och bemötta med respekt inom äldreomsorg, handikappomsorg och individ- och familjeomsorg.

- Barn och unga upplever att de blir väl bemötta i våra verksamheter

Måluppfyllelsen pendlar i de olika sektorerna från medel/hög (3) till mycket hög måluppfyllelse (4). Högst måluppfyllelse redovisar service- och löneenheten, äldreomsorg, handikappomsorg och individ- och familjeomsorg. Detta styrkortsmål har högst måluppfyllelse av de fyra övergripande målen.

Exempel på resultat verksamheten har nått under 2015:

- Kontinuerliga diskussioner om värdegrund, god service och gott bemötande i verksamheterna
- Bra resultat i Svenskt näringslivs kommunranking avseende service och attityder
- Höga betyg i äldreomsorgen på frågan om personalens bemötande i den nationella brukarundersökningen
- Höga betyg i den interna brukarundersökningen när det gäller bemötande inom personlig assistans och inom bostad med särskild service enligt LSS och stödboendet på Heldegatan.
- Elevundersökning visar att eleverna upplever ökad trivsel jämfört med förra året.

Styrkortsmål 5 Skola/Barnomsorg: Resultaten i årskurs 9 är höga

Det resultat som verksamheten vill uppnå är att alla elever har nått kunskapskraven i samtliga ämnen och att alla elever har det högsta möjliga meritvärdet.

Måluppfyllelsen för barn och utbildning är medel/låg (2).

Resultaten från läsåret 2014/2015 visar att meritvärdet är något högre än föregående år. Meritvärdet var 217,5, baserat på 17 betyg (2013/2014 var meritvärdet 202 baserat på 16 betyg). Andelen elever med betyg i alla ämnen är 78 %, något lägre än föregående år (83 % 2014). Om man tar hänsyn till bakgrundsfaktorer som könsfördelning, föräldrars utbildning och andelen nyanlända (SALSA-värde) har Götenes elever i åk 9 ett bättre resultat än väntat både när det gäller andelen med betyg i alla ämnen och när det gäller meritvärde.

Styrkortsmål 6 Skola/barnomsorg: Alla trivs och mår bra

Det resultat som verksamheten vill uppnå är att alla barn och elever trivs i sina lärmiljöer och med kamrater och pedagoger så att de vill delta i verksamheten. Andelen barn/elever med hög frånvaro minskar. Måluppfyllelse bedöms i förhållande till resultaten i arbetsmiljöenkäten för åk 2, 5 och 8. Samt antal elever med hög frånvaro.

Måluppfyllelsen för barn och utbildning är medel/hög (3).

Våra barn och elever upplever en ökad trivsel jämfört med föregående år. 89 % upplever god eller mycket god trivsel. Störst förbättring ses kring hur eleverna trivs med personalen. Projektet TTS (Tillbaka Till Skolan) som startade hösten 2015 har gett resultat med ökad skolnärvaro för flera barn. Reviderade rutiner för att uppmärksamma skolfrånvaro har lett till förbättrade insatser i ett tidigt skede.

Styrkortsmål 7 Individ- och familjeomsorg: Antal hushåll med långvarigt försörjnings- stöd minskar

Det resultat verksamheten vill uppnå är att det är färre hushåll som är beroende av försörjningsstöd.

Måluppfyllelsen för individ- och familjeomsorgen är medel/hög (3).

Andel hushåll med långvarigt försörjningsstöd (10-12 mån under året) har minskat från 28 % 2014 till 21, % 2015. Under året har vi börjat en ny samverkan med försäkringskassan, arbetsförmedlingen samt sjukvården för att hitta former i ärenden som riskerar falla mellan stolarna. Vi samverkar med budget och skuldrådgivare i enskilda ärenden samt utbyter information regelbundet.

Styrkortsmål 8 Äldreomsorg: Den enskildes delaktighet och inflytande ska öka

Det resultat verksamheten vill uppnå är att alla brukare känner sig delaktiga och upplever att de har ett avgörande inflytande över de insatser de får.

Måluppfyllelsen för äldreomsorgen är medel/hög (3).

Alla brukare har en genomförandeplan där brukaren är delaktig. Genomförandeplaner finns dock inte fullt ut i datasystemet Procapita, vilket är ett förbättringsområde. Värdegrundsarbetet har varit ett förbättringsområde där personalen bland annat diskuterat värdegrundsfrågor på arbetsplatsträffar och värdegrundsledarna har varit mer aktiva i sin roll. I den nationella brukarundersökningen får äldreomsorgen höga betyg på frågan om personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål. Resultat hemtjänst 90 %, riket 87 % och i särskilt boende 89 %, riket 79 %.

Styrkortsmål 9 Handikappomsorg: Alla har en bra vardag

Det resultat verksamheten vill uppnå är att se individens behov och ge stöd och trygghet så att alla ska känna sig delaktiga.

Måluppfyllelsen för handikappomsorgen är medel/hög (3).

Alla barn/ungdomar har aktuella genomförandeplaner som de varit delaktiga i. Dessa planer följs upp kontinuerligt. Kon-

taktmannaskapet har utvecklats. I de interna brukarundersökningar som genomförts får Personlig assistans betyg 4,75 på frågan om de upplever att de har en bra vardag, skala 1-5 och i LSS-boendet är 91,67 % nöjda med fritid och gemenskap.

Styrkortsmål 10 handikappomsorg: Den enskildes delaktighet i arbetsmarknaden och i samhället ökar

Det resultat verksamheten vill uppnå är att alla aktiviteter ska vara anpassade för individen och att de ska känna sig delaktiga.

Måluppfyllelsen för handikappomsorgen är medel/hög (3)

Verksamheten har fått en bättre helhetssyn och kontroll på daglig verksamhet då det gjorts en omstrukturering i verksamheten. Denna förändring har lett till mer individuella lösningar. Samarbetet med skola och de olika arbetsplatserna har också förbättrats under 2015. Arbetet med att alla ska ha en genomförandeplan där den enskilde är delaktig är ett utvecklingsområde under 2016.

Styrkortsmål 11 Politik: Mötesplatser skapas för att stärka dialogen mellan invånare och politik

Måluppfyllelsen är medel/låg (2).

- I många olika verksamhetsfrågor genomförs informations- och dialogmöten som en del i beslutsprocessen.
- Det finns etablerade mötesplatser/former när det gäller dialog med näringslivsförening och företag, liksom med Götene Pensionärsråd och Rådet för Funktionshindrade (från 2016 Tillgänglighetsråd). Det har också varit dialogmöten med ungdomar.
- Inom Socialnämndens och Barn- och utbildningsnämndens områden har kontaktpolitiker för olika verksamheter utsetts och påbörjat sitt uppdrag.
- Kommunen bjuder in till nyinflyttarträff två gånger/år och till en medborgarceremoni för personer i kommunen som fått svenskt medborgarskap.

Kommunens kvalitet i korthet

Götene har också medverkat i SKL:s undersökning "Kommunens kvalitet i korthet, "KKiK" 2015. (redovisad januari 2016). Totalt deltog drygt 240 kommuner i årets undersökning.

Götene kommun har bland annat fortsatt goda resultat när det bland annat gäller skola och omsorg och informationshantering.

I jämförelse med övriga kommuner i Sverige har Götene kommun:

- hög andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet
- hög andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning
- hög andel brukare som är mycket nöjda med kommunens äldreboende
- ett mindre antal vårdare i genomsnitt som besöker en äldre person med hemtjänst
- mycket bra kommunal informationsgivning på kommunens webbplats

Finansiell analys av kommunen

Kommunens finansiella utveckling och ställning analyseras med hjälp av olika nyckeltal. Dessa har till uppgift att utifrån de fyra perspektiven – Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll – identifiera finansiella problem och därigenom ytterligare klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

1 Resultat

Utifrån detta perspektiv klargör årets resultat och dess orsaker. Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och de senaste två åren? Obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är varningssignaler. Investeringar samt deras utveckling och finansiering diskuteras också inom detta område.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Förändring i %	2015	2014	2013
Skatteintäktsutveckling	3,1	3,4	2,6
Nettokostnadsutveckling	1,5	5,8	1,6

Se diagram: Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling.

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämnning ökade med 3,1 procent under 2015. Jämfört med 2014 var det en försämring med 0,3 procentenheter. Under 2015 har skatteintäkterna ökat med 16,2 mnkr medan övriga skatte- och statsbidrag ökat med 4,1 mnkr.

Nettokostnadsutvecklingen har under 2015 minskat med 4,3 procentenheter till 1,5 procent. Förklaringen är att intäkterna har ökat i form av ökade bidrag, främst från Migrationsverket och en återbetalning av försäkringsmedel från AFA med 5 mnkr. Personalkostnaderna har fortsatt att öka under året till följd av flyktingsituationen som har krävt utökade verksamheter.

Skatteintäkterna har under 2015 ökat mer än nettokostnaderna vilket är positivt och en förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Nettokostnadsandel

Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag. I nettokostnadsandel ingår inte finansnetto.

(%)	2015	2014	2013
Verksamhetens andel	93,9	97,5	94,8
Avskrivningarnas andel	2,0	2,5	2,5
Nettokostnadsandel före nedskrivning	95,9	100,0	97,3
Nedskrivningarnas andel	2,0	0,0	0,4
Nettokostnadsandel efter nedskrivning	197,9	100,0	97,7

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det avgörande att kostnaderna inte överstiger intäkterna. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader relateras till kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämnning. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Måttet bör i normalfallet inte överstiga 98 procent, eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

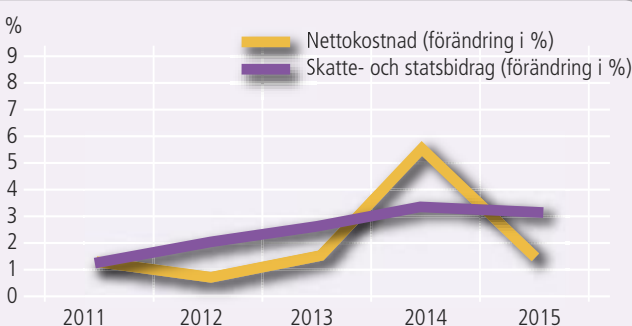
När Götene kommuns nettokostnadsandel före nedskrivning analyseras, framgår det att nettot av verksamhetens intäkter och kostnader tog i anspråk 95,9 procent av skatteintäkterna vilket är 4,1 procentenheter bättre jämfört med 2014. Nedskrivning av gamla Fornängskolan med 13,5 mnkr försämrar nettokostnadsandelen med två procentenheter men håller sig ändå inom en rimlig nivå.

Årets investeringar

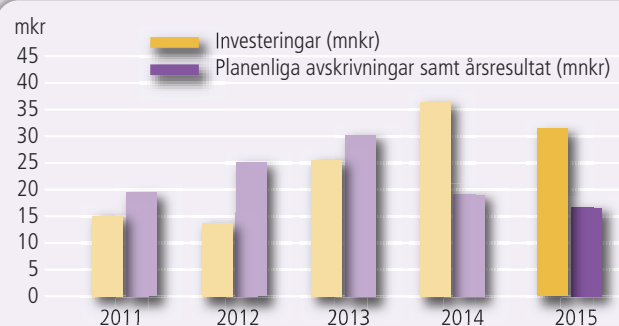
	2015	2014	2013
Nettoinvesteringar (mnkr)*	61,8	37,1	25,7
Nettoinvesteringar / nettokostnader (%)	9,6	5,7	4,2
Investeringar / avskrivningar (%)	380,3	234,5	165,2

* Investeringskostnader minus investeringsbidrag.
Se diagram: nettoinvesteringar (mnkr).

Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling

Nettoinvesteringar (mnkr)

Götene kommuns samlade investeringsvolym uppgick under 2015 till 61,8 mnkr, vilket är 54 % av de budgeterade investeringsmedlen om 114,0 mnkr.

I förhållande till kommunens nettokostnader investerade kommunen 9,6 procent under 2015, vilket är 3,9 procentenheter högre jämfört med 2014.

Under 2015 uppgick investeringarna till 380,3 procent av avskrivningskostnaderna, dvs. investeringarna har varit nästan fyra gånger så stora som avskrivningarna.

Investeringar 2015

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Liljestenskolan	38,5	36,4	2,1
Mark o markanläggning	1,5	2,2	-0,7
Infrastruktur	28,8	11,8	17,0
Fastighetsförvaltning	30,0	11,3	18,7
Övriga mindre investeringar	15,2	0,1	15,1
Totala investeringar	114,0	61,8	52,2

Större investeringar 2015

- **Liljestenskolan** togs i bruk i samband med skolstarten hösten 2015. Den nya skolan samlar alla elever som går på högstadiet i Götene kommun. Investeringen påbörjades 2013 med en total budgetram på 55,9 mnkr och den totala kostnaden blev 56,3 mnkr. Dessutom har inventarier införskaffats för 2 mnkr och kostnader tagits i driften för bland annat tillfälliga lokaler under byggtiden.
- **Mark**. Ett markområde i Källby centrum är inköpt. Marken skall användas för framtida bostadsförsörjning.
- **Infrastruktur** Gator och gångvägar i området Nordskog, etapp 3A, har byggts under sommaren. Projektet fortsätter 2016. I Källstorp har asfaltering gjorts klar. Belysning har satts upp utmed anslutande gc-väg. Gång- och cykelväg utmed Ledsjövägen i Lundsbrunn har byggts under året. Gc-väg utmed Sjörsåsvägen i Hällekis har påbörjats under hösten och färdigställs 2016 enligt uppgörelse med Trafikverket.

- **Fastighetsförvaltning**. Cafétet i Centrumhuset har fräschats upp med nya möbler och ny armatur. Även sessionssalen har fått nya möbler. Takrenovering av Lundaskolan, byte av fasad och fönster på Källby Gård och en rad mindre åtgärder har skett på flera av kommunens fastigheter.

Investeringar över tiden

Projekt mnkr	Utfall 2015	Total kostnad	Total budget	Klart
Liljestenskolan	34,4	56,3	55,9	2015
Inventarier Liljestenskolan	2,0	2,0	2,0	2015
Nordskog 3A	5,1	5,6	9,8	2016
Panna Lundsbrunn	0,7	2,4	2,5	2015
Centralkök, ombyggnad	1,6	2,0	23,0	2016

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Andel internt tillförda medel som finansierar nettoinvesteringarna:

(%)	2015	2014	2013
Självfinansieringsgrad	46,2	49,8	121,8

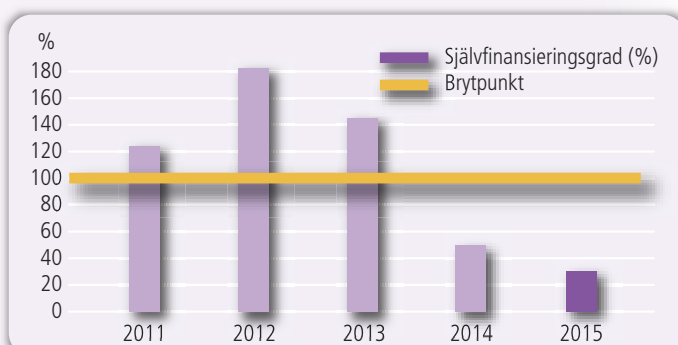
Se diagram: självfinansieringsgrad.

När den löpande driften har finansierats bör det helst återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkterna för att större delen av investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. Detta benämns självfinansieringsgrad av investeringarna och 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Sker detta, kommer kommunen att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

Den investeringsvolym, som kan finansieras med egna medel, uppgick under 2015 till 28,5 mnkr, (12,3 mnkr i resultat och 16,2 i avskrivningar). Investeringsvolymen uppgick till 61,8 mnkr för 2015, vilket innebär att knappt hälften kunde finansieras med egna medel.

Det är viktigt att kapitalkostnaderna hålls nere och inte tillåts ta en allt större andel av de tillgängliga resurserna i anspråk och därmed tränga undan annan verksamhet. Stora investeringsvolymerna ökar sårbarheten i kommunens ekonomi. Vid en höjning av investeringsnivån krävs även ett förbättrat resultat för att klara den framtida ekonomin.

Självfinansieringsgrad (%)

Årets resultat

(%)	2015	2014	2013
Årets resultat, (mnkr)	12,3	2,7	15,7
% av skatteintäkter och statsbidrag	1,9	0,4	2,5
% av verksamhetens kostnader	1,6	0,3	2,1

Kommunens resultat uppgick år 2015 till 12,3 mnkr vilket är en ökning med 9,6 mnkr jämfört med 2014.

Kommunens intäkter har förstärkts genom återbetalda försäkringsavgifter från AFA med 5,0 mnkr. Bidragen har också ökat, främst från Migrationsverket. Kostnaderna har påverkats av nedskrivning av kvarvarande värde från tidigare ombyggnation av gamla Fornängskolan.

Årets resultat relaterat till verksamhetens bruttokostnader bör ligga runt 2 procent över en längre tidsperiod. Då klarar de flesta kommuner av att finansiera en normal kommunal investeringsvolym med löpande skatteintäkter. Det kommer i sin tur att innebära att kommunen stärker sitt finansiella handlingsutrymme. 2015 års mått på 1,6 procent gör att kommunen inte når upp till det önskade målet.

Balanskravet (mnkr), enligt KRL 4:4

	2015	2014	2013
Årets resultat	12,3	2,7	15,7
Realisationsvinst		-1,3	-0,5
Realisationsförlust		0,1	
Sänkning diskonteringsränta pensionskostnader			0,5
Omstruktureringskostn Nedskrivning Fornäng	13,5		
Resultat efter balanskravsjustering	25,8	1,5	15,7

Till resultatet på 12,3 mnkr har 13,5 mnkr lagts till som avser nedskrivning av gamla Fornängskolan. Nedskrivningen är omstruktureringskostnader ska betraktas som synnerliga skäl, dvs resultatet av nedskrivningen behöver inte återställas under de tre närmaste åren. Resultatet efter denna balanskravsjustering innebär att det lagstadgade balanskravet klaras.

Avsättning till RUR

Lagen anger endast minimikrav för avsättning till respektive disponering av RUR (Resultatutjämningsreserv). Kommunens riktlinjer om avsättning ska kopplas till kommunens resultatmål och ekonomiska ställning. Det innebär att god ekonomisk hushållning ligger som grund för avsättning/disponering av RUR

För att avsättning till RUR ska kunna ske måste först kriterierna för god ekonomisk hushållning vara uppfyllda. Därefter kontrolleras att även balanskravsresultatet enligt lagstiftningen tillåter en avsättning.

God ekonomisk hushållning

Eget kapital 2015	304,7
Inflation 2015	0,1 %
Resultat för att säkerställa eget kapital	0,3
Resultatkrav för att täcka verklig pensionskostnad	4,2
Investeringar 2012-2015	137,9
Avskrivningar 2012-2015	62,8
Resultat 2012-2014	28,7
Resultat 2015 för att uppnå självfinansiering	46,4
Resultatkrav för god ekonomisk hushållning	51,1

För att uppnå god ekonomisk hushållning 2015 krävs ett resultat på 51,1 mnkr.

Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag

	2015	2014	2013
Soliditet	7,5	4,3	1,4
Skatter o statsbidrag	665,6	645,3	624,2
Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag	6,7	6,5	6,2

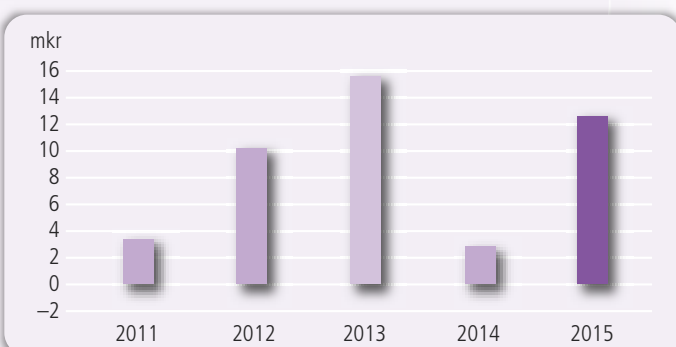
Resultat för avsättning till RUR enligt lag är att resultatet ska överstiga 2 procent av skatter och statsbidrag om kommunen har negativ soliditet inklusive hela pensionskulden. För kommuner med positiv soliditet gäller att resultatet ska överstiga 1 procent av skatter och statsbidrag. Götene kommun har positiv soliditet så därför blir resultatkravet för avsättning till RUR en procent av 665,6 mnkr vilket ger 6,7 mnkr.

Avsättning till RUR

(mnkr)	
Resultatkrav för god ekonomisk hushållning	51,1
Resultatkrav enligt lag	6,7
Årets resultat	12,3
Årets resultat efter balanskravsjustering	25,8
Möjlig avsättning till RUR	0

Ingen avsättning till RUR är möjlig för 2015.

Årets resultat (mkr)

2 Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Soliditet

(%)	2015	2014	2013
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen	62,3	60,1	69,8
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (ansvarsförbindelsen)	7,5	4,3	1,4

Se stapeldiagram: Soliditet.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen.

Kommunens soliditet, exklusive ansvarsförbindelsen, uppgick 2015 till 62,3 procent. Jämfört med 2014 har soliditeten förbättrats med 2,2 procentenheter beroende på att årets resultat är högre än resultatet för 2014.

Det vanligaste soliditetsmättet, vid jämförelse mellan kommuner, är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som ligger inom linjen (ansvarsförbindelsen). Ansvarsförbindelsen har under året minskat med 4,1 mnkr jämfört med 2014, vilket resulterar i att kommunen förbättrar sin soliditet med 3,2 procentenheter till 7,5 procent under 2015. Det är en förbättring men fortfarande är soliditeten svag och utgör ett problem för Götene kommuns långsiktiga stabilitet och utveckling.

Långfristiga skulder

(mnkr)	2015	2014	2013
Långfristiga skulder	6,5	13,2	11,0

Se diagram: Långfristiga skulder och Långfristiga fordringar.

Kommunen har inga lån 2015. De långfristiga skulder som finns är gatukostnadsersättning och investeringsinkomster som intäktsförs efter investeringens livslängd.

Kommunalskatt

(%)	Götene kommun	Västra Götaland	Riket
Kommunens skattesats	21,77	21,25	20,70
Landstinget Skattesats	11,48	11,48	11,29
Total skattesats	33,25	32,73	31,99

Källa: SCB.

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger till exempel ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Skattesatsen för Götene kommun på 21,77 procent är något högre än snittet för kommuner i Västra Götalandsregionen som är 21,25 procent. Vid jämförelse av den totala skattesatsen på 33,25 procent för invånarna i Götene kommun är denna högre än för snittet i riket på totalt 31,99 procent.

3 Risk

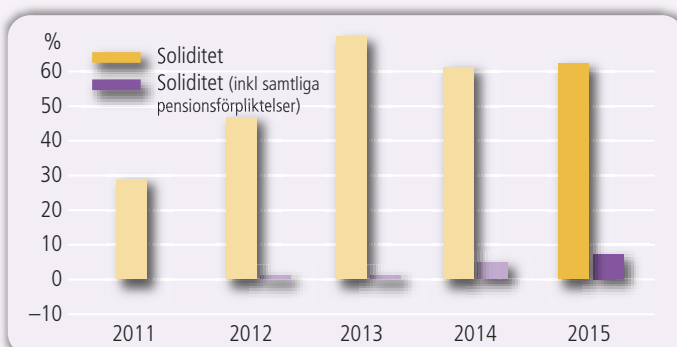
Det tredje perspektivet risk avser hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här inkluderas även kommunens samlade pensionsskuld.

Likviditet ur riskperspektiv

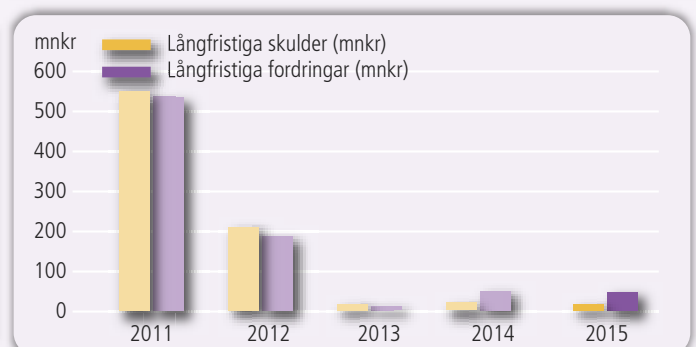
	2015	2014	2013
Likvida medel (mnkr)	39,6	89,9	82,1
Kassalikviditet*) (%)	78,7	104,8	120,6

*) kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank)/ kortfristiga skulder. Se stapeldiagram över kassalikviditeten.

Soliditet (%)

Långfristiga skulder och långfristiga fordringar (mnkr)

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortfristiga betalningsberedskap. Att enbart studera en kommuns likviditet är inte tillfredställande ur ett analysperspektiv. Det viktiga är att likviditeten studeras ihop med kommunens soliditet.

Kommunens kassalikviditet uppgår till 78,7 procent vilket är 26,1 procentenheter lägre än 2014. Den finansiella beredskapen på kort sikt är dock fortfarande god. En tumregel är att om kommunen hamnar under 50 procent måste kommunen ev. utnyttja sin checkkredit d.v.s. låna kortfristig.

Checkkrediten för Götene kommun uppgår till 80 mnkr att disponeras tillsammans med de helägda bolagen. Syftet med checkkrediten är att klara tillfälliga likviditetssvängningar. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att målet är att under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Likvida medel vid årets slut uppgick till 39,6 mnkr, vilket kan betraktas som god. Den ökade investeringsnivån har sänkt likviditeten.

Finansiella risker

Vid utgången av 2015 har kommunen inga lån.

Borgensåtagande

(mnkr)	2015	2014	2013
Kommunägda företag	225,6	237,9	210,2
Götene Äldreheim	191,0	193,0	193,3
Egna hem	0,1	0,2	0,4
Övriga	1,1	1,2	1,6
Summa borgensåtagande	417,8	432,3	405,5

Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott.

Borgensåtagandena är omfattande men har under 2015 minskat med 14,5 mnkr, där 12,3 mnkr avser borgen till kommunens bolag och 2,0 mnkr avser Götene Äldreheim. De kommunala bolagen och Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim upptar nästan totala borgensbeloppet och risken för dessa båda åtaganden bedöms ändå vara liten.

Avsättningar

Pensionsåtagande

(mnkr inklusive löneskatt)	2015	2014	2013
Pensionsavsättningar	8,4	9,0	9,3
Ansvarsförbindelse tidigare pensionssystem	278,7	282,8	295,9
Totala pensionsåtagande	287,1	291,8	305,2

Inga finansiella placeringar finns, avsedda att finansiera framtida pensionsutbetalningar.

Den största delen av kommunens åtagande för pensioner redovisas utanför balansräkningen, som ansvarsförbindelse, medan den mindre delen finns som skuld i balansräkningen. Allt enligt den så kallade blandmodellen.

Pensionsavsättningen har under 2015 minskat med 0,6 mnkr jämfört med 2014.

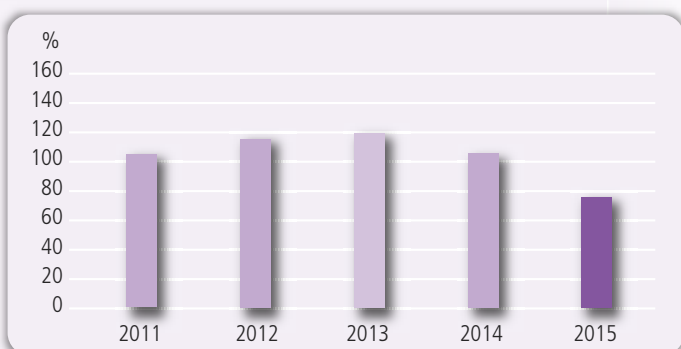
Eftersom ingen avsättning finns för pensionsförmåner intjänade före 1998 ska dessa redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen med pensionsförmåner. Denna ansvarsförbindelse uppgår till 278,7 mnkr för 2015, vilket är en minskning med 4,1 mnkr jämfört med 2014.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 kostnadsförs vid uttagstillfället, eftersom ingen pensionsavsättning gjorts för dessa förmåner. Kostnaden 2015 uppgick till 13,9 mnkr, vilket är i samma nivå som 2014.

Övriga avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. För Götene del uppgår bidraget till 41,0 mnkr i prisnivå juni 2013 och ska upplösas med årliga enhetliga belopp i 25 år. Argumenten för att periodisera och sprida utgiften över flera år är att upprustningen av E20 sker under flera år och nyttan av den nya vägen kommer invånarna till gagn många år framöver. 2014 räknades medfinansieringsbidraget upp till 2017 års beräknade penningvärde innan det bokfördes. Uppräkning har skett till och med 2017 eftersom utbetalningen ska ske 2018. Det innebär att den årliga kostnaden blir 1,9 mnkr och hela avsättningen blir totalt 46,2 mnkr.

Kassalikviditet (%)

4 Kontroll

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen i uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. I syfte att ge kommunstyrelsen, nämnder och bolag ett verktyg för detta finns en handlingsplan för den interna kontrollen.

Kommunen införde nämnder 2015 och den interna kontrollen ligger under varje nämnds ansvar. Nämnderna har främst arbetat med att ta fram mål och styrdokument i kommunens ledningssystem och den interna kontrollen har därför inte prioriterats. Under 2016 kommer även internkontrollen att läggas in i ledningssystemet för hållbar utveckling.

Ett interkontrollområde som släpade från 2014

Lönehantering, rapportering av frånvaro (år1) har genomförts under året. Åtgärden blev att en ny rutinbeskrivning har tagits fram och implementerats till ledningsgrupp, chefer och centrala samverkansgruppen.

Känslighetsanalys

Händelser	Förändring i mnkr
Löneförändring med 1 % inklusive po för samtlig personal i kommunen	4,4
Bruttokostnadsförändringar med 1 %	7,8
Förändring av försörjningsstödet med 10 %	0,9
Förändring av generella statsbidraget inklusive fastighetsavgift med 10 %	13,4
Förändrad utdebitering med 1 kr	24,5
Genomsnittliga skatteintäkter vid förändring av befolkningen i kommunen med 100 invånare	4,4

I ovanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Där går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 4,4 mnkr. Det är genom att sänka bruttokostnaderna, och då i första hand den största kostnadsposten personalkostnader, som en större resultat effekt kan uppnås.

5 Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning

Årets resultat på 12,3 mnkr uppfyller inte kommunens mål för god ekonomisk hushållning eftersom investeringstakten ökat betydligt mer än avskrivningstakten och ökningen av årets resultat. Framtida resultat behöver vara på en betydligt högre nivå för att klara kommande års investeringsnivåer. Den låga inflationen hjälper till att hålla nere driftkostnaderna men likviditeten har försämrats och kommunen kommer åter att behöva ta upp lån för att klara framtida ökade investeringar. Positivt är att under 2015 har skatteintäktsutvecklingen varit högre än nettokostnadsutvecklingen. Med ett lågt resultat blir det också svårare att klara oförutsedda händelser i form av högre kostnader och/eller lägre skatteintäkter. Soliditeten har förbättrats till 7,5 procent, vilket beror på att resultatet har ökat och ansvarsförbindelsen för pensioner minskat.

Finansiell analys av kommunen och helägda bolag

Finansiell analys – koncernen

Den finansiella analysen bygger på samma analysmodell som när kommunen analyseras. Den utgår ifrån de fyra aspekterna **RESULTAT – KAPACITET – RISK och KONTROLL**. Den sammanställda redovisningen avser kommunen och Götene kommuns helägda bolag; AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Årets resultat

Den sammanställda redovisningen visar ett resultat på 23,3 mnkr före skatt som är en förbättring med 11,4 mnkr jämfört med 2014. Kommunens resultat bidrar med 9,6 mnkr och Götene Vatten & Värme AB med 2,2 mnkr till förbättringen.

Kommunens resultat är 12,3 mnkr och de ingående bolagens samlade resultat uppgår till 11,0 mnkr varav Götene Vatten & Värme AB bidrar med 10,3 mnkr, AB GöteneBostäder med 0,9 mnkr medan Medeltidens Värld AB redovisar en förlust med -0,2 mnkr och Götene Industrier AB redovisar ett nollresultat.

Totalt investerades 82,3 mnkr, varav kommunens del är 61,8 mnkr, Götene Vatten & Värme AB 16,3 mnkr, AB GöteneBostäder 4,2 mnkr.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är självfinansieringsgraden. Den beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kan finansieras med egna medel. 100 procent eller mer innebär att samtliga investeringar, som är genomförda under året, kan självfinansieras. Detta i sin tur innebär att ingen upplåning totalt för kommunen och bolagen behövs samt att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Höga investeringsvolymerna för både Götene Vatten & Värme och kommunen har orsakat att självfinansieringsgraden uppgick till 82 procent vilket betyder att investeringarna inte har kunnat finansieras med egna medel.

Kapacitet

Soliditeten för 2015 uppgår till 44,0 procent exklusive ansvarsförbindelsen och 10,4 procent inklusive ansvarsförbindelsen. (Ansvarsförbindelsen uppgår till 278,7 mnkr.)

Av den samlade långfristiga låneskulden, om 236,0 mnkr, återfinns 6,5 mnkr i kommunen, 110,6 mnkr i Götene Vatten & Värme AB och 118,9 mnkr i AB Götene Bostäder. Den långfristiga låneskulden 2014 var 254,8 mnkr.

Risk

Kassalikviditeten för kommunen och helägda bolag, uppgår till 76,2 procent. En tumregel är att om kassalikviditeten hamnar under 50 procent måste checkkrediten ev utnyttjas för att låna kortfristigt. Målet är att minska outnyttjade likvida medel på bankkonto, för att i stället under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Götene kommun har en checkkredit på 80 mnkr, att disponeras tillsammans med AB Götenebostäder och Götene Vatten & Värme AB. Syftet är att hålla nere banklånen, så att först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupp-

låning att ske. Det innebär att checkkrediten kommer att utnyttjas periodvis. De likvida medlen minskade år 2015 med 53,4 mnkr och uppgick vid bokslutet till 44,0 mnkr. Förändringen har använts till finansiering av årets investeringar.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur upprättad budget och finansiell målsättning efterlevs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Kommunen och helägda bolag har idag ingen gemensam budget utan varje bolag upprättar sin egen budget. I nedan tabell redovisas respektive budget, utfall och budgetavvikelse.

Netto (mnkr)	Budget	Resultat 2015	Avvikelse utfall mot budget
Götene kommun	6,7	12,3	5,6
AB Götene Bostäder	0,6	0,9	0,3
Götene Vatten & Värme AB	0,3	10,3	10,0
Medeltidens Värld AB	0,0	-0,2	-0,2
Götene Industrier AB	0,0	0,0	0,0
Justering aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0
Summa resultat före skatt	7,6	23,3	15,7
Skatt	0	-2,5	-2,5
Resultat efter skatt	7,6	20,8	13,2

Från och med 2013 finns gemensamma styrprinciper för finansiell hantering. Dessa principer syftar till att lägga fast mål och riktlinjer för den finansiella hanteringen för kommunen och dess bolag.

Sammanfattande kommentarer

Kommunen och helägda bolag har ett positivt årsresultat efter skatt om 20,8 mnkr som motsvarar en avkastning på det egna kapitalet på 5,7 procent, vilket är en förbättring med 2,8 procentenheter från 2014. Soliditeten har ökat från 7,4 procent 2014 till 10,4 procent 2015.

Hällekis hamn. >>>

Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2015	2014	2015	2014
Verksamhetens intäkter	1	151,6	127,4	281,6	254,1
Verksamhetens kostnader	2	-776,6	-756,5	-873,4	-850,5
Avskrivningar	3	-16,3	-15,8	-33,4	-32,6
Nedskrivningar	4	-13,5		-13,5	
Verksamhetens nettokostnader		-654,8	-644,9	-638,7	-629,0
Skatteintäkter	5	532,1	515,9	532,1	515,9
Generella statsbidrag o utjämning	6	133,5	129,4	133,5	129,5
Finansiella intäkter	7	1,8	2,7	1,1	1,8
Finansiella kostnader	7	-0,3	-0,4	-4,7	-6,3
Resultat före skatt		12,3	2,7	23,3	11,9
Skatteskostnad				-2,4	-1,8
Extraordinära intäkter					
Årets resultat	8	12,3	2,7	20,8	10,1

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2015	2014	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		12,3	2,7	20,8	10,1
Justering för av- och nedskrivningar		29,7	15,8	46,9	32,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	9	-0,6	46,5	2,0	48,3
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>41,4</i>	<i>65,0</i>	<i>69,7</i>	<i>91,0</i>
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		-13,5	0,8	-14,6	-1,7
Ökning (-) / minskning (+) expl tillg		0,3	-2,1	0,4	-3,4
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		-2,8	23,1	-0,9	23,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		25,4	86,8	54,6	109,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Köp av materiella anläggningstillgångar	10	-61,8	-38,6	-82,3	-99,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11		2,4	0,1	2,8
Köp av finansiella anläggningstillgångar	12	-9,3	-47,0	-9,3	-47,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar				0,2	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-71,1	-83,2	-91,3	-144,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån					45,0
Minskning av långfristig skuld	13	-7,0		-21,9	-13,0
Investeringsinkomster		0,2	2,2	0,2	2,3
Förändring av förutbetalda ansl. avgifter				2,6	0,1
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar	14	2,2	2,0	2,4	2,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4,6	4,2	-16,7	36,5
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet		-50,3	7,8	-53,4	1,5
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		89,9	82,0	97,4	95,9
Likvida medel vid årets slut		39,6	89,8	44,0	97,4
Förändring likvida medel		-50,3	7,8	-53,4	1,5

Balansräkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader	15	280,9	253,9	448,7	422,1
Maskiner och inventarier	16	23,3	18,2	178,3	169,9
Summa materiella anläggningstillgångar		304,2	272,1	627,0	592,0
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar	17	36,7	27,4	12,8	3,7
Långfristiga fordringar	18	47,5	49,7	47,9	50,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		84,2	77,1	60,7	53,7
Summa anläggningstillgångar		388,4	349,2	687,7	645,7
Omsättningstillgångar					
Exploateringstillgångar		18,3	18,6	18,3	18,6
Kortfristiga fordringar	19	62,4	48,8	79,6	67,6
Likvida medel		39,6	89,9	44,0	97,5
Summa omsättningstillgångar		120,3	157,3	141,9	183,7
SUMMA TILLGÅNGAR		508,7	506,5	829,6	829,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		12,3	2,7	20,8	10,1
Resultatutjämningsreserv		9,5	9,5	9,5	9,5
Balanserat resultat	20	295,2	292,5	334,4	324,4
Summa eget kapital		317,0	304,7	364,7	344,0
Avsättningar	21	55,7	56,3	66,7	65,3
Skulder					
Långfristiga skulder	22	6,5	13,2	236,0	254,8
Kortfristiga skulder	23	129,5	132,3	162,2	165,4
Summa skulder		136,0	145,5	398,2	420,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		508,7	506,5	829,6	829,5
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar					78,2
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser		278,7	282,8	278,8	282,9
Förvaltade donationsfonders tillgångar		0,2	0,2	0,2	0,2
Borgensåtaganden	24	417,8	432,3	417,8	432,3

Notförteckning mnkr

Not 1 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Sammanställd	
	2015	2014	2015	2014
Bidrag	73,3	49,4	74,0	49,4
Taxor och avgifter	20,4	20,8	118,2	117,0
Hyror och arrenden	13,2	13,4	42,3	42,2
Försäljningsmedel	8,5	9,0	11,0	10,7
Försäljning av verksamheter o entreprenader	35,2	32,8	35,2	32,8
Försäljning av exploateringsfastigheter o anl tillg	0,9	2,0	0,9	2,0
Summa	151,5	127,4	281,6	254,1

Not 2 Verksamhetens kostnader	2015	2014	2015	2014
Kostnader för arbetskraft	441,5	418,3	464,0	439,6
Entreprenad o köp av verksamhet	136,2	131,0	136,2	131,0
Transporter o resor	20,7	24,9	20,7	24,9
Bidrag o transfereringar	23,4	25,0	23,4	25,0
Hyror	66,3	65,5	66,3	65,5
Driftkostnader			42,2	38,1
Reparation o underhåll			14,3	15,2
Energiskatt o punktskatt			7,8	7,9
Övriga kostnader	88,5	91,8	98,5	103,3
Summa	776,6	756,5	873,4	850,5

Not 3 Avskrivningar	2015	2014	2015	2014
Avskrivningar fastigheter och anläggningar	12,9	13,1	17,7	14,8
Avskrivning maskiner och inventarier	3,4	2,7	15,7	17,8
Summa	16,3	15,8	33,4	32,6

Avskrivningarna beräknas på anläggningarnas anskaffningsvärde. Investeringar anskaffningsåret 2006 och senare skrivs av med början kvartalet efter anskaffningens färdigställande.

Not 4 Nedskrivningar	2015	2014	2015	2014
Nedskrivning Fornängskolan	13,5		13,5	
Summa	13,5		13,5	

Not 5 Skatteintäkter	2015	2014	2015	2014
<i>Kommunalskatteintäkter</i>				
Preliminära skatteintäkter	532,5	517,2		
Slutavräkning 2014	-0,9	-1,4		
Prognos slutavräkning 2015	0,5	0,1		
Summa	532,1	515,9		

Not 6 Kommunalekonomisk utjämning	Kommunen		Sammanställd	
	2015	2014	2015	2014
Inkomstutjämningsbidrag	119,5	112,5		
Regleringsbidrag		3,0		
Strukturbidrag	1,3	1,3		
Fastighetsavgift	24,3	25,9		
Flyktingbidrag	2,2			
Regleringsavgift	-0,5			
Kostnadsutjämningsavgift	-12,1	-10,4		
Avgift till LSS-utjämning	-1,2	-2,9		
Summa kommunalekonomisk utjämning	133,5	129,4		

Not 7 Finansiella intäkter	2015	2014	2015	2014
Utdelning på aktier o andelar	0,8	1,0	0,0	0,6
Räntor på utlämnade lån	0,1	0,1	0,1	0,1
Räntor på likvida tillgångar	0,2	0,9	0,2	1,0
Övriga finansiella intäkter	0,7	0,7	0,8	0,1
Summa	1,8	2,7	1,1	1,8
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntor långfristiga lån	0,2	0,3	4,3	6,3
Ränta på likvida medel	0,1		0,1	0,0
Övriga finansiella kostnader		0,1	0,3	0,0
Summa	0,3	0,4	4,7	6,3
Summa finansnetto	1,5	2,3	-3,6	-4,5

Not 8 Årets resultat	2015	2014	2015	2014
Årets resultat	12,3	2,7		
Realisationsvinst		-1,3		
Realisationsförlust		0,1		
Strukturförändring, nedskrivning av Fornängskolan. Synnerliga skäl	13,5			
Balanskravsresultat	25,8	1,5		

Göteborgs kommun har tilldelats ett tillfälligt statsbidrag för flyktingsituationen om 15,9 mnkr. Bidraget avser tiden december 2015 till och med december 2016 och kommunstyrelsen har beslutat att fördela bidraget jämnt över tiden. 1,2 mnkr intäktsförs 2015 och täcker kostnader för integration 2015.

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster	2015	2014	2015	2014
Nettoförändring av avsättning	-0,6	45,9	-0,6	45,9
Realisationsvinst		-1,2		-1,2
Realisationsförlust		0,1	0,4	0,1
Justering från anl.tillgång till exploateringstillgång		1,7		1,7
Bokslutsdisposition			2,2	1,8
Summa	-0,6	46,5	2,0	48,3

Not 10 Förvärv av materiella anläggningstillgångar	2015	2014	2015	2014
Investeringar fastigheter o anläggningar	53,3	33,8	57,7	50,3
Investeringar maskiner o inventarier	8,5	4,8	24,6	49,6
Summa	61,8	38,6	82,3	99,9

Not 11 Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Sammanställd	
	2015	2014	2015	2014
Försäljning mark, fastigheter o anläggningar		2,4		2,8
Försäljning maskiner o inventarier			0,1	
Summa	0	2,4	0,1	2,8

Not 12 Köp av finansiella anläggningstillgångar	2015	2014	2015	2014
	Bidrag statlig infrastruktur E20 utbyggnad		46,2	
Kommuninvest	9,3	0,8	9,3	0,8
Innestående återbäring HBV				0,1
Summa	9,3	47,0	9,3	47,1

Not 13 Minskning av långsiktig skuld	2015	2014	2015	2014
	Amortering	7,0		21,9
Summa	7,0		21,9	13,0

Not 14 Ökning/minskning av långsiktiga fordringar	2015	2014	2015	2014
	Upplösning bidrag statlig infrastruktur, E20 utbyggnad	1,9	1,9	
Blomberg Båtsällskap	0,1	0,1		
Blomberg Villastads VA	0,2			
Summa	2,2	2,0		

Not 15 Fastigheter och anläggningar	2015	2014	2015	2014
	Bokfört värde 1 januari	253,9	237,1	422,1
Komponent från anläggning till inventarier, idrottshall Hällekis		-0,9		-0,9
Planenliga avskrivningar	-12,9	-13,1	-17,7	-17,8
Nedskrivning Fornängskolan	-13,5		-13,5	
Försäljning av mark o fastigheter, bokfört värde		-1,3		-1,9
Årets investeringar	53,4	33,8	57,8	50,4
Justering från anläggningstill till exploatering		-1,7		-1,7
Summa	280,9	253,9	448,7	422,1

Not 16 Maskiner och Inventarier	2015	2014	2015	2014
	Bokfört värde 1 januari	18,2	15,2	169,9
Komponent från anläggning till inventarier, Idrottshall Hällekis		0,9		0,9
Planenliga avskrivningar	-3,4	-2,7	-16,2	-14,8
Årets investeringar	8,5	4,8	24,6	49,6
Summa	23,3	18,2	178,3	169,9

Not 17 Aktier, andelar, bost. rätter, grundfonder	Kommunen		Sammanställd	
	2015	2014	2015	2014
Aktier i kommunens koncernföretag				
AB Götenebostäder	5,0	5,0	5,0	
Götene Vatten & Värme AB	13,5	13,5	13,5	
Götene Industrier AB	0,6	0,6	0,6	
Medeltidens Värld AB	5,0	5,0	5,0	
Destination Läckö-Kinneulle AB	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma aktier i kommunens koncernföretag	24,3	24,3	0,2	0,2
Andelar				
Södra Skogsägarna, Götene EDF, Medflyttarakademin	0,1	0,1	0,1	0,1
Innestående återbäring HBV, Sabo försäkringar			0,2	0,4
Delsumma andelar	0,1	0,1	0,3	0,5
Bostadsrätter				
Brf Götenehus nr 3	0,4	0,4	0,4	0,4
Brf Hästen	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma bostadsrätter	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital				
Kommuninvest i Sverige AB	11,7	2,4	11,7	2,4
Summa	36,7	27,4	12,8	3,7

Not 18 Långfristiga fordringar	2015	2014	2015	2014
Bidrag till statlig infrastruktur E20 utbyggnad	42,5	44,3		
Lundsbrunns golfklubb (*)	2,0	2,1		
Blombergs Villastads Vattenförsörjning(*)	0,4	0,4		
Blomberg-Sjöåsen Västerplana (*)		0,2		
Blombergs Båtsällskap (*)		0,1		
Kommuninvest	2,6	2,6		
Summa	47,5	49,7		

(*) Kommunen har beviljat räntefria lån

Not 19 Kortfristiga fordringar	2015	2014	2015	2014
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30,5	38,8	36,7	40,7
Kundfordringar	11,2	5,5	20,3	20,7
Skattekonto och redovisning moms	3,8	3,8	3,9	3,9
Upplupna skatteintäkter	15,1		15,1	
Övriga kortfristiga fordringar	0,6	0,7	2,4	2,3
Förutbetalda VA-avgifter	1,2		1,2	
Summa	62,4	48,8	79,6	67,6

Not 20 Balanserat resultat	Kommunen		Sammanställd	
	2015	2014	2015	2014
Ingående balanserat eget kapital	292,5	286,3	324,4	316,1
Balansering av föregående års resultat	2,7	6,2	10,0	8,3
Utgående balanserat eget kapital	295,2	292,5	334,4	324,4

Not 21 Avsättningar	2015	2014	2015	2014
Pensionsavsättningar				
Visstidspension	0,8	1,1	0,8	1,1
Ålderspension	0,8	0,9	0,8	0,9
PA-KL pensioner	4,9	4,5	4,9	4,5
Pension till efterlevande	0,3	0,7	0,3	0,7
Särskild löneskatt	1,6	1,8	1,6	1,8
Summa pensionsavsättningar	8,4	9,0	8,4	9,0
Pensionsavsättningar				
Ingående pensionskuld	9,0	9,2	9,0	9,2
Årets pensionskultsförändring inkl löneskatt	-0,6	-0,2	-0,6	-0,2
Utgående pensionskuld	8,4	9,0	8,4	9,0
Aktualiseringsgrad %	99	96		
Övriga avsättningar				
Blomberg-Sjöåsen-Västerplana VA ek förening	0,2	0,2	0,2	0,2
Götene Företagskooperativ	1,0	1,0	1,0	1,0
Beräknad skattekostnad på obeskattade reserver			10,1	7,8
Återställning Medeltidens Värld			0,9	1,2
Avsättning statlig infrastruktur E20 utbyggnad	46,1	46,1	46,1	46,1
Summa övriga avsättningar	47,3	47,3	58,3	56,3
Summa avsättningar	55,7	56,3	66,7	65,3

Not 22 Långfristiga skulder	2015	2014	2015	2014
Ingående låneskuld	7,0	7,0	232,6	202,5
Återläggning av årets beräknade amorteringar			12,3	15,9
Årets faktiska amorteringar	-7,0		-14,2	-2,3
Lösen av lån			-5,0	-16,2
Nya lån				45,0
Beräknad amortering och lösen av lån 2016			-14,8	-12,3
Utgående låneskuld	0,0	7,0	210,9	232,6
Gatukostnadsersättning	2,6	2,1	2,6	2,1
Investeringsbidrag	3,9	4,1	3,9	4,1
Förutbetalda anslutningsavgifter			18,6	16,0
Summa långfristiga skulder	6,5	13,2	236,0	254,8

Not 23 Kortfristiga skulder	Kommunen		Sammanställd	
	2015	2014	2015	2014
Semesterlöneskuld	26,0	25,5	27,0	26,4
Leverantörsskulder	13,9	22,3	19,8	36,1
Kortfristig del av långfristiga lån			14,8	12,3
Pensionsutbetalning individuell del	14,2	14,0	14,2	14,0
Lagstadgade avgifter	8,8	8,3	9,5	8,9
Personalens källskatt	6,5	6,2	6,8	6,5
Skatteskuld	0,3	0,1	2,8	1,1
Förutbetalad flyktingersättning	14,7		14,7	
Övr upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12,9	12,0	20,1	14,6
Upplupna löner	3,9	3,8	4,0	3,9
Löneskatt pensionsutbetalningar individuella delen	3,6	3,5	3,5	3,5
Förutbetalda skatteintäkter	0,9	4,6	0,9	4,6
Upplupna räntekostnader		0,1	0,3	0,5
Pågående projekt	2,0	1,2	2,0	
Förskott från kunder			0,0	2,3
Interimsposter Inköp o Faktura	21,8	30,6	21,8	30,6
Interimskonto kundreskontra		0,1	0,0	0,1
Summa	129,5	132,3	162,2	165,4

Not 24 Borgensåtaganden	2015	2014	2015	2014
Egna hem	0,1	0,2		
Kommunalt ägda företag	225,6	237,8		
Riksbyggen Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim	191,0	193,0		
Övriga åtaganden	1,1	1,3		
Summa	417,8	432,3		

Götene kommun har i november 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Götene kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 621 mnkr och totala tillgångar till 319 574 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 341,9 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 334,3 mnkr.

Redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra ett relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt.

Den kommunala redovisningen regleras av Lagen om kommunal redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för kommunsektorns redovisning.

Götene kommun bedriver även verksamhet genom i första hand aktiebolag, men också genom kommunalförbund.

För bolagens redovisning lämnar Redovisningsrådet samt Bokföringsnämnden rekommendationer, anvisningar samt uttalanden. För kommunalförbund gäller Lagen om kommunal redovisning med vidhängande rekommendationer.

Götene kommun följer de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning. Nedan följer en kort beskrivning av några väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Kostnadsökningen 2005 är bokförd som en avsättning för partiell inlösen av pensioner med 4,3 mnkr och utbetalda till KPA. 2006 har ytterligare avsättning gjorts på samma sätt med 10,2 mnkr. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Från 2010 innehåller avsättningen även en beräkning av pensionsskulden för förtroendevalda politiker.

Kommunen har använt sig av Skandias prognos för att redovisa pensionsförpliktelserna inom linjen per 31 december.

Avsättningar

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Förpliktelser för särskild avtals/ålderspension som inte regleras enligt RIPS07 är nuvärdesberäknade. Från 2010 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse.

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. För Götene del uppgår bidraget till 41,0 mnkr i prisnivå juni 2013 och ska upplösas med årliga enhetliga belopp i 25 år enligt rekommendation RKR 6:2. Argumenten för att periodisera och sprida utgiften över flera år är att upprustningen av E20 sker under flera år och nyttan av den nya vägen kommer invånarna till gagn många år framöver. Dessutom är kommunens ekonomiska utrymme begränsat. 2014 räknades medfinansieringsbidraget upp till 2017 års beräknade penningvärde innan det bokfördes. Det innebär att den årliga kostnaden blir 1,9 mnkr och hela avsättningen blir totalt 46,2 mnkr.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4:2.

Leasing

Kommunen har påbörjat en utredning om det finns några avtal i kommunen som kan klassificerats som finansiell leasing enligt rekommendation RKR 13:2. Utredningen är inte slutförd.

Värdering av anläggningstillgångar

För att en investering ska betraktas som anläggningstillgång krävs en varaktighet på minst 3 år samt ett värde på minst 100 tkr.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Vid exploatering tar Götene kommun, ut gatukostnadsersättning från fastighetsägaren i samband med försäljning av tomt. Gatukostnadsersättningen beräknas till 57 procent av försäljningspriset, vilket grundats på en tidigare beräkning av faktiska kostnader.

Avskrivningar

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärde och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk och metoden är linjär avskrivning. Under året har kommunen slutfört indelningen av anläggningstillgångar i komponenter och tillämpar nu fullt ut rutinen för komponentavskrivning.

Avskrivningstiderna är följande:

Maskiner och inventarier	5-20 år
Fordon	5-10 år
Fastigheter	10-50 år
Gata/Park/Natur	5-50 år
IT/Bredband	3-20 år
Mark	ingen avskrivning

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnaderna belastar resultatet för den period de hänför sig till.

Finansiella tillgångar

Som anläggningstillgång redovisas aktier och andelar samt långfristiga fordringar.

Sammanställd redovisning

Syftet med att upprätta sammanställda balans- och resultaträkning enligt rekommendation RKR 8:2 är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Enligt RKR 8:2 redovisas den sammanställda redovisningen på samma plats i årsredovisningen som kommunens. Den gemensamma förvaltningsberättelsen omfattar kommunens och de av kommunen helägda bolagens verksamheter. Dessa bolag är: Götene Vatten & Värme AB, AB GöteneBostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningskostnaden för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital.

I balansräkningen för sammanställd redovisning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som redovisas som uppskjuten skatteskuld under rubriken Avsättningar, samt i en del som redovisas som Bundet eget kapital.

Björkullasand.

Nämndredovisning

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, barn och utbildningsnämnden, socialnämnden samt miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Tillsammans med Skara har Götene kommun även en gemensam räddningsnämnd och nämnden för Service och Teknik, vilka Skara kommun är huvudman för.

Nämndernas resultat

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-2,3	-1,9	0,4
Revisionsnämnd	-0,8	-0,8	0,0
Kommunstyrelse	-78,0	-68,9	9,1
Barn- o Utbildningsnämnd	-300,6	-295,5	5,1
Socialnämnd	-243,6	-246,5	-2,9
Nämnden för service o teknik	-19,1	-18,2	0,9
Räddningsnämnd	-8,9	-8,2	0,7
Nettokostnad för nämnderna	-653,3	-640,0	13,3

Kommunen har från 2015 frångått budgetenheterna och återgått till nämnder.

Nämnderna visar ett samlat resultat på 13,3 mnkr bättre än budget. Det är kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden som uppvisar de största positiva avvikelserna 9,1 mnkr respektive 5,1 mnkr. Socialnämnden visar däremot ett resultat som är 2,9 mnkr sämre än budgeterat.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Åke Fransson

Verksamheter som ingår

Här redovisas den politiska organisationen i form av kommunfullmäktige, valnämnd, valberedning, demokratiberedning samt bidrag till politiska partier.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Kostnader	-1,9
varav personalkostnader	-0,5
Budget	-2,3
Över-/underskott	0,4

Kommentar till budgetavvikelse

Fullmäktige lämnar ett överskott på 0,4 mnkr beroende på att personalkostnaderna blev lägre än budget.

Revisionsnämnd

Ordförande: Jan-Olof Karlsson

Verksamheter som ingår

De förtroendevalda revisorerna i revisionsnämnden ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnder och styrelser har tillräcklig intern kontroll.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Kostnader	-0,8
varav personalkostnader	-0,5
Budget	-0,8
Över-/underskott	0,0

Kommunstyrelsen

Ordförande: Åsa Karlsson

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Intäkter	38,3
Kostnader	-107,2
varav personalkostnader	-0,5
Verksamhetens resultat	-68,9
Budgetanslag	-78,0
Över-/underskott	9,1

KS resultat fördelat på verksamheter

(mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Samhällsbyggnad och infrastruktur	-12,3	-15,2	2,9
Kultur o Fritid	-20,1	-20,6	0,5
Kommun- o verksamhetsövergripande	-32,8	-37,9	5,1
Politik	-3,7	-4,3	0,6
Nettokostnad	-68,9	-78,0	9,1

Resultatet visar ett överskott med 9,1 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på vakanta tjänster, minskade kapitalkostnader till följd av försenade eller ej genomförda investeringar, ej utnyttjade tillfälliga budgetposter samt högre intäkter än budget för avgifter, hyror och arrenden.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015
Årsarbetare (snitt)	72
Tillsvidareanställda per 31 dec	77
Antal anställda totalt per 31 dec	84
– varav heltid (%)	73
– varav deltid (%)	27
Total sjukfrånvarotid (%) under året	5,9

Samhällsbyggnad och infrastruktur

Verksamheter som ingår

I verksamheten ingår samhällsplanering, fysisk planering, bygglov, mark, näringslivsutveckling, marknadsföring, turism, natur/miljövård, folkhälsa samt bredband. Miljö och Hälsa med tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen köps från Lidköpings kommun. Kommunens risk och säkerhetsarbete ingår också i verksamheten.

Viktiga händelser under året

Folkhälsoråd

Folkhälsorådets uppdrag och syfte är att verka för en trygg och hälsosam livsmiljö genom samverkan med samhällsinstitutioner och organisationer. Under 2015 har rådet gett stöd till 19 stimulansprojekt, totalt 0,2 mnkr och med riktade insatser med fokus på inflytande och delaktighet i samhället samt kost och rörelse.

Folkhälsorådet arbetar med drogförebyggande, anti-dopnings samt föräldrastödjande åtgärder genom utbildningar och information.

Rådet samverkar med polisen i arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Samhällsbyggnad

På regional/delregional nivå medverkar Götene i många angelägna utvecklingsfrågor som:

- Västra Götaland 2020 med genomförandeplan för Skaraborg
- Strukturbild Skaraborg
- En miljöprofilerad och trafiksäker E20
- Sjöfartens utveckling i Göta Älvdalen och Vänern
- Västra stambanan
- Kinnekullebanan
- Riksväg 44
- Biosfärsområdets utveckling

Inom samhällsplanering pågår arbetet med ny Framtidsplan tom 2030. Den tematiska studien av Kinnekulle, FÖP Kinnekulle är fastställd. Arbetet med en vindkraftsplan som ett tematiskt tillägg till Översiktsplanen pågår.

Kommunfullmäktige antog 27 april en VA-plan och VA-strategi. Nu prövas om planen kan antas som en tematisk fördjupning till översiktsplan och en miljökonsekvens- beskrivning har tagits fram.

Bostadsmarknaden har påtagligt förändrats under året, från en bostadsmarknad i balans till ett underskott av bostäder. Bostadsförsörjningen är nu en prioriterad fråga.

Kommunens och Näringslivsföreningens gemensamma handlingsplan har verkställts i väsentliga delar. Kommunen deltar i SKL:s projekt "Förenkla helt enkelt" med inspirationsföreläsningar, diskussioner och planeringsmöten under 2015. Arbetet fortsätter 2016.

Planeringen av bostadsområdet Nordskog 3A har fortsatt utifrån utgångspunkten "Vi bygger ett samhälle". VA, gator och gångvägar har byggts, tomtförsäljning pågår och sex tomter är sålda.

Kommunen medverkar aktivt i arbetet med handelsutveckling genom stöd till arbetet "Hållbar handelsutveckling"

Ett förslag till "Bredbandsstrategi för Götene kommun" har tagits fram, som kommer upp i fullmäktige i början av 2016.

En viss utbyggnad av fiber påbörjades men när kommersiella aktörer blev mer aktiva så ska i första hand utbyggnad ske genom dessa.

Kommunen har aktivt medverkat i arbetet med ansökan till Lokalt Ledd Utveckling, ett nytt Leaderprogram för Nordvästra Skaraborg. En bra ansökan ledde till att Leader Nordvästra Skaraborg har fått 58,5 mnkr ur landsbygdsfonden, regionala utvecklingsfonden och socialfonden för sitt arbete fram till 2020.

För att stärka medvetenheten om miljö- och klimatfrågors betydelse har en miljöworkshop genomförts. De lokala naturvårdsprojekten (LONA) ”Tätortsna skogar till grön oas” och ”25 år av naturvård gör skillnad” har genomförts. Skötselplan och beslutsförslag för det blivande kommunala naturreservatet Björkulla Sand är klara.

Tillgänglighetsfrågor har ökat i aktualitet. En workshop och en inspirationsföreläsning har gett ökad kunskap och samhällsbyggnad har fått en aktiv roll i Tillgänglighetsrådet.

Kommunen samverkar med aktörer genom aktiv medverkan och/eller sponsring i många evenemang i kommunen där Vårundan har en fortsatt mycket stark ställning med ca 20.000 besökare och Returrundan ökar i popularitet.

Olika åtgärder kopplade till kommunens ansvar som ägare till skog och mark, bebyggda fastigheter och av stadsnätet är alltid aktuella. Köp och försäljning av mark pågår fortlöpande. Lantmäteriåtgärder, markavvattnings, VA-lösningar m.m. är ständigt aktuella frågor.

Det har varit ett år med skilda förutsättningar för första respektive andra halvåret. Flyktningtillströmningen under främst andra halvåret påverkade verksamheten. Nya planeringsfrågor tillkom vilket medförde vissa omprioriteringar och senareläggningar av andra uppgifter samt att löpande uppgifter fick hanteras under större arbetstryck, t ex inom bygglovsfrågor.

Kvalitetsmätning

	2015	2014	2013
Placering i Svenskt Näringslivs ranking över företagsamhet	76	41	39
Antal antagna nya detaljplaner	0	3	6
Totalt antal ärenden inom byggverksamhet	193	214	188
– varav bygglov	119	158	117
Antalet sålda kommunala villatomter	8	1	0

Kommunens resultat i Svenskt näringslivs ranking når inte riktigt föregående års nivåer men är fortfarande mycket högt, främst avseende sammanfattande omdöme.

Inga beslutade nya detaljplaner 2015, däremot beslut om ändringar och tillägg till befintliga detaljplaner.

Kommunen kvalitet i korthet

Götene har också medverkat i SKL:s undersökning ”Kommunens kvalitet i korthet, ”Kkik” 2015 (redovisad januari 2016). 240 kommuner deltog i årets undersökning.

KKIK har ett antal mått som kan hänföras till samhällsbyggnadsfrågor inom avsnittet ”Kommunens roll som samhällsbyggare”. Måttresultaten varierar från något över till något under genomsnittet hos deltagande kommuner.

Framtiden

Kommunens attraktivitet för nuvarande och kommande invånare, företag och besökare är avgörande för kommunens framtida utveckling.

På regional/delregional nivå finns flera mycket viktiga infrastruktur- och tillväxtfrågor.

Den flyktingsituation som nu finns med, i nationellt perspektiv, en mycket stor andel asylsökande i förhållande till kommunstorlek innebär att integrationsstödande åtgärder avseende bostäder, praktik/arbete, infrastrukturåtgärder m.m. är nödvändiga under kommande år.

Arbetet med en ny Framtidsplan för Götene kommun kommer att återupptas efter ett uppehåll i slutet av 2015/början av 2016. Planen ska beskriva kommunens önskvärda utveckling fram till år 2030.

Bostadsförsörjningsfrågan måste lösas. Från 1 mars 2016 har kommunen ett ansvar att erbjuda bostad för personer som Migrationsverket anvisar till kommunen. Det finns ett behov av flerbostadshus/hyresrätter men det är svårt att klara byggnation till attraktiva hyresnivåer. Arbetet med ett bostadsförsörjningsprogram/motsvarande pågår.

Det måste också till nya bostadsområden där satsningen kommande år främst ligger på sjönära boende i Källby-Truve-Svanvik samt i Götene/Källstorp.

Det finns en påvisad koppling mellan bra företagsklimat och god kommunekonomi. Ett framåtriktat arbete med näringslivs-, miljö- och kommunutveckling påverkar positivt befolkningsutveckling, arbetstillfällen, skatteintäkter och ekonomi.

Arbetet i det nya Leader Nordvästra Skaraborg ger stimulans, engagemang och utveckling.

Arbetet med miljömåls- och klimatanpassningsfrågor får en alltmer ökad betydelse. Det gäller även tillgänglighetsfrågor.

Genom Biosfärområdet Vänerskärgrården-Kinneulle har Götene, tillsammans med Lidköping och Mariestad unika möjligheter men också ett stort ansvar att utveckla området långsiktigt hållbart.

I Vänersamarbetet arbetar kommunerna och regionerna runt Vänern tillsammans för att utveckla Vänern på ett hållbart sätt när det gäller sjöfart, besöksnäring, fiske m.m.

Snabb åtkomst till internet är en viktig del i att få privatpersoner och företag att etablera sig på en ort. Kommunen har ett aktivt ansvar men fiberutbyggnad ska i första hand ske genom kommersiella aktörer.

Det finns många skäl och incitament för att kommunen ska äga fastigheter antingen det är i form av enbart markområden eller fastigheter med byggnader. En aktiv samhällsplanering medför ett fortlöpande arbete med köp och försäljning av mark.

Kommentar till budgetavvikelse

Samhällsbyggnad/infrastruktur lämnar ett överskott för året med 2,9 mnkr. Förklaringarna är främst att tillfälliga budgetposter för kapitalkostnader inte är utnyttjade, högre intäkter än budget för avgifter, hyror och arrenden samt att den fysiska planeringen avseende tematiska fördjupningar och detaljplaner haft lägre kostnader än budget.

Kultur och fritid

Verksamheter som ingår

Inom kultur ingår:

Biblioteksverksamhet ansvarar för utlåning av media i olika former. Det är även en mötesplats för kommuninvånare i alla åldrar, exempelvis vid författaraftnar och läsecirklar.

Kulturverksamhet i form av offentlig kulturverksamhet, kultur i vården, barnkulturverksamhet samt stöd till studieorganisationer och samlingslokaler.

Musikskolan med syfte att ge barn/ungdomar i skolåldern möjlighet att utveckla kreativitet och estetisk känsla.

Inom fritid ingår:

Fritid Ungdom driver fritidsgårdsverksamhet i kommunens fyra tätorter, ungdomscafé Esperanza, gruppverksamhet, fältfritidsledare samt fritid för funktionshindrade.

Fritid Förening ansvarar för stödet till föreningar genom bidrag och rådgivning samt sporthallar och simhall.

Viktiga händelser under året

En sammanfattning av årets kulturprogram är: välbesökt, uppskattat och fina kulturupplevelser.

Kultur i skolan: Alla årskurser har haft teater, skolbio, konsert eller författarbesök. Det gäller dock inte åk 5 där författaren tyvärr blev sjuk.

Kultur i vården: Vårens program har bjudit på mycket musik av olika slag. Musikskolans besök var extra uppskattat.

Under hösten har antalet nyanmälda elever på musikskolan ökat jämfört med föregående år. Det finns nyanmälda elever på varje instrument. Ny verksamhet för funktionshindrade har börjat MU.MMBA (musik mår man bra av). Elever ur invandrargruppen har börjat på musikskolan.

Succé för Pippi-kalaset när kulturen tillsammans med biblioteket, musikskolan och fritid/ungdom firade att Pippi fyller 70 år. Det var musikunderhållning, fiskedamm, tipspromenad, sagostund, allsång och tårtkalas.

Inför sommarlovet sammanställdes ett sommarprogram och broschyr med sommarlovskul för barn och unga. Ett av de större arrangemangen genomfördes med en fartfylld kväll i Skateparken. Parken gästades av ett proffs och världsmästare på BMX som hade uppvisning med BMX.

I skateparken var det under två dagar undervisning enbart för tjejer. Totalt 18 tjejer har deltagit och lärt sig att åka skateboard, men också med hjälp av två duktiga ledare som stärkt och uppmuntrat tjejerna att ta mer plats i olika sammanhang.

Megafonfestival där ungdomar varit med och arrangerat genomfördes den 12 dec i Centrumhuset. Huset fylldes med ungdomar som fick chansen att spela och lyssna på musik, prova dans och mycket mer. Det var ett lyckat arrangemang med många besökare där det blev en naturlig integration då flera av våra nyanlända ungdomar deltog.

Fritidsgårdsverksamheten i Lundsbrunn bytte lokaler och finns numera i bygdegården. Under sommaren koncentrerade sig fritid ungdom på fältarbete.

Under året infördes ”snabbslanten” där unga mellan 13 och 26 år kan göra en ansökan för att genomföra arrangemang.

Fritid förening tog över huvudmannaskapet för Västerby idrottshall hösten 2015.

Framtiden

Kultur och fritid är viktigt för en kommuns tillväxt och samhällsutveckling. Området är en nyckelfaktor för ett lyckat integrationsarbete. Det behöver skapas förutsättningar för att dessa verksamheter kan få möjlighet till långsiktig planering.

En attraktiv kommun behöver skapa mötesplatser för kultur och fritid.

Det finns behov av ändamålsenliga lokaler för ungdoms fritid och musikskolan. Kommunstyrelsen har ett mål att utveckla musikskolan till kulturskola. Tankar kring Allaktivitetshus finns i Fritidsplanen och i Budget 2016.

Droganvändning ökar bland ungdomar, vilket ställer krav på fritid ungdoms förebyggande arbetet med ungdomar

Det stora antalet ensamkommande unga kommer att innebära ökat behov av fritidsaktiviteter mm För ensamkommande flyktingungdomar är en meningsfull fritid viktigt. Att få träffa trygga vuxna med sunda värderingar som vuxna förebilder. Utökning behövs av fritid och fältarbete.

Biblioteket fortsätter samarbetet med skarborgskommuner.

Ökat antal besökare till biblioteken med andra språk än svenska innebär ett ökat tryck på att införskaffa litteratur på fler språk.

Föreningsbidragen kommer att ses över.

Användandet av kommunens idrottshallar kan öka. Frågan om huvudmannaskap behöver ses över. Spontanläggningar för spontanidrott efterfrågas mer och mer. På lång sikt måste även beslut tas kring framtidsplaner gällande simhall i Götene.

Kommentar till budgetavvikelse

Kultur och Fritid lämnar ett överskott på 0,4 mnkr som avser ökade intäkter och minskade kostnader av engångskaraktär.

Kommun- och verksamhetsövergripande

Verksamheter som ingår

Ekonomi- och övergripande personaladministration. Kommunledning, kansli, växel, medborgarkontor, kommunikation Samhällsbetalda resor, som är gemensamt med Skara och ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering. Lönekontor, som är gemensamt med Skara kommun och upphandling som är ett samarbete mellan Götene, Skara och Vara.

Viktiga händelser under året

Resultatet från Götene kommuns medarbetarundersökning som blev klar i januari visar att fler kommunanställda är nöjda med sin arbetsplats och sina arbetsuppgifter. Hela 83 procent av våra medarbetare besvarade enkäten som genomfördes under hösten 2014.

Ett projekt pågår tillsammans med Skara, Lidköping och Esunga för att bygga nya intranät. Intranäten kommer att ligga på samma plattform vilket innebär att de kommer kunna kom-

municera med varandra. De samarbetsfunktioner som vi kommer att få med det nya intranätet kommer alltså att fungera även över kommungränserna

”Ledningssystem - politisk målstyrning och systematiskt kvalitetsarbete för hållbar utveckling” är antagen av fullmäktige.

Alla kommuner är, genom en ändring 1 april i Lag om medborgarskap skyldiga att minst en gång per år anordna ceremonier för nya svenska medborgare i syfte att högtidlighålla deras nya medborgarskap. En sådan ceremoni hölls den 6 juni.

Växelsamarbetet med Lidköping och Skara har från i år utökats till att även omfatta Grästorp och Essunga kommuner.

Den ökande flyktingströmmen har påverkat många verksamheter i kommunen och har upptagit mycket av kommunikationsavdelningens tid. Genom ett aktivt bemötande på sociala medier kunde kommunen förmedla en korrekt information till många. En kommunikationsplan för hur vi ska kommunicera för att bli mer proaktiva har tagits fram.

Kommunen har deltagit i de telefonkonferenser, som Länsstyrelsen kallat till, på uppdrag av Migrationsverket. Konferenserna har berört frågor om mottagning av flyktingar med anledning av den kraftigt ökade flyktingströmmen.

Kommunens grafiska profil har uppdaterats och blivit mer modern. Informationsarbetet har utvecklats från information till kommunikation under året.

Vikingagatan 13 byggdes om för att få fram boende till ensamkommande barn och asylsökande men precis innan de var färdiga att tas i bruk brann fastigheten. Branden var anlagd och orsakade stora skador som innebär ett stort försäkringsärende för kommunen.

Kommentar till budgetavvikelse

Ett överskott på 5,1 mnkr avseende kommun- och verksamhetsövergripande har uppstått på grund av vakanta tjänster, uteblivna kapitalkostnader och minskade kostnader för färdtjänst.

Politik

Verksamheter som ingår

Under politik redovisas kommunstyrelsens politiska kostnader samt överförmyndarverksamheten.

Överförmyndarverksamheten. Lagen ger överförmyndaren skyldighet och befogenhet att fatta beslut i ärenden som fordras för att skydd utsatta gruppers intressen. Kostnaderna inom denna verksamhet utgörs framförallt av arvoden till överförmyndare, gode män och förvaltare. Dessa kan variera över tid då uppdragen ständigt förändras. Den ökade flyktingverksamheten med ensamkommande barn har gjort att uppdragen har ökat under året. Verksamheten står under kontroll av Länsstyrelsen och justitieombudsmannen. Götene kommun köper numera administrativa tjänsten som överförmyndare av Lidköpings kommun.

Viktiga händelser under året

Ny mandatperiod började 2015 och utbildning och information har hållits för politiker, bland annat föreläsning om kvalitetsmätning.

Kommentar till budgetavvikelse

Överförmyndarverksamheten överskrider sin budget med 0,4 mnkr som en följd av den ökade flyktingmottagningen. Outnyttjad budget för Ks till förfogande räddar upp verksamheten så att totala avvikelsen mot budget blir positiv med 0,6 mnkr.

Investeringar kommunstyrelsen

(mnkr)	Redovisning 2015-12-31	Årsbudget 2015
Kommunstyrelsen summa	49,4	99,3
Ombyggnad Västerby	0,0	2,0
Hällekis skola proj	0,0	2,0
7-9 Skola	34,4	34,1
Förskola Källby proj	0,0	1,0
7-9 skola inventarier	2,0	2,0
Förskola Källby	0,0	7,4
HO boendelokal inventarer	0,2	0,2
Daglig vht anpassningar	0,0	2,0
Administrativt system	0,0	1,5
Modern sessionssal + café	0,7	2,0
Bredbandsnät -utrustn+nät	0,0	0,3
Stambygge bredband	0,0	2,8
GC vägnät Lundsbrunn	1,3	1,2
Promenadvägar Källby	0,0	1,0
GC-väg belysning	0,1	0,2
GC-väg Sjörsåsvägen Hä	0,3	1,9
Lundsbrunn GC-väg komplet	0,0	0,6
Trafiksituation 7-9 skola	0,6	2,5
Utfart Lundängsvägen	0,0	1,5
Munkagården	0,0	0,1
Dagvatten Järnväg Gamla E	0,6	1,2
Källstorp	0,4	0,7
Nordskog	0,0	0,4
Nordskog etapp 3A proj	0,1	0,3
Nordskog 3A	5,1	9,0
Golfnära boende	0,0	0,5
Centrummiljöer, utveckl	0,0	0,7
Busshållpl Dalaholmskorsn	0,1	0,1
Lekplatser - 2015	0,0	0,3
Toalett Källby badpl/Häll	0,1	0,6
Toa-lösningar Kinnekulle	0,1	0,1
El Kinnekulle camping	0,3	0,3
Stenbrottet toa-lösning	0,1	0,2
Kinnekullegården toalösn.	0,0	2,0
Utsikten toa	0,3	0,3
Ställplats Hä	0,0	0,1
Markförvärv	1,6	1,6
Kök Hällekis	0,0	0,7
Restaurangmiljö ombyggn	0,0	0,4
Kök Källby förskola	0,0	0,5
Ombyggn. Centralkök	0,0	12,0
Tekn åtg fastigheter 2013	0,2	0,2
Folktandvård ombyggn	0,4	0,4
Energieffektivisering2014	0,4	0,4

Gångled i Hällekisbrottet.

Fastighet

Liljestensskolan togs i bruk i samband med skolstarten hösten 2015. Den nya skolan samlar alla elever som går på högstadiet i Götene kommun.

Investeringen påbörjades 2013 med en budgettram på 55,9 mnkr och den totala kostnaden blev 56,3 mnkr. Dessutom har inventarier införskaffats för 2 mnkr och kostnader tagits i driften för bland annat tillfälliga lokaler under byggtiden.

Caféet i Centrumhuset har fräschats upp med nya möbler och ny armatur. Även sessionssalen har fått nya möbler.

Samhällsbyggnad

Infrastruktur

Byggnation av bredbandsnät har gjorts i Götene tätort och i Lundsbrunn. Omfattningen var mindre och kostnaden har tagits som driftskostnad. Byggnation av stamnät har inte skett under året. Det planerade stamnätet kommer antagligen att samförläggas med de VA-ledningar som byggs enligt antagen VA-plan.

Gång- och cykelväg utmed Ledsjövägen i Lundsbrunn har byggts under året. Sista steget i det fleråriga projektet att komplettera belysning på gång- och cykelvägar avslutades under hösten. Gc-väg utmed Sjöråsvägen i Hällekis har påbörjats under hösten och färdigställs 2016 enligt uppgörelse med Trafikverket. En förprojektering har gjorts när det gäller gc-väg norr om skolan i Lundsbrunn.

En förhöjd korsning har byggts på Lidköpingsvägen, i höjd med Heldesborg, detta för att säkerställa trafikmiljön till och från Liljestensskolan. Cykelparkeringsmöjlighet vid skolan har också gjorts i ordning. Projektet fortsätter med ytterligare insatser under 2016. Projekt utfart Lundängsvägen är inte uppstartat eftersom lösningen inte är fastställd. Samtal pågår med fastighetsägare och entreprenörer i området. Utmed gamla E20, vid södra infarten till Götene, har markavvattningen säkrats.

Bostadsförsörjning

Gator och gångvägar i området Nordskog, etapp 3A, har byggts under sommaren. Projektet fortsätter 2016. I Källstorp har asfaltering gjorts klar. Belysning har satts upp utmed anslutande gc-väg. Projektering för golfnära boende kommer inte att genomföras.

Övrigt

Projekt Centrumutveckling ska skapa en förbättrad öppenhet mellan torget och Centrumhuset, genomförs under 2016. Toa har byggts vid Blombergs bad och vid Utsikten på Kinnekulle. Vid Utsikten har även parkeringsytan gjorts i ordning. Nästa toa i samma stil kommer att byggas vid Stenbrottet. Alla tillstånden är nu klara för detta. Förarbete pågår för ny toa vid badet i Källby samt för offentliga toaletter vid Kinnekullegården.

Vid Kinnekulle camping har elen byggts ut. En husbilsställplats har gjorts i ordning i Hällekis, totalkostnaden här understeg beloppsgränsen för investering.

Markinköp

Ett markområde i Källby centrum är inköpt. Marken skall användas för framtida bostadsförsörjning.

Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Anders Månsson

Verksamhetsområde

Under barn- och utbildningsnämnden ligger verksamhetsområdena förskola, grundskola och utbildning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Intäkter	50,9
Kostnader	-346,4
varav personalkostnader	-153,4
Verksamhetens resultat	-295,5
Budgetanslag	-300,6
Över-/underskott	5,1

Ingen jämförelse görs med tidigare år då verksamheterna var uppdelade på budgetenheter och inte på nämnder.

Resultatet för nämnden totalt visar på ett överskott med 5,1 mnkr. Det beror på att det är ett överskott i verksamheten Utbildning med 5,5 mnkr. Utbildning innehåller gymnasieskola, gymnasiesärskola samt vuxenutbildning. Budgetberäkningar för gymnasieskolan är svåra att göra. Det beror dels på att kostnaden är olika för olika program, något Götene kommun inte kan påverka, och dels på att varje elev har rätt att välja vilket gymnasieprogram den vill. En annan anledning till överskottet är att färre elever inom både gymnasieskola och gymnasiesärskola har inneburit mindre kostnader.

Grundskolan har underskott på 2,2 mnkr som beror på ökade personalkostnader i samband med att fler elever behöver studiehjälp på modersmål samt att ett antal elever behövt extra stöd. Fritidshemmen har ett överskott på 1,4 mnkr som beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

Förskolan har ett överskott på 0,5 mnkr vilket beror på ökade bidragspengar samt att förskoleplatser sålts för mer pengar till andra kommuner än tidigare.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015
Årsarbetare snitt	313
Tillsvidareanställda per 31 dec	329
Antalet anställda totalt per 31 dec	386
– varav heltid %	79
– varav deltid %	21
Total sjukfrånvarotid under året	4,7

Ingen jämförelse görs med tidigare år då verksamheterna var uppdelade på budgetenheter och inte på nämnder.

Investeringar

(mnkr)	Redovisning 2015-12-31	Årsbudget 2015
Restaurangmiljö, ombyggn.	0	0,4

Förskola

Verksamhetsområde

I Förskola finns verksamheterna pedagogisk omsorg, förskola inklusive allmän förskola samt öppen förskola. Vårdnadsbidrag finns idag inom verksamhetsområdet men möjligheten för kommunen att bevilja nya vårdnadsbidrag kommer att upphöra från den 1 februari 2016. Redan beviljade vårdnadsbidrag betalas ut för beviljad tid och sista utbetalningen kommer att ske i november -17.

Förskola bedrivs i kommunens fyra tätorter. Förskolan är sedan införandet av senaste skollagen en del av skolväsendet och styrs av Skollag (SFS 2010:800), Läroplan för förskolan (Lpfö98 rev 2010) och av Skolverkets allmänna råd. Enligt Skollagen har barn som under hösten fyller tre år rätt till 525 timmar avgiftsfri förskola, så kallad Allmän Förskola.

Pedagogisk omsorg kan bedrivas i flera olika former och i Götene kommun bedrivs det som familjedaghem och nattomsorg. Verksamheten familjedaghem bedrivs huvudsakligen i dagbarnvårdarens hem men vid ett eller ett par tillfällen per vecka träffas de dagbarnvårdare som finns i samma närområde i en gemensam grupplokal. Familjedaghem finns i kommunens alla kommundelar men i Årnäs bedrivs verksamheten endast i en grupplokal. Nattomsorg erbjuds i Källby. Skollagen är aktuell för pedagogisk omsorg liksom Skolverkets Allmänna Råd för Pedagogisk omsorg och det avsnitt i förskolans läroplan (Lpfö 98 rev 2010) som heter Normer och värden. I övrigt är förskolans läroplan vägledande.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	14,3	13,7	13,6
Kostnader	-85,0	-82,9	-78,7
varav personalkostnader	-52,5	-50,5	-49,0
Verksamhetens resultat	-70,8	-69,2	-65,1
Budgetanslag	-71,3	-68,8	-64,0
Över-/underskott	0,5	-0,4	-1,1

Resultatet visar ett överskott. Överskottet beror dels på ökade bidragspengar mot vad som var budgeterat samt att det sålts förskoleplatser för mer pengar till andra kommuner än vad som var förväntat.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015	2014	2013
Årsarbetare snitt	127	125	128
Tillsvidareanställda per 31 dec	134	133	137
Antalet anställda totalt per 31 dec	151	153	153
– varav heltid %	76	75	77
– varav deltid %	24	25	23
Total sjukfrånvarotid under året	6,5	6,7	6,3

Förskolans dag Ljungsbacken.

Kompetensutvecklingsinsatser för förskolan har under året inriktats på naturvetenskap och teknik, språkutveckling, pedagogisk dokumentation och former för kollegialt lärande.

All personal hade under hösten en gemensam kompetensutveckling i kollegialt lärande. Satsningen på pedagogistor fortsätter med två förskollärare under läsåret 15/16. Pedagogistornas uppgift är att leda och utveckla förskolepersonalen i pedagogiska frågor såsom t.ex. miljöerna i verksamheten.

Viktiga händelser under året

Under våren startades en tillfällig avdelning då det saknades förskoleplatser. Den fick heta Safiren och hade ca 25 platser i externa lokaler. Där behövdes då viss anpassning av lokalerna samt iordningställande av utemiljön göras. Safiren stängdes i juni.

Antalet barn inskrivna i förskolan och pedagogisk omsorg har varit som mest 678, en ökning mot förra året då maxtalet var 647. Andelen pedagogisk utbildad personal har sjunkit beroende på rekryteringsproblem. Antalet förskolechefstjänster har under våren utökats med 0,6 vilket innebär att det idag finns 4,0 tjänster.

Under året har en förskollärare utbildats till pedagogista. Några förskollärare har läst förskolelyftet. Syftet med förskolelyftet är att öka förskolepersonalens kunskap på områden där kraven skärpts i läroplanen. Lillelunda har haft handledning med all personal som ordnats av Högskolan i Skövde. Det har varit inriktat på den förändring i uppdraget som skett efter revideringen av Läroplan för förskolan 2010.

Alla pedagoger har tillgång till en Ipad som de disponerar för pedagogisk dokumentation och för verksamhetsplanering.

Under hösten har det funnits ett behov av platser för nyanlända och för asylsökande i kommunen.

Fler barn har blivit inskrivna i pedagogisk omsorg den senare delen av hösten. Orsaken är att det varit fullt på förskolorna och barnen har behövt omsorg omgående.

Två dagbarnvårdare har gått i pension vid årsskiftet. Troligen kommer en ny att anställas då det finns ett antal barn i kö.

Kvalitetsmätning

	2015	2014	2013
Antal 1-5 åringar boende i kommunen	757	756	755
Antal 1-5 åringar med plats (%)	91,2	89,5	90,3
Nettokostnad per plats (tkr)	101	102	95
Andel nöjda föräldrar vars barn är inskrivna i barnomsorgen (%)	90		88

Nettokostnad per plats innehåller kostnader för både förskola och pedagogisk omsorg och är därför ej jämförbart med BO-peng då BO-peng enbart syftar till förskola.

Det föräldrarna är mest nöjda med är verksamheten för barnen samt utförandet av utvecklingssamtalen. Det de är minsta nöjda med är lokalerna samt möjligheten att ha inflytande över verksamheten. Nyckeltalet kommer från en enkät som genomförs vartannat år där föräldrar som har barn inskrivna inom barnomsorgen får svara på.

Framtid

Det finns ett ökat behov av förskoleplatser i Götene kommun. Därför har en ny avdelning öppnats på Västerby, Kometen. Det kommer behövas en ökning på fler ställen och det beror på nyetablering av bostadsområden, t ex i Källby, och på att Allmän förskola ger möjlighet för alla barn att delta i verksamheten oavsett om vårdnadshavarna är arbetslösa eller föräldralösa. Antalet nyanlända familjer med barn i förskoleålder påverkar också behovet av platser. Detta har mest påverkat Lundsbrunn där nya avdelningar kommer öppnas i februari. Här har det anställts sex stycken medarbetare. Troligen kommer två till att rekryteras under början av 2016.

Det behövs även en ökning av förskolelokaler för att möta dagens behov men också för att kunna möta eventuella nya statliga direktiv. Förskolelokaler behöver ses över så att lärmiljöerna kan stödja de pedagogiska idéer som finns.

Det finns ett fortsatt behov av kompetensutveckling för att kunna möta läroplanens krav inom olika områden. Det ökade

antalet nyanlända barn kräver också kompetensutvecklingsinsatser för att kunna möta dessa barns behov.

I förskolan ska det finnas legitimerade förskollärare som ansvarar för vissa arbetsuppgifter. Dessa arbetsuppgifter finns utpekade i skollagen och i förskolans läroplan. Vid nyrekrytering kommer det fortsatt vara svårt att rekrytera legitimerade förskollärare.

Grundskola

Verksamhetsområde

I Grundskola återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola och obligatorisk särskola samt fritidshem för elever upp till 12 år. Elevhälsan är en egen lagstadgad (Skollagen SFS 2010:800 2 kap 25 §) verksamhetsform där professionerna skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator ingår. Det ska också finnas personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

De viktigaste styrdokumenterna för grundskolornas verksamheter är Skollagen (SFS 2010:800), Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11), Läroplan för grundsärskolan (Lgrs11), Skolförordningen (SFS 2011:185) och ett antal Allmänna råd utgivna av Skolverket.

Verksamhet bedrivs på sex skolor inom kommunen, varav fem skolor avser elever i åldern 6-12 år och en skola avser elever i åldern 13-16 år. Fritidshemmen är organisatoriskt integrerade med kommunens skolor för yngre elever. Grundsärskoleverksamhet finns inte inom kommunen utan köps av angränsande kommun. Inom kommunen finns elever med rätt till särskola som går integrerade i grundskolan.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	35,8	22,3	21,6
Kostnader	-197,9	-184,0	-168,9
varav personalkostnader	-99,7	-90,6	-85,5
Verksamhetens resultat	-162,1	-161,7	-147,3
Budgetanslag	-161,3	-153,9	-146,4
Över-/underskott	-0,8	-7,8	-0,9

Resultatet visar ett underskott. Underskottet beror på högre personalkostnader i grundskolan än vad som budgeterats. Det ökade antalet elever med rätt till studiehandledning på sitt modersmål har medfört förhöjda kostnader för personal. Andra kostnader som ökat jämfört med budget är särskolekostnaderna samt kostnaden för skolskjutsar i grundskolan.

Den stora intäktsökningen beror på förändringar i nämnds-interna kostnadsfördelningar exempelvis vikariepool.

Fritidshemmen har däremot gått med överskott när det gäller personalkostnader gentemot budget vilket gjort att underskottet för totalen på grundskolan blev 0,8.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015	2014	2013
Årsarbetare snitt	186	181	187
Tillsvidareanställda per 31 dec	195	191	196
Antalet anställda totalt per 31 dec	235	228	244
– varav heltid %	78	75	74
– varav deltid %	22	25	26
Total sjukfrånvarotid under året	3,6	3,6	4,5

Antalet anställda har ökat under 2015. Många rekryteringar har gjorts under sista halvåret på grund av ökning av elevantal.

Kompetensutvecklingsinsatserna för grundskolan har under året inriktats på förmågorna ”the big five”, matematik, skriv- och läsförmåga, natur- och teknik och att möta alla elever. Kollegialt lärande har varit den huvudsakliga formen för kompetensutveckling och föreläsningar som getts har varit utgångspunkt för kollegiala samtal. Kompetensutveckling har skett kommunövergripande för att öka möjligheten till erfarenhetsutbyte och likvärdig grundskoleverksamhet. Förstelärarna har haft specifika skolutvecklande uppdrag på respektive skola.

Viktiga händelser under året

Under året har två högstadieskolor blivit en. Den nya högstadieskolan, Liljestensskolan, invigdes under hösten.

Den senare delen av hösten ökade andelen nyanlända till grundskolan då ytterligare två asylanläggningar öppnades i kommunen.

Under de senast åren har satsningen på IKT inneburit att fler elever idag jobbar med Ipads och datorer. På Liljestensskolan har två årskurser egna lånedatorer. Ett projekt i åk 1-3, ASL (Att skriva sig till läsning), innebär att elever och lärare jobbar aktivt med Ipads som verktyg.

Under våren har det varit en viss personalomsättning. I brist på legitimerade lärare har de som anställts under året inneburit en större löneglidning.

Behovet av extra resurser har under perioden ökat till viss del på grund av nyanländas behov av studiehandledning på modersmål men också gå grund av att det fortsatt är många elever med behov av särskilt stöd. Detta har medfört extra kostnader. På de små skolorna blir detta extra kännbart då deras möjligheter till omorganisation inom enheten är mindre än de stora skolornas.

Elevhälsan har förstärkts med en kurator och en skolsköterska på grund av ökat elevantal.

Kommunens tvååriga satsning för att främja skolnärvaro påbörjades under höstterminen. En specialpedagog och en kurator arbetar mot kommunens alla skolor.

Modern undervisning.

Kvalitetsmätning

	2015	2014	2013
Kostnad per elev exkl. skolskjuts, ej särskola (tkr)	86	89	80
Kostnad per plats i fritidshem (tkr)	33	36	34
Andel (%) elever som nått kravnivån på de nationella proven			
Åk 3 Matematik	90	90	84
Åk 3 Svenska	94	92	78
Åk 6 Matematik	94	98	100
Åk 6 Svenska	100	98	100
Åk 6 Engelska	92	99	100
Åk 9 Matematik	68	82	87
Åk 9 Svenska	92	88	96
Åk 9 Engelska	95	87	100
Meritvärde åk 9	218	210	207,2
Andel (%) ej behöriga till gymnasiet			
Götene	17	13	9
Riket	14,4	13,1	8,9

Framtid

Arbetet med barn och elever i Götene kommun syftar till att eleverna ska nå så goda resultat som möjligt när de slutar åk 9 och att de under sin skolgång ska trivas och må bra. Lärandet börjar redan när barnen är små och det är i förskolan som grunden läggs för barnets lust att vilja lära. Analysen av årets kvalitetsarbete visar att ett fortsatt helhetsgrepp i ett 1–16-års-perspektiv behöver tas på olika sätt för att eleverna ska nå så goda resultat som möjligt i åk 9. Tidiga insatser när det gäller läsning och skrivning är avgörande för elevernas fortsatta skolgång. Att öka elevinflytandet hos eleverna är även fortsättningsvis i fokus. Det förväntas leda till ökad lust och motivation för

skolarbetet. Andra utmaningar är att skapa flexibla organisationer som kan möta elevernas olika behov.

Elevantalet inom grundskolan har fram tills mitten av 2015 legat på en stabilt lägre nivå jämfört med för ca fem år sedan.

Det stora antalet nyanlända elever som kommit till vår kommun den sista tiden har gjort att istället för att det på vissa skolor varit ett få antal elever nu istället kommer att bli fullt. I och med detta så krävs många fler lärare och SVA-lärare för att klara av situationen.

Etablering av friskolan Broholm som troligen kommer att ske under hösten 2016 samt antalet nyanlända gör att det är mycket svårt att förutse kommande elevantal. Till detta bör läggas att flera av skolorna behöver anpassas lokalmässigt för att möta dagens och morgondagens behov av lärmiljöer, tillgång till informations- och kommunikationsteknik m.m.

Kravet på att lärare ska vara legitimerade för den undervisning de bedriver kommer kräva kompetensutveckling men kräver också att organisationen ständigt måste förändras. Det är upp till varje rektor att göra överenskommelser med personal som vill eller bör vidareutbilda sig och se över sin organisation. Detta bör göras mellan enheterna. Staten ger dock bidrag för varje högskolepoäng. En ökad satsning görs vid utbildning i svenska som andraspråk samt speciallärarutbildning. Tidiga insatser i grundskolan proriteras genom statsbidrag riktat till åk 1-3 (lågstadieöföft). I skolan ska det finnas legitimerade lärare som ansvarar för undervisningen. Vid nyrekrytering kommer det fortsatt vara svårt att rekrytera legitimerade lärare.

För att kvalitetssäkra det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet behöver goda samarbetsformer hittas både internt och externt. Svårigheter finns med att rekrytera personal med särskild kompetens till elevhälsan.

De utvecklingsområden som kom fram efter tillsynen 2013 har påbörjats och är ett omfattande och långsiktigt arbete. Detta kommer behöva arbetas med systematiskt under kommande år.

Påbörjade områden är systematiskt arbete runt kränkningar, skolnärvaro och likvärdig utbildning. Detta har påbörjats både på enhets- och huvudmannanivå.

Utbildning

Verksamhetsområde

Inom Utbildning återfinns skolformerna gymnasieskola och vuxenutbildning.

Gymnasieskola

Till denna verksamhetsform hör gymnasieskola och gymnasiesärskola. Alla kommuner är skyldiga att erbjuda elever som avslutat grundskolan en gymnasieutbildning.

Viktigaste aktuella statliga styrdokument är Skollagen, Gymnasieskolans läroplan 2011, examensmål och Skolverkets Allmänna råd.

I Skaraborg finns ett gemensamt samverkansavtal avseende gymnasieskolan. Dess syfte är att:

- eleverna får sitt förstahandsval av skola och program tillgodosett,
- eleverna fritt får välja mellan de skolor och de program som erbjuds inom samverkansområdet,
- sådana utbildningsinriktningar som bedöms vara strategiskt viktiga för regionens utveckling ska kunna stödjas och utvecklas gemensamt.

De elever som inte är behöriga till ett nationellt program kan gå något av de fem introduktionsprogrammen. Eleverna kan då söka något av dessa program i Skara eller Lidköping.

Trycket på introduktionsprogram med inriktning språk har ökat markant under hösten 2015 då kommunen har tagit emot många asylsökande och nyanlända.

Vuxenutbildning

Till denna verksamhetsform hör grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, sär-vux, uppdragsutbildning och högskoleutbildning på distans. Viktigaste aktuella statliga styrdokument är Skollag, Läroplan för vuxenutbildningen 2012, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011 samt Skolverkets Allmänna råd.

Vuxenutbildningens uppdrag är att ge vuxna möjligheter att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning. Vuxenutbildningens verksamhet bedrivs sedan mars 2014 på Campus i Lidköping.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	0,7	1	5,8
Kostnader	-62,6	-66,5	-74,8
varav personalkostnader	-0,5	-0,5	-1,5
Verksamhetens resultat	-61,9	-65,5	-68,9
Budgetanslag	-67,4	-68,5	-67,9
Över-/underskott	5,5	3,0	-1,0

Resultatet visar ett överskott. Budgetberäkningar för gymnasieskolan är svåra att göra. Det beror dels på att kostnaden är olika för olika program, något Götene kommun inte kan påverka, och dels på att varje elev har rätt att välja vilket gymnasieprogram den vill. Färre elever inom både gymnasieskola och gymnasiesärskola har inneburit mindre kostnader.

Viktiga händelser under året

En ändring i skollagen (2010:800) 29 kap 9 § innebär att kommunen sedan 1 januari 2015 har ett aktivitetsansvar (tidigare informationsansvar) för ungdomar upp till 20 år som inte genomför eller fullföljt en utbildning på ett nationellt gymnasieprogram eller motsvarande. Kommunen ska erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder som i första hand ska syfta till att motivera den enskilda att påbörja eller återuppta en utbildning.

Kvalitetsmätning

Gymnasium

	2015	2014	2013
Kostnad per elev (tkr) ej särskola	106	108	105
Antal elever boende i Götene	490	500	520

Vuxenutbildning

	2015	2014	2013
SFI antal elever (genomsnitt)	72	60	42
VUX antal elever (genomsnitt)	88	105	104

Framtid

Gymnasieplatser till Götene kommuns ungdomar, oavsett vilket program de går, kommer att köpas in av grannkommunerna. Götene kommun är därför beroende av hur gymnasieverksamheten i Skaraborg utvecklas framöver. När det gäller vuxenutbildningen så löper avtalet med Lidköpings kommun tills vidare med en ömsesidig uppsägning om 18 månader.

Staten kommer att stimulera yrkesinriktad vuxenutbildning. Vad det får för konsekvenser för kommunen är svårt att säga i nuläget.

I framtiden kommer samverkan mellan kommunerna i Skaraborg utvecklas och öka. Detta är extra viktigt för Götene, som i dagsläget, köper in all gymnasie- och vuxenutbildning. Samverkan med andra interna och externa aktörer kommer också att bli viktigare i och med aktivitetsansvaret, antalet nyanlända och behovet av kompetensförsörjning i kommunen och regionen.

Antal elever som går Svenska för invandrare kan komma att öka om asylsökande blir placerade i Götene kommun när de får permanent uppehållstillstånd. I dagsläget är det svårt att beräkna något antal.

Socialnämnd

Ordförande: Björn Cavalli-Björkman

Verksamhetsområde

Socialnämndens verksamhetsområde omfattar Äldreomsorg, Handikappomsorg samt Individ och familjeomsorg.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Intäkter	103,3
Kostnader	-349,9
varav personalkostnader	-231,8
Verksamhetens resultat	-246,6
Budgetanslag	-243,6
Över-/underskott	-2,9

Resultatet visar ett underskott med 2,9 mnkr för Socialnämnden. Till största delen är underskottet relaterat till Handikappomsorgen där några få stora tillkommande ärenden under året har resulterat i ett budgetunderskott. Äldreomsorgen har ett litet underskott som till största delen beror på ökat vårdbehov inom demensboende. Individ och familjeomsorgen visar ett överskott delvis beroende på att både försörjningsstöd och HVB (hem för vård och boende) barn och unga har haft lägre kostnader år 2015 än år 2014. För mer information se respektive verksamhetsområde.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015
Årsarbetare (snitt)	511
Tillsvidareanställda per 31 dec	527
Antal anställda totalt per 31 dec	572
– varav heltid (%)	54
– varav deltid (%)	46
Total sjukfrånvarotid (%) under året	9,7

Då det är första året med Socialnämnd så finns inga siffror för jämförande statistik från tidigare år.

Under året har nämnden haft 511 årsarbetare. Antalet anställda har varit 574 varav 531 var tillsvidareanställda.

Kommunen arbetar med olika arbetstidsmodeller för att kunna möta efterfrågan på heltid. Under 2015 arbetade 46 % deltid.

Sjukfrånvaron inom nämndens område ligger på 9,7 % vilket är högre än genomsnittet i kommunen på 7,6 %.

Investeringar

(mnkr)	Redovisning 2015-12-31	Årsbudget 2015
Socialnämnden summa	0,2	0,7
HO boendelokal inventarier	0,2	0,2
Daglig verksamhet anpassning	0,0	0,5

Under våren 2015 öppnades ett nytt LSS-boende, Terrassen. Då alla inköp är avklarade kan investeringen anses avslutad.

Då Service & Teknik inte hade tillräckligt med resurser för att genomföra och driva alla investeringsprojekt har verksamheten fått prioritera, vilket medförde att anpassning av daglig verksamhet inte kunde genomföras under 2015.

Äldreomsorg

Verksamhetsområde

Äldreomsorg omfattar gemensam verksamhet, biståndsprovade verksamheter som hemvård, särskilt boende och korttidsplatser, men också öppna och förebyggande verksamheter i olika former. Här ingår även kommunens hälso- och sjukvårdsansvar inklusive rehabilitering/ habilitering och hjälpmedelsförsörjning. Insatserna ges huvudsakligen enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	46,5	43,2	42,8
Kostnader	-178,9	-173,4	-165,3
varav personalkostnader	-130,0	-123,0	-116,1
Verksamhetens resultat	-132,5	-130,2	-122,5
Budgetanslag	-132,1	-126,9	-124,7
Över-/underskott	-0,3	-3,3	2,2

ÄO resultat fördelat på verksamheter

(mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Övergripande	-16,0	-18,0	2,0
Hemvård	-53,7	-52,1	-1,6
Särskilt boende	-62,7	-62,1	-0,7
Nettokostnad	-132,5	-132,1	-0,3

Resultatet visar ett underskott med 0,3 mnkr inom äldreomsorgen. Behovet av insatser inom hemvården har fortsatt öka under 2015. Sedan 2012 har antalet omsorgstimmar ökat från ca 3800 till ca 6600 timmar 2015. Mätningen görs varje år och avser omsorgstimmar under oktober månad. Då vi använder oss av resursfördelning inom hemvården i Götene ges alltid enheterna den budget de behöver för att kunna verkställa alla vårdbeslut. Det eventuella underskott som kan uppstå hamnar istället centralt, vilket för 2015 uppgick till cirka 2 miljoner kronor. (motsvarar cirka 8000 verkställda vårdtimmar). Ett stimulansbidrag för utökad bemanning inom äldreomsorgen på ca 1,3 miljoner kronor täcker delvis volymökningen i hemvården.

Inom särskilt boende finns ett underskott inom demensvården där behovet av omvårdnad varierat över året. Det är särskilt tydligt i början och slutet av året då personal- och vikariekostnader varit höga. Särskilt boende i övrigt har gått med ett litet överskott, dock finns ett stort behov av fler särskilda boendepplatser vilket påverkat korttidsboendet med överbeläggning under stor del av året. Detta har också i sin tur lett till att äldre-

omsorgen inte har klarat att ta emot patienter från sjukhusen i den takt som efterfrågats och därmed resulterat i en kostnad till sjukvården för färdigbehandlade patienter.

Äldreomsorgen har under året haft svårt att rekrytera nya medarbetare, samtidigt som sjukskrivningstalet är högt.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015	2014	2013
Årsarbetare (snitt)	271	258	246
Tillsvidareanställda per 31 dec	309	295	284
Antal anställda totalt per 31 dec	327	321	300
– varav heltid (%)	46	49	46
– varav deltid (%)	54	51	54
Total sjukfrånvarotid (%) under året	9,3	8,7	7,5

Personalen inom den öppna verksamheten samarbetar över de geografiska områdena för att höja kvaliteten i verksamheten.

Det har även blivit en förbättring på informationsmaterialet avseende Götene kommuns öppna verksamhet.

Det har skett en utveckling under året när det gäller demensverksamheten. En grupp har startats med medarbetare som har djupare kunskap inom demensområdet för att på så sätt kunna hjälpa till i verksamheten när exempelvis hemtjänsten behöver stöd och stöttning. Arbete med resursfördelning i särskilt boende har påbörjats.

Viktiga händelser under året

Sommaren 2015 var ansträngd, då en del sommarvikarier (11 personer) fick ett ”bättre” erbjudande från annan arbetsgivare. Vi har varit tvungna att anställa fler personer utan utbildning, vilket mynnar ut i längre introduktion. Vi har haft en hög sjukfrånvaro både på fast anställd personal och sommarvikarier. Detta har inneburit att vi har fått gå in och avbryta semestern för en del personer någon/några dagar samt varit tvungna att beordra in personal på kvalificerad övertid.

Det höga sjukskrivningstalet har fortsatt under hösten och vi ser fortfarande ingen nedgång i de siffrorna.

Det har också varit en del byte av chefer under 2015.

En annan viktigt och stor händelse under året är att äldreomsorgen har haft utvecklingsdagar på Bohusgården i Uddevalla med all personal under hösten.

Under året har vi haft ett stort tryck på korttiden och en lång kö till särskilt boende. Vi har inte tillräckligt många särskilt boende platser i förhållande till personer 80 år och uppåt.

Vi har under andra halvan av 2015 kunnat arbeta med individuella biståndsbeslut på våra särskilda boenden vilket ger oss en bild av hur vårdtyngden ser ut på respektive boende.

Under året har det skett förändringar i hemvårdens organisation. Götene hemvård har delats upp i tre hemvårdsgrupper och en nattpatrull. Det har varit nödvändigt då denna verksamhet har varit för stor för att kunna hanteras på ett bra sätt. Numera tillämpar även denna verksamhet integrerad organisation med samordning av biståndshandläggning och chefskap.

Vikariepoolen har tagit över bilpoolen så nu är alla leasade bilar inom vård och omsorg samlade på ett och samma ställe.

Kost- och brandutbildning har genomförts i olika verksamheter.

Återigen har Götene kommun fått mycket bra resultat både i den interna och nationella brukarundersökningen inom särskilt boende, och till vår glädje är resultaten på väg att bli bättre även inom hemvården.

Seniordag är genomförd med ett gott resultat även i år.

Det har kommit en ny patientdatalag i början av året. Alla nyanställda får nu tillgång att dokumentera i verksamhetssystemet Procapita. Socialnämnden har tagit ett beslut på att all hemtjänstpersonal ska uppvisa sin legitimation för de brukare som besöks.

Tre enhetschefer i äldreomsorgen har genomfört en nationell ledarskapsutbildning.

Äldre- och handikappomsorgen har tillsammans med ett företag i Falköping, Winlas, utvecklat ett schemasystem i datorn. Vi har bestämt oss för att alla verksamheter ska använda sig av schemamodellen för att underlätta vårt nuvarande arbete.

Två chefer har varit med Riksbyggen i Skåne och pratat om Götene modell med hemlagad mat på alla särskilda boenden. Under året har vi arbetat fram en ny trygghetslarmsstruktur som vi hoppas ska kunna säkra kvaliteten på ett bättre sätt. Socialnämnden har också tagit ett beslut på att vi ska börja med ett projekt i hemtjänsten som vi kallar trygg natt. Det innebär att de personer som ansöker om trygghetskamera kan välja om de vill ha ett fysiskt besök eller om de vill att någon har en ”kameratitt” på de tider som man tillsammans har bestämt. Detta projekt ska vara i 2 år för att sedan utvärderas.

Kvalitetsmätning

	2015	2014	2013
Hälsa- och sjukvård			
Betalningsansvar till länssjukvården för utskrivningsklara (antal dagar)	78	12	80
Hemtjänst			
I ordinärt boende under oktober:			
– antal personer den 1 oktober	367	326	263
– antal omsorgstimmar (SoL) / okt månad	6 659	6 239	5 783
Särskilt boende			
Antal platser:			
– demensboende	32	32	32
– äldreboende	92	92	84
Nettokostnad, tkr per plats:			
– demensboende	547	515	512
– äldreboende	492	508	503
Kommunrehab			
Antal platser:	12	12	12
Beläggning, platser/dag:	10,2	10	9,9
Medelvårdtid, antal dygn/plats:	52	43	25

Betalningsansvaret för färdigvårdade patienter har under året ökat, detta beror stor del på att vi inte har särskilda boenden i

Evidensbaserad utbildning inom äldreomsorgen.

den utsträckning som behovet är. På korttiden är det 12 platser och 10 av dessa har till stor del under året redan varit upptagna av de personer som inte kan vara hemma och söker särskilt boende. Det innebär att vi har haft i snitt 2 platser till förfogande när det gäller behov av korttidsplats från sjukhusen.

Sedan tidigare har vi ett samarbete med Skara kommun när det gäller korttidsplatser men deras situation är likvärdig som Götene så tillgång till deras korttidsplatser har inte funnits.

Antalet omsorgstimmar har fortsatt att öka det senaste året, hemtjänsten kommer inom ett par år att öka än mer enligt den befolkningsprognos som SCB gör. Vi kan också se att de personer som finns i hemvården har mer omvårdnadskrävande insatser. I och med resursfördelningen har vi en bättre uppföljningsmodell på var ökning sker och var resurserna ska läggas, samt vad hemvården kräver i resurser för att kunna säkerställa en bra kvalitet. I den undersökning som gjorts under 2015 har Götene kommun överlag hög nöjdhet bland brukarna i äldreomsorgen, och vi kan se en klart högre nöjdhet i hemtjänsten än tidigare år, vilket är väldigt roligt då målet i hemtjänsten har varit att höja sig i de olika mätningar som görs.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har skrivit en patientsäkerhetsberättelse, denna finns att läsa på kommunens hemsida. Den beskriver hur vi arbetat med patientsäkerhet det gångna året.

Framtid

Andelen äldre ökar i hela landet och kommunerna funderar på hur de bäst ska möta framtida behov och krav, både ur verksamhetssynpunkt och ur kostnadssynpunkt. Götene kommun står inför samma utmaning. Äldres hälsotillstånd har successivt förbättrats de senaste 15 åren. Det finns ändå en oklarhet i om den ökade andelen äldre kommer att ha ett större, mindre eller likvärdigt vård- och omsorgsbehov som den grupp äldre som kommunerna ger stöd till idag. Medellivslängden ökar och 2014 var den 80,4 år för svenska män och för svenska kvinnor 84,1 år. De personer i kommunen som idag räknas till gruppen ”mest sjuka äldre” enligt Socialstyrelsens definition är ca 55 till antalet. År 2020 beräknas gruppen ha ökat med tio, till cirka 65 personer.

Socialstyrelsen har nya föreskrifter för biståndshandläggning inom särskilt boende. Detta har vi i Götene kommun arbetat med under 2015 så alla våra medborgare som bor på särskilt boende har ett individuellt beslut på de insatser som de har behov av.

Den resursfördelningsmodell som hemtjänsten redan har kommer att implementeras även i särskilda boende för att kunna bemanna rätt. Samtidigt arbetas det med att införa ÄBIC och ICF, ett nytt arbetssätt för biståndshandläggare och de som verkställer beslutet.

Den strukturerade omvärldsbevakningen där vi lyft fram fyra av SKL:s 15 trender kommer att fortsätta arbetas med. De trender som vi har arbetat med är vad medborgarna har för förväntningar på oss i framtiden, ökad brist på chefer och personal framåt, ny kunskap som kommer samt IT.

Vi kommer att fortsätta det intensiva arbetet med att alla ska få ett gott bemötande och kunna vara delaktiga i sin vård och omsorg. Alla ska bli bemötta med respekt.

Vi bedömer att vi bäst möter framtida krav och behov genom att:

- Bibehålla den goda kvaliteten i äldreomsorgen
- Utveckla hemvården i kommunen än mer
- Stimulera till byggande av fler olika boendeformer för äldre
- Fortsätta att förbättra samverkan med andra aktörer såsom landsting, frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv för att kunna erbjuda bra tidiga och förebyggande insatser till äldre och deras anhöriga
- Vara öppna för de nya metoder och verktyg som bygger på ny teknik för äldre och personal
- Satsa på kompetensutveckling för all personal för att kunna möta den enskildes ökade krav och förväntningar på äldreomsorgen.
- Förändra och hitta nya sätt att rekrytera på för att locka både chefer och omvårdnadspersonal att vilja jobba inom äldreomsorgen.

Handikappomsorg

Verksamhetsområde

Handikappomsorgen omfattar biståndsprövade insatser och verksamheter för såväl barn som vuxna, såsom personlig assistans, korttidsvistelse, korttidstillsyn, daglig verksamhet, led-sagning, kontaktpersoner, boende för unga vuxna och gruppboendestäder. Vidare ingår olika stödinsatser till psykiskt funktionshindrade. I budgetenhetens ansvar ingår även handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

Insatser inom handikappomsorgen tillhandahålls huvudsakligen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om assistansersättning (Socialförsäkringsbalken kap.51), socialtjänstlagen (SOL) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För bostadsanpassning gäller särskild lagstiftning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	20,4	22,5	19,7
Kostnader	-86,6	-83,9	-77,3
varav personalkostnader	-59,5	-64,7	-61,0
Verksamhetens resultat	-66,3	-61,4	-57,6
Budgetanslag	-62,4	-60,4	-54,4
Över-/underskott	-3,9	-1,0	-3,2

HO resultat fördelat på verksamheter

(mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Övergripande	-9,9	-8,9	-1,0
LSS boende	-27,0	-24,6	-2,4
Personlig assistans	-9,1	-6,8	-2,3
Övriga insatser	-20,3	-22,2	1,9
Nettokostnad	-66,3	-62,4	-3,9

Handikappomsorgen visar ett underskott på 3,9 mnkr. De främsta anledningarna till underskottet är inom personlig assistans samt ett under året tillkommande externt LSS boende. Även kostnaden för bostadsanpassningsbidrag visar ett stort underskott.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015	2014	2013
Årsarbetare (snitt)	128	122	108
Tillsvidareanställda per 31 dec	141	136	124
Antal anställda totalt per 31 dec	151	158	134
– varav heltid (%)	56	49	44
– varav deltid (%)	44	51	56
Total sjukfrånvarotid (%) under året	11,7	8,8	4,6

Under året har sjukskottet ökat markant av flera olika anledningar, varav några är påverkbara. Denna ökning av sjukskrivningar kan vi se i hela landet och är inte specifikt i Götene

kommun. Vi har under hösten genomfört ett mycket lyckat försök att arbeta med avslappning, mindfulness. Arbete pågår med att försöka analysera varför det ser ut som det gör med sjukskrivningarna, detta görs tillsammans med personalavdelningen.

Viktiga händelser under året

Även inom Handikappomsorgen har det varit ett ansträngt personalläge under sommaren, se viktiga händelser under året under avsnittet Äldreomsorg.

Två chefer inom handikappomsorgen har valt att gå till annan kommun, den ena av dessa två tjänster kommer att ersättas. Den nya organisationen med en enhetschef mindre startades upp juli månad.

Under våren har vi kunnat erbjuda några personer som har fått läsa Socialpedagogik på gymnasial nivå för att sedan arbeta med detta i resterande arbetsgrupper.

Neddragning av en områdeschef har gjort att utvecklingen stannat av då områdeschefen för äldreomsorgen nu också ansvarar för handikappomsorgen.

Behovet av boendestöd inom handikappomsorgen ökade under året. Allt fler personer med funktionsnedsättningar har eget boende vilket påverkar behovet. Det ökade behovet märks på boendestöd Linden som erbjuder stöd i hemmet till personer med funktionsnedsättning. Boendestöd kan jämnställas med hemtjänst inom äldreomsorgen

Fler barn och unga med funktionsnedsättning är i behov av korttids- och fritidsverksamhet. Skogsvägens korttids/fritids tog under 2014 emot fler barn och ungdomar. Under 2015 har det startats upp en projektgrupp för att titta på hur behovet ska kunna mötas i framtiden och en förstudie är under arbete för att se på alternativen om- eller nybyggnation.

Inom verksamhetsområdet för LSS har det under året arbetats med att övergå till gemensam titulatur för yrkestitlar inom handikappomsorgen i Skaraborg. Under året har det skett en inventering i varje kommun över hur många personer som kommer bli aktuella för titelbyte.

Kvalitetsmätning

	2015	2014	2013
Individuella LSS/SOL-insatser			
Personlig assistans			
– nettokostnad totalt (mnkr)	9 086	9 507	9 747
– antal personer	16	19	18
Gruppboendestäder LSS			
Antal platser			
– gruppboendestäd/ stödboende	23	16	24
– gruppboendestäd, spec. inriktn.	6	8	6
Nettokostnad per plats, tkr			
– gruppboendestäd/ stödboende	654	899	569
– gruppboendestäd, spec. inriktn.	1 144	803	1036
Skogsvägens korttids/fritids			
– Antal barn/ungdomar	23	24	17

Framtid

Den dagliga verksamheten som idag bedrivs på Pellagården behöver ersättas med andra lokaler. Lokalerna på Pellagården är i dåligt skick och kan inte längre möta de krav och behov som finns, det har gjort att vi har sagt upp hyreskontraktet och har nu en plan till förändring. Enhetschef tillsammans med personalen arbetar med att få fram andra lokaler och nya lösningar för att kunna bedriva verksamheten.

Andelen personer med funktionsnedsättning som beviljas särskilt boende enligt SoL minskar och istället ökar insatsen boendestöd enligt SoL i ordinärt boende. Daglig verksamhet enligt LSS är den insats som ökar mest och som de flesta personer har. Nya målgrupper tillkommer, till exempel unga personer med funktionsnedsättning som har andra/nya krav på kommunala insatser. Insatsen daglig verksamhet måste följa med i samhällsutvecklingen. Resultatet av den ökningen har blivit att det är en enhetschef som har det totala ansvaret för daglig verksamhet. Det tror vi är nödvändigt för att kunna behålla kvalitet och se helheten över daglig verksamhet.

Det finns även fler unga som behöver ett samlat stöd från handikappomsorgen/socialtjänsten och skolan som annars riskerar att hamna i utanförskap. Nya diagnoser inom funktionshinder ställer stora krav på kunskap och kompetensutveckling.

Vi bedömer att vi bäst möter framtida krav och behov genom att:

- Vara flexibla i våra kommunala boendeformer
- Arbeta för att kunna erbjuda individuellt anpassat boendestöd vid dygnets alla timmar
- Arbeta aktivt för att ytterligare öka den enskildes självbestämmande och möjlighet att själv påverka innehållet i sin egen vardag.
- Kunna tillgodose allas behov av en bra dag, som uppfattas som meningsfull och ger mervärden i form av tillhörighet, delaktighet och samhörighet.
- Anpassa daglig verksamhet efter nya brukares krav och behov
- Fortsätta med att samverka med näringslivet och olika föreningar för att skapa sysselsättning och arbete
- Förändra och hitta nya sätt att rekrytera på för att locka både chefer och personal att vilja jobba inom handikappomsorgen
- Satsa på kompetensutveckling för all personal för att kunna möta den enskildes behov och förväntningar på handikappomsorgen.

Individ och familjeomsorg

Verksamhetsområde

Individ- och Familjeomsorg (IFO) omfattar olika former av behandlingsinsatser för barn, familjer och vuxna rörande bland annat missbruk, försörjningsstöd eller förebyggande arbete. I IFO ingår arbetsmarknadenheten och trädgårdstjänst samt en integrationsenhet och boenden för ensamkommande ungdomar.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	36,4	19,4	18,9
Kostnader	-83,6	-67,3	-64,7
varav personalkostnader	-43,1	-27,2	-26,0
Verksamhetens resultat	-47,2	-47,9	-45,8
Budgetanslag	-48,2	-43,6	-45,5
Över-/underskott	1,0	-4,3	-0,3

IFO exkl flyktingmottagning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	4,5	4,8	6,1
Kostnader	-51,7	-52,6	-51,9
varav personalkostnader	-26,2	-23,3	-23,5
Verksamhetens resultat	-47,2	-47,8	-45,8
Budgetanslag	-48,2	-43,6	-45,5
Över-/underskott	1,0	-4,2	-0,3

Flyktingmottagning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	31,9	14,6	12,8
Kostnader	-31,9	-14,7	-12,8
varav personalkostnader	-16,9	-3,9	-2,5
Verksamhetens resultat	0,0	-0,1	0,0
Budgetanslag	0,0	0,0	0,0
Över-/underskott	0,0	-0,1	0,0

Individ- och familjeomsorg har ett överskott på 1,0 mnkr jämfört med budget. I inledningen av år 2015 befarades ett underskott på 4,5 mnkr exklusive flyktingmottagning. Allt eftersom året har gått har prognosen förbättrats.

Både försörjningsstöd och HVB (hem för vård och boende) barn och unga har haft lägre kostnader år 2015 än år 2014. Tillsammans står de för 3,2 mnkr i budgetöverskott. Det svåra rekryteringsläget och bristen på socialsekreterare har bidragit till budgetöverskottet. Under året har gjorts förändring av chefs-tjänster som minskat kostnaderna. Även arbetsmarknadsverksamhet har lägre kostnader än budgeterat.

För familjehem, HVB vuxna missbrukare och öppenvård-insatser, främst för kvinnofrid, har kostnaderna varit högre än budgeterat och högre än föregående år.

Flyktingmottagningen finansieras helt med statliga bidrag och har mer än fördubblat omsättningen år 2015 jämfört med år 2014.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2015	2014	2013
Årsarbetare (snitt)	73	53	45
Tillsvidareanställda per 31 dec	77	55	46
Antal anställda totalt per 31 dec	94	66	54
– varav heltid (%)	80	84	87
– varav deltid (%)	20	13	8
Total sjukfrånvarotid (%) under året	8,1	4	3,7

Ökningen av årsarbetare och antalet anställda är en effekt av ökningen inom flyktingmottagningen och då främst ensamkommande ungdomar. Som en följd av mer dygnet-runt-verksamhet har andelen heltidsanställda minskat. Kommunen arbetar med olika arbetstidsmodeller för att kunna möta efterfrågan på heltid. Sjukfrånvaron har fördubblats jämfört med föregående år, till följd av ökad sjukfrånvaro över 60 dagar, och är något högre än snittet i kommunen. Sjukfrånvaron upp till 59 dagar är fortsatt låg.

Viktiga händelser under året

IFO har gjort egna enkätundersökningar under 2015 och de visar att samtliga verksamheter har fått goda resultat. Familjenheten har inte haft så många anmälningar på 8 år som 2015. Placeringar för barn och unga på HVB har minskat.

Sällan har en verksamhet påverkats så mycket under så kort tid som myndighetsenheten och boendena för ensamkommande unga gjordes under hösten 2015. Verksamheten gick ifrån att ha ett tiotal unga utplacerade på boenden till att vid årsskiftet ha 100 barn och unga.

Problemet har inte bara varit att hitta tak över huvudet för ungdomarna utan det handlar också om att bedriva ett rättssäkert mottagande och rekrytera kompetent personal.

AME har under året beviljats EU-medel för ett projekt som löper över 3 år, för att arbeta med unga personer som varken studerar eller arbetar. Projektet heter Level Up.

Ytterligare projektmedel har beviljats till AME inom ramen för DUA (delegationen för unga i arbete) som riktar sig till samma målgrupp.

Under året har det blivit allt mer tydligt att svårigheten med att rekrytera och behålla socialsekreterare har ökat. I samarbete med Skara och Lidköping har ett introduktionsprogram tagits fram för nyanställda socialsekreterare, detta har gjorts som ett led i att ge våra socialsekreterare goda förutsättningar till sitt fortsatta arbete. Programmet sträcker sig över ett halvår

Kvalitetsmätning

	2015	2014	2013
Familjehem, barn och unga			
– nettokostnad (tkr)	3 971	3 432	3 282
– antal vård dygn	2 877	2 814	3 265
– kostnad per vård dygn (kr)	1 380	1 220	1 005
Hem för vård och boende, barn och unga			
– nettokostnad (tkr)	6 150	8 591	8 500
– antal vård dygn	1 765	2 809	2 583
– kostnad per vård dygn (kr)	3 484	3 058	3 291
Boendestöd unga vuxna			
– nettokostnad (tkr)	4 222	3 765	1 551
– antal med insats	16	11	6
Extern öppenvård, barn/fam			
– nettokostnad (tkr)	37	130	61
– antal barn/familjer	2	1	1
Hem för vård eller boende, vuxna missbrukare			
– nettokostnad (tkr)	2 170	1 674	1 956
– antal vård dygn	951	560	783
– kostnad per vård dygn (kr)	2 282	2 989	2 498
Försörjningsstöd			
– nettokostnad (tkr)	7 546	8 523	8 632
– antal bidragshushåll	250	254	250
– genomsnittligt bidrag per bidragshushåll (kr)	30 184	33 555	34 528

Det svåra rekryteringsläget när det gäller socialsekreterare i kombination med en större mängd anmälningar har påverkat möjligheten att satsa på rekrytering av familjehem. Kostnaden per vård dygn har ökat då barnens behov har ökat bland annat till följd av låg ålder och behov av extra resurser utifrån social problematik.

Antalet vård dagar på HVB, barn och ungdomar, har minskat tack vare hemmaplanslösningen med stödboende på Heldegatan. Med hjälp av den verksamheten har HVB placeringar avslutats tidigare och några HVB-placeringar har kunnat undvikas tack vare tillgången på boendestöd.

Frivilliga placeringar, på HVB för vuxna missbrukare, har ökat. Placeringarna har inte omfattat fler personer än tidigare år utan endast längre placeringstider.

Kostnaden för försörjningsstöd har minskat medan antalet bidragshushåll är stabilt. Minskningen har sin grund i analyser av orsaker och processer i ärenden som blivit självförsörjande. Utöver detta har samverkan med försäkringskassan, arbetsförmedlingen och sjukvården utökats så att färre ärenden fallit mellan stolarna och fler har fått ökad chans till egen försörjning via rätt typ av ersättning.

Framtid

Verksamheten står inför stora utmaningar då de ekonomiska förutsättningarna är kända de närmaste åren. Den allra största utmaningen är att hitta lokaler och personal till ensamkommande barn och ungdomar. Kopplat till detta behövs ytterligare

socialsekreterare anställas. Antalet ärenden inom individ- och familjeomsorgen ökar när det blir sämre tider. Götene följer de utvecklingstendenser som gäller för riket för behov hos barn, unga och deras föräldrar. Detta gäller även för behoven av insatser för personer med alkohol- och drogproblematik. Götene kommer även fortsättningsvis arbeta med samverkan kring missbruks- och beroendefrågor.

Det kommer att krävas stora arbetsinsatser och väl fungerande metoder och rutiner för att möta det stora behovet av ekonomiskt bistånd. Här kommer AME spela en viktig roll tillsammans med sina samverkanspartner. Lokala rutiner för att tillsammans med Arbetsförmedling och Försäkringskassan hjälpa individer till egen försörjning kan vara en framkomlig väg.

Vi bedömer att vi bäst möter framtida krav och behov genom att:

- Kunna planera och ha en framförhållning i de krav som ställs på oss för att ta emot ensamkommande barn och ungdomar.
- Ökad alkohol- och drogrådgivning samt tidiga och förebyggande insatser inom missbruksområdet.
- Utveckla nya insatser inom arbetsmarknadsverksamheten för att fler personer/familjer ska kunna klara egen försörjning.
- Fortsatt fokus på samverkan, gäller både myndighetssamverkan, samverkan med andra kommuner och samverkan med frivilligorganisationer.
- Hitta nya former för att rekrytera kontaktpersoner, kontaktfamiljer och familjehem.
- Ytterligare öka samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, handikappomsorgen samt skola för att tidigt fånga upp unga vuxna som är i behov av ett samlat stöd.
- Förbättra våra interna rutiner kring arbete med våld i nära relationer.

Nämnden för service- och teknik

Ordförande: Karl-Gustav Bynke (Skara)

Vice ordförande: Clemens Nordentoft

Verksamhetsområde

Nämnden för Service och Teknik är Skara och Götene gemensamma politiska nämnd för gemensam ledning och samordning av tekniska tjänster i Skara och Götene kommuner. Här redovisas Götene andel av budget för nämnden för service och teknik.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Intäkter	22,8
Kostnader	-41,0
Verksamhetens resultat	-18,2
Budgetanslag	-19,1
Över-/underskott	0,9

Nämnden för service och teknik har ett överskott på 0,9 mnkr. Detta är 0,5 mnkr lägre än den resultatreglering som redovisas i nämndens årsredovisning. Detta beror på att budget för fastighet samt gata/park har varit lägre i Götene kommuns budget än i den budget som Skara kommun som huvudman för nämnden har haft. Skillnaden uppstod vid införandet av komponentavskrivningar som hanterades via tillfälliga budgetposter i Götene kommun.

Verksamheter som ingår

Nämnden för service och teknik har ansvar för

- Kost som ansvarar för måltidsproduktionen alltifrån förskola till delar av äldreomsorg. Måltiderna som erbjuds ska uppfylla Livsmedelsverkets rekommendationer och vara goda, vällagade och i stor utsträckning tillagade från grunden.
- Lokalvård som följer och arbetar efter Socialstyrelsens ”Allmänna råd om lokalvård” i så stor utsträckning som möjligt.
- Fastighet förvaltar kommunens fastigheter. Fastighetsenheten finansieras via hyresintäkter. Verksamheten omfattar alla fastighetsskötsel, underhåll och hyresförhållanden samt verksamhetsservice. Fastighet svarar också för investeringsåtgärder i nya och befintliga fastigheter.
- Gata/Park svarar för drift, underhåll och investeringsåtgärder inom områden gator och parker, natur- och fornvård

Investeringar

(mnkr)	Redovisning 2015-12-31	Årsbudget 2015
Nämnd service och teknik	12,3	14,7
Projekt Centralkök	1,6	0,9
Panna Lundsbrunn	0,7	0,8
Tekniska åtgärder fastighet	1,0	1,0
Energieffektivisering	1,4	1,0
Gata-Park projekt	0,9	1,3
Komponenter gata	1,0	1,0
Komponenter fastighet	3,3	4,0
Övrigt	2,4	4,7

Av budgeterade investeringar på 14,7 mnkr har 12,3 mnkr eller 84 procent genomförts.

För en mera detaljerad redovisning hänvisas till Årsredovisning 2015 för Nämnden för Service och Teknik.

Brandskyddsutbildning.

Räddningsnämnden

Ordförande: Ulla Hellberg (Skara)

Vice ordförande: Ove Karlsson

Verksamheter som ingår

Räddningsnämnden Skara-Götene har ansvaret för kommunernas gemensamma räddningstjänst.

Inom nämndens ansvarsområde ingår även ett lokalt tillsynsansvar för det förebyggande brandskyddet enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO) och Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt tillståndsansvaret enligt LBE. Dessutom har nämnden ansvar för brandskyddskontroll och rengöring av eldningsanordningar enligt LSO, den så kallade sotningsverksamheten

Här redovisas Götene's andel av budgeten för räddningsnämnd samt brandvatten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015
Kostnader	-8,2
Budgetanslag	-8,9
Över-/underskott	0,7

Räddningsnämnden har ett överskott på 0,7 mnkr då budgeten varit något hög. Budgeten för Räddningsnämnden har varit högre i Götene kommuns budget än i den budget som Skara kommun som huvudman för nämnden har haft. Även kostnaderna skiljer då det i kostnader ingår brandvatten i Götene kommuns redovisning.

För en mer detaljerad redovisning hänvisas till Årsredovisning Räddningsnämnden 2015.

Götene kommuns bolag

Götene kommuns helägda bolag är AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Götene kommuns helägda bolag är AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

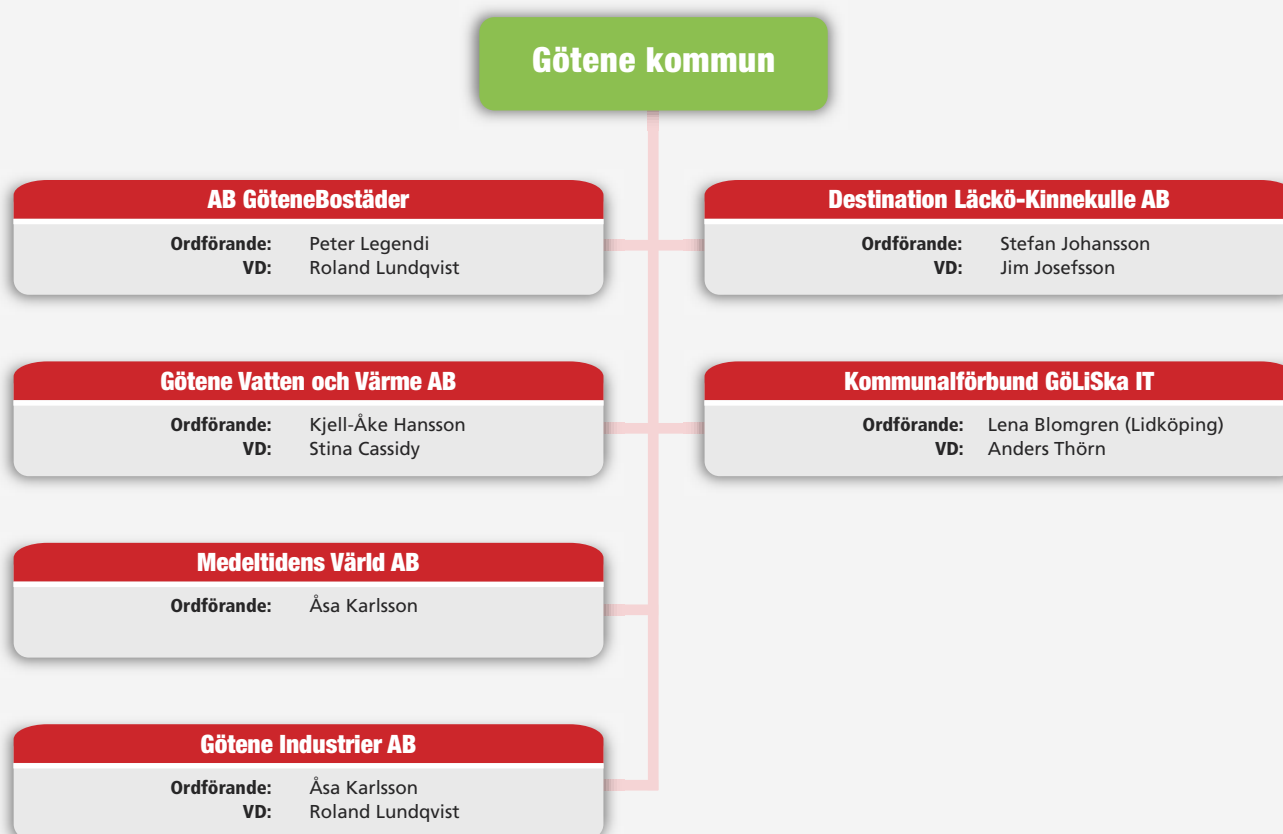
Götene kommun äger 27 procent av Destination Läckö-Kinneulle AB, resten ägs av Lidköpings kommun 50 procent samt 23 procent av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

IT-verksamheten bedrivs som ett kommunalförbund tillsammans med Lidköping, Skara och Essunga kommuner i GöLiSka IT.

Götene kommun är dessutom medlemmar i bland annat Skaraborgs kommunalförbund, Samordningsförbundet Skaraborg, Kommuninvest, Leader Västra Skaraborg, Leader Nordvästra Skaraborg, Näringslivsföreningen samt Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem.

Översikt :

Organisation – Götene kommun och bolag

AB Götenebostäder (556089-4197)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolaget ska långsiktigt äga och förvalta bostäder och lokaler enligt affärsmässiga principer och erbjuda kunderna ett tryggt boende med hög kvalitet.

Omsättning för 2015 är 30,5 mnkr. Antal medelanställda under året är 8 st.

Götene Vatten och Värme AB (556383-3143)

Bolaget är helägt av kommunen. Götene Vatten och Värme AB ska med hög leveranssäkerhet, hög servicegrad, låga marknadsanpassade priser och stor miljöhänsyn, producera och tillhandahålla fjärrvärme, vatten & avlopp samt omhänderta hushålls- och företagsavfall.

Omsättning för 2015 är 107,6 mnkr. Antal medelanställda under året är 30 st.

Medeltidens Värld AB (556739-2468)

Bolaget är helägt av kommunen. Syftet med bolaget är fastighetsförvaltning och därmed förenlig verksamhet samt att arrendera ut verksamheten. Avveckling av anläggningen har fortsatt under året.

Ingen omsättning för 2015 och inga anställda finns i bolaget.

Götene Industrier AB (556730-0750)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Ingen omsättning för 2015 och inga anställda finns i bolaget.

Destination Läckö-Kinneulle AB (556440-4332)

Bolaget ägs av Götene kommun 27 procent och Lidköpingskommun 50 procent. Övriga aktier, 23 procent, ägs av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företrädare på turistmarknaden genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen ska vara den näring som snabbast skapar tillväxt i området. Bolaget fullgör en viktig funktion i kommunernas totala utveckling. Bolaget ska vara den ledande parten i utvecklingen av besöksnäringen i Läckö-Kinneullebygden.

Omsättning för 2015 är 10,2 mnkr. Medeltalet anställda under året är 6.

GöLiSka IT (kommunalförbund)

GöLiSka kommunalförbund ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara och Essunga. Götene kommuns andel för 2015 är 16,2 procent.

Syftet med verksamheten är att bygga, upprätthålla driften av och utveckla en IT-baserad kommunikations-, system- och användarmiljö, som stödjer medlemmarnas strategier för intern och extern information och kommunikation samt de kommunala verksamheternas produktion av medborgarytta.

Omsättning för 2015 är 44,6 mnkr. Medeltalet anställda under året är 51 st.

<<-- Hällekis hamn.

AB GöteneBostäder

Ordförande:
Peter Legendi

Verkställande direktör:
Roland Lundqvist

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene Kommun.

Verksamhetsområde

Äga och förvalta bostäder och lokaler.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	30,5	29,9	29,3
Kostnader	-23,1	-21,5	-20,7
varav personalkostnader	-3,8	-3,5	-3,2
Avskrivningar	-3,7	-3,6	-3,6
Rörelseresultat	3,7	4,8	5,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-2,8	-3,6	-4,6
Resultat efter finansiella poster	0,9	1,2	0,4
Skatt	-0,2	0,0	0,0
Över-/underskott	0,7	1,2	0,4

Bolaget redovisar enligt redovisningssystemet K2, så därför är siffrorna inte jämförbara mot föregående år med anledning av att periodisering inte sker i samma omfattning som tidigare. Budgeterat resultat före skatt för 2015 var 0,6 mnkr.

Investeringar

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Inglasning balkong Melonen	0,0	0,2	-0,2
Utemiljö Hjälmén 7	2,0	1,8	0,2
Radgarage Hjälmén 7	1,0	1,1	-0,1
Tvättstuga Vikingagatan 17	1,2	0,5	0,7
Passersystem Helsesborg	0,0	0,1	-0,1
Byte fönster/balkongdörrar	1,0	0,0	1,0
Porttelefon och bokningssystem	0,7	0,0	0,7
Förbättring av utemiljö	0,5	0,0	0,5
Installation av bredband	0,8	0,0	0,8
Ombyggnad av badrum o kök	1,0	0,0	1,0
Totala investeringar	8,2	3,5	4,

Vissa investeringar är beroende av hyresgästernas medgivande därför har de inte blivit av. En del av kostnaderna har belastat resultatet.

Medarbetare

	2015	2014	2013
Medelantal anställda	8	9	7
– varav kvinnor	3	4	4
– varav män	5	5	3

Under året har det även varit 2 säsongsanställda 1 på heltid och 1 på halvtid samt 1 person med särskilt anställningsstöd.

All personal får en timmes friskvård i veckan samt kontinuerlig uppföljning av hälsan via företagshälsovården

Måluppfyllelse

- Bolaget har visat ett bättre resultat än budgeterat
- Bolaget har uppnått ägarens krav på avkastning
- Bolaget har underhållit våra fastigheter mer än budgeterat. Ökat underhåll innebär att fastigheternas värde bibehålls
- Bolaget fortsätter att aktivt arbeta för att vara det bästa bostadsbolaget på orten
- Bolaget arbetar med att ha kunden i fokus.

Viktiga händelser under året

Eftersom bolaget inte har periodiserat i samma omfattning som tidigare så har underhållet kunnat öka. Räntekostnaderna har minskat efter omförhandling av lån.

Nyckeltal

	2015	2014	2013
Eget kapital mnkr	13,2	12,5	11,4
Balansomslutning mnkr	139,9	142,1	144,6
Soliditet i %	9,5	8,9	7,9

Framtiden

Bolaget ser att det finns stora renoveringsbehov i det äldre beståndet framöver. Planering pågår för fortsatt utbyggnad av utemiljön på Hjälmén 7. Utemiljön på Liljan ska förbättras under 2016. Fönsterbyte planeras på Hjälmén 7. Bolaget kommer att fortsätta att installera bredband i samtliga fastigheter. Bokningssystem för tvättstugor kommer i samband med fiberutbyggnaden att datoriseras. Ombyggnad av Hjälmén 2 planeras ske under kommande år. Planering pågår för framtida nybyggnation. Införskaffande av elbil till verksamheten samt elladdare på något område för att erbjuda hyresgäster att ladda sina elbilar.

Särskilda upplysningar mm

Framtida renoveringar och eventuella nybyggnationer innebär att soliditeten kommer att minska p g a nya lån och större risktagande för bolaget.

Götene Vatten & Värme AB

Ordförande:
Kjell-Åke Hansson

Verkställande direktör:
Stina Cassidy

Ägare

Samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB (GVV) ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Bolaget har kommunens uppdrag att bedriva tre verksamheter: Fjärrvärme, Vatten & avlopp samt Renhållning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Rörelsens intäkter	107,6	106,0	68,0
Rörelsens kostnader	-81,5	-81,7	-56,0
varav personalkostnader	-18,7	-17,7	-13,8
Avskrivningar	-13,5	-13,1	-7,2
Rörelseresultat	12,6	11,2	4,8
Finansiella intäkter	0,0	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-2,3	-3,2	-2,4
Resultat efter finansiella poster	10,3	8,1	2,5
Bokslutsdispositioner	-10,3	-8,1	-2,5
Skatt på årets resultat	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0

Resultat efter finans. poster (spec.)

(mnkr)	2015	2014	2013
Fjärrvärme	5,4	4,7	0,7
Vatten & avlopp	4,1	2,0	1,3
Renhållning	0,8	1,4	0,5
Totalt	10,3	8,1	2,5

Nettoomsättning

Nettoomsättningen för 2015 uppgår till 106,8 mnkr (105,5 mnkr 2014), en ökning med 1,3 mnkr (+1,2%). Ökningen av nettoomsättningen finns huvudsakligen inom vatten & avlopp där omsättningen ökat med 1,1 mnkr.

Försäljningen av ånga har ökat med 1,5 GWh (82,2 till 83,7 GWh). Intäkten har dock minskat med 1,2 mnkr (från 36,8 till 35,6 mnkr) p.g.a. att avtalat försäljningspris följer marknadspriset på biobränsle, som under året har sjunkit.

Försäljningen av fjärrvärme uppgick under året till 35,9 GWh (34,9 GWh). Intäkten ökade med 0,5 mnkr till 23,4 mnkr.

Nettoomsättningen inkluderar även intäkter för anslutningsavgifter med 0,8 mnkr (0,7 mnkr), varav fjärrvärme 0,1 mnkr och vatten & avlopp 0,7 mnkr.

Investeringar

	Budget	Utfall	Avvikelse
Västerbyverket	8,0	7,5	0,5
Ångledning Västerbyverket-Arla	5,0	0,6	4,4
Fjärrvärme övrigt	0,1	0,0	0,1
Vattenproduktion	4,0	2,5	1,5
Svanvik-Källby överföringsledning	6,0	0,1	5,9
Nordskog Källby etapp 3A	3,9	3,8	0,1
Avloppshantering	4,7	1,0	3,7
Vatten & avlopp, övrigt	0,9	0,8	0,1
Återvinningscentralen	3,5	0,0	3,5
Totalt	36,1	16,3	19,8

16,3 mnkr (60,1 mnkr 2014) har investerats under året, varav Västerbyverket 7,5 mnkr, projektering av ångledning till Arla 0,6 mnkr samt vatten & avlopp 8,2 mnkr.

Vid Västerbyverket har ett nytt styrsystem installerats (5,6 mnkr). Utöver styrsystemet har ytterligare investeringar gjorts med 1,9 mnkr.

VA-ledningar har anlagts i ett nytt bostadsområde i Källby (Nordskog, etapp 3a) för 3,8 mnkr.

Vid Götene vattenverk har 1,4 mnkr investerats i sandfilteranläggningen och 0,9 mnkr i ett UV-filter. På avloppssidan har bl.a. markbädden i Österäng bytts ut för 0,6 mnkr.

Medarbetare

	2015	2014	2013
Medeltalet anställda	30	28	21
Varav kvinnor	8	7	6
Varav män	22	21	15
Sjukfrånvaro, %	5,7	1,3	1,8

Måluppfyllelse

Mål Fjärrvärme: Andelen biobränsle i fjärrvärmeproduktionen i Hällekis skall uppgå till minst 95% som årsmedelvärde.

Utfall: Spillvärme 97%, träpellets 3 % och eldningsolja 0% som årsmedelvärde. *Målet har uppnåtts.*

Mål Vatten & avlopp: Dricksvattenförluster och omätt mängd skall utgöra högst 15% av producerad mängd som årsmedelvärde. *Utfall:* Dricksvattenförlusterna, inkl intern förbrukning ca 2-3%, uppgick 2015 till 12%. Produktion 1 941 000 m³, försäljning 1 709 000 m³. *Målet har uppnåtts.*

Mål Renhållning: Informera alla kommuninvånare om avfallsfrågor och sortering av avfall. *Utfall:* En almanacka med information om sortering av avfall har delats ut till samtliga hushåll i Götene kommun. *Målet har uppnåtts.*

Viktiga händelser under året

- Nytt styrsystem har installerats vid Västerbyverket.
- VA-ledningar har anlagts i det nya bostadsområdet Nordskog, etapp 3a, i Källby (3,8 mnkr).
- UV-ljus har installerats vid Götene vattenverk (0,9 mnkr). UV-ljus är ett effektivt desinfektionsmedel mot bl.a. parasiter (t.ex. Cryptosporidium och Giardia) och bidrar därmed till säkrare dricksvattenleveranser.

Nyckeltal

	2015	2014	2013
Nettoomsättning, mnkr	106,8	105,5	67,9
Årets resultat efter finans poster mnkr	10,3	8,1	2,5
Kassalikviditet %	63	66	82
Soliditet % (inkl 78% obes. reserv.)	25,6	22,0	24,3
Balansräkningens omslutning, mnkr	207,6	205,2	160,4

Framtiden

Fjärrvärme: En ny flispanna vid Västerbyverket kan bli aktuellt på några års sikt, dels för att avlasta den nuvarande pannan och dels för att fjärrvärmens ska kunna bli oberoende av olja. En något mindre biobränslebaserad panna, jämfört med dagens flispanna på 25 MW, för fjärrvärme och ångproduktion, skulle innebära en investering i storleksordningen 100-150 mnkr.

Vatten & avlopp: Vi står inför stora utmaningar de närmaste åren, bl.a. i och med kommunens beslut om VA-planen. I planen pekats ut vilka områden i kommunen som är så kallade §6-områden. (Ett § 6-område är ett område med samlad bebyggelse där kommunen är skyldig att ordna med VA-försörjning om hälsomässiga eller miljömässiga behov finns.).

Renhållning: GVV:s ambition är att de nationella målen som berör renhållningen ska uppnås. Men även att verksamheten ska vara rationell och enkel. Målet om materialåtervinning uppnås idag. Det är däremot lite arbete kvar innan målet om matavfall uppnås även om utredningar och försök gjorts.

Medeltidens Värld AB

Ordförande:
Åsa Karlsson

Verkställande direktör:
VD ej tillsatt

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Fastighetsförvaltning och därmed förenlig verksamhet samt att arrendera ut verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	0,0	0,1	0,1
Kostnader	-0,2	-0,2	-10,0
Årets resultat	-0,2	-0,1	-9,9

För återställande av parkområdet avsattes 2013 1,3 mnkr. Till och med 2015 har 0,4 mnkr använts för detta ändamål. Återställandet är ej slutfört och därför finns 0,9 mnkr av avsättningen kvar vid årets slut.

Investeringar

Inga investeringar har gjorts under 2015.

Medarbetare

Inga anställda har funnits i bolaget de fem senaste åren.

Viktiga händelser under året

Parken har varit stängd under 2015, liksom under 2012-2014.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2013 om en avveckling av anläggningen Medeltidens Värld. Styrelsen för bolaget fick uppdraget att genomföra detta på det mest ekonomiska sättet. Därefter har försäljning av byggnader och inventarier genomförts. Av uppdraget återstår en mindre del.

Nyckeltal

	2015	2014	2013
Balansomslutning	5,8	6,2	6,7
Eget kapital	4,8	5,0	5,1
Soliditet %	83	81	77

Framtiden

Styrelsen fick i samband med kommunfullmäktiges beslut i juni 2013 även uppdraget att utreda en avveckling av bolaget Medeltidens Värld AB. Med anledning av att avvecklingen av anläggningen ej är slutförd så kvarstår detta uppdrag.

Götene Industrier AB

Ordförande:
Åsa Karlsson

Verkställande direktör:
Roland Lundqvist

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene Kommun.

Verksamhetsområde

Bolagets verksamhet skall vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Bolaget äger rätt att, efter särskilt tillstånd hos kommunfullmäktige, förvärva och driva dotterbolag med lika eller jämförlig verksamhet.

Bolaget får bedriva annan eller därmed jämförlig verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	-0,1	0,0
Rörelseresultat	0,0	-0,1	0,0
Skatt	0,0	0,0	-0,2
Över-/underskott	0,0	-0,1	-0,2

Bolagets verksamhet är liten och resultatet överensstämmer med budgeterat resultat.

Investeringar

Inga investeringar har gjorts.

Medarbetare

Inga anställda i bolaget. Administrativ tjänst och VD-tjänst köps av AB GöteneBostäder.

Viktiga händelser under året

Bolaget är nu inte lagfären ägare till fastigheten Brännebrona 1:46.

Slutbesked från Kammarrätten i Jönköping om att bolaget inte får tillbaka skattetillägget, som betalades 2013 i samband med försäljningen av Bowlinghallen är nu klart, bolaget kommer inte att överklaga till högre instans.

Framtiden

Ägaren bör ta ställning till vad som ska hända med bolaget i framtiden.

Destination Läckö-Kinneulle AB

Ordförande:
Stefan Johanson

Verkställande direktör:
Jim Josefsson

Ägare

Götene kommun 27 %, Lidköpings kommun 50 %, näringsliv och privatpersoner 23 %.

Verksamhetsområde

Destination Läckö-Kinneulle AB ägs av Lidköpings och Götene kommuner och privata intressenter (näringslivet, organisationer, privatpersoner). Kommunernas avsikt är att långsiktigt fokusera på besöksnäringens marknad genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen skall vara en näring med stark tillväxt i området.

Verksamhetsinriktning

- Stöd i affärs- och kompetensutveckling för befintliga och nya aktörer.
- Stöd för utveckling av nya och befintliga besöksmål.
- Aktivt medverka i utveckling och stödja skapandet av nya evenemang inom besöksnäringen.
- Destinationsmarknadsföring.
- Mottagningservice.
- Stöd i utveckling av affärsrelaterad besöksnäring, som konferenser möten o dyl.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2015	2014	2013
Intäkter	10,2	10,8	11,4
Kostnader	-10,4	-10,4	-11,8
varav personalkostnader	-3,2	-3,2	-3,6
Rörelseresultat	-0,2	0,4	-0,4
Bokslutsdispositioner	0,1	-0,1	0,1
Skatt		-0,1	
Över-/underskott	0,1	-0,2	0,1

Bolaget uppvisar 37,4% i soliditet. Budgeterat resultat 2015 var -0,3 mnkr.

Medarbetare

	2015	2014	2013
Medelantal anställda	6	6	6
– varav kvinnor	5	6	6
– varav män	1		
Sjukfrånvarotid (%) under året	0,8	1,7	1,3

Viktiga händelser under året

- Ny VD anställdes i Destination Läckö-Kinneulle AB under februari.
- En ny affärsplan är framtagen och beslutad för 2016-2018.
- En genomgång av bolagets alla avtal är genomförd för kostnadseffektivisering.
- Projektledare/ägare av Ostindiefararen Göthborgs besök i Lidköping.

Nyckeltal

	2015	2014	2013
Gästnätter HSV	99 313	90 996	93 732
Gästnätter Camping	170 939	175 981	137 874
Internationella			
Gästnätter	47 154	40 129	33 821
Turismomsättning			
(miljoner kr)		1 691	1 632
Årsverken		1 145	1 171

Nyckeltalen 2015 för turismomsättning och årsverken sammanställs tidigast sommaren 2016. Gästnattsstatistiken för 2015 är preliminära siffror från SCB.

Framtiden

MUifrån Destination Läckö-Kinneulle ABs nya affärsplan och strategier kommer bolaget fortsätta att identifiera, möjliggöra och utveckla förutsättningarna och möjligheter inom besöksnäringen, så att nuvarande positiva trender inom besöksnäringen i destinationen ska fortsätta inför framtiden.

- Resanledningar året runt
- Tillgänglighet för besökaren
- Samverkan tillsammans med alla
- Digital utveckling
- Hållbar besöksnäring
- Finansiering, att attrahera nya resurser
- Stärka och utveckla varumärket av destinationen
- Entreprenörskap, företagande och kompetensutveckling

Göliska IT

Ordförande:

Lena Blomgren (Lidköping)

Verkställande direktör:

Anders Thörn

Ägare

Kommunalförbundet Göliska IT ägs av Essunga, Götene, Lidköping och Skara kommuner och från 1 januari 2016 även Grästorp. Ägarandelen för Götene kommun 2015 är 16,2 %.

Verksamhetsområde

Göliska IT levererar IT-drift till de fyra kommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som motsvarar den relativa omfattningen kommunen köper verksamhet av förbundet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnr)	2015	2014	2013
Intäkter	44,6	46,8	45,6
Kostnader	-42,2	-41,5	-43,9
varav personalkostnader	-24,9	-22,9	-22,9
Avskrivningar	-3,4	-2,7	-3,2
Årets resultat	-1,0	2,6	-1,5

Intäkterna har legat avsevärt lägre än budgeterat inom tjänsterna i IT-avtalet. Prissänkningar på vissa tjänster inom IT-avtalet skulle finansieras genom förändrade leveransrutiner och där återstår att göra förändringar. Detta i kombination med lägre volymer i tjänsterna påverkar resultatet negativt. Intäkterna från nätbolagen har ökat under året till följd av ett utökat uppdrag. De intäkter ökningarna medför täcker det ökade resursbehov som det innebär. Sammantaget innebär detta ett underskott mot budget på 0,5 mnr på intäktssidan.

Leveranserna inom trådlöst nät fortsätter att öka med en årlig takt på 10-15%. Gästnät för besökare och ett ökat behov av att ansluta fler enheter inom exempelvis skolor gör att efterfrågan bedöms vara fortsatt stark. Enskilda accesspunkter köps in och kostnadsförs direkt, vilket gör att utökningen slår mot resultatet. Effekten av detta är för året ca -0,7 mnr.

Investeringen i nytt datacenter har inneburit ökade avskrivningskostnader för den nya investeringen samt att tidigare lösning har tagits ur bruk och nedskrivning av anläggningstillgångarna har gjorts till noll kronor. Resultatet påverkas med -0,7 mnr.

Kostnaderna för personal har varit lägre än budgeterat. Personalen har en låg medelålder och en stor andel är föräldrar vilket påverkar frånvaron både för föräldraledigheter och vård av barn. Sjukfrånvaron har under året på totalen varit något lägre än föregående år sett till procentuell andel frånvaro.

Budgeterat resultat för 2015 var -0,5 mnr.

Investeringar

	Budget	Utfall	Avvikelse
Datacenter	2,1	5,8	-3,7
Datahall, anpassning	0,2	0,6	-0,4
Serverar	0,2	0,1	0,1
Dokumentationssystem	0,0	0,5	-0,5
Övr investeringar	0,5	0,2	0,3
Totala investeringar	3,0	7,2	-4,2

Nettoinvesteringarna uppgick 2015 till 7,2 Mkr, jämfört med budgeterade 3,0 Mkr. Upphandling och installation av nytt datacenter är den största enskilda investering som gjorts sedan kommunalförbundet bildades. Förutom själva datacentret har åtgärder krävs i datahallen, såsom förbättrad strömförsörjning och switchar med högre kapacitet. Medel har funnits avsatta i budget från 2013 och framåt, totalt 3,6 mnr. Utfallet på 5,9 mnr (inräknat 2014 och 2015) innebär att minskade investeringsnivåer krävs för att balansera ökade avskrivningskostnader. Budget för 2016-2018 innehåller en sänkt investeringsnivå med 0,8 mnr per år.

Medarbetare

	2015	2014	2013
Medelantal anställda	51	48	45
– varav kvinnor	15	15	13
– varav män	36	33	32
Sjukfrånvarotid (%) under året	3,2	4,1	1,5
Andel långtidssjukfrånvaro			
av total sjukfrånvaro, %	59,1	75,1	3,3

Antalet tillsvidareanställda har ökat med två personer jämfört med föregående år. Ökningen har skett inom kommunikation och inom klient. Under första halvåret har en anställd varit utlånad till Skara kommun. Frånvaro för vård av barn och föräldraledigheter varierar över tid mellan 1-3 personer.

Måluppfyllelse

Göliska IT har mål inom NKI (nöjd kund index) där 95 % av kunderna ska vara nöjda eller mycket nöjda med sina IT-leveranser. Resultatet för 2015 ligger på 94,2 %. Bedömningen är att det ständiga förbättringsarbete som görs påverkar utfallet i önskad riktning.

System med högsta servicenivån, så kallade kritiska system, skall vara tillgängliga 99,7 % på årsbasis. För 94 % av dessa system är detta uppfyllt jämfört med målet 90 % av systemen. Övriga SLA-krav (överenskommen servicenivå) för 2015:

SLA

	Krav	Resultat	Uppfyllt
Väntetider i telefonkö	1 min	1,3 min	Nej
Ärendet löst vid första kontakt	>75 %	77,7 %	Ja
Åtgärdstider för ärenden	>95 %	96,2 %	Ja
Antal återöppnade ärenden	<1 %	<0,1%	Ja
Totala investeringar	3,0	7,2	-4,2

För att komma ner i väntetider i telefonkö arbetar Göliska IT med att utveckla kundinformation och göra en översyn över lösenordshanteringen för att minska antalet inkommande ärenden.

De två finansiella mål som antagits av direktionen har båda uppfyllts. Betalningsförmågan på kort sikt överskrider målvärdet som är satt till 100 % och ligger på 131 % inräknat checkkredit. Den stora investeringsvolymen påverkar likviditeten negativt. Det egna kapitalet exklusive överenskomna medel för utveckling uppgår till 3,6 Mkr. Enligt målnivån för 2015 ska det minst uppgå till minst uppgå till 2,1 Mkr, vilket är 5 % av omsättningen. Även det målet är uppnått.

Viktiga händelser under året

- Upphandling och installation av nytt datacenter. I och med detta finns möjlighet att om ägarkommunerna så önskar spegla datacentret på annan plats och därmed höja driftsäkerheten för de fem medlemskommunerna.
- Grästorps kommun har ansökt och antagits som ny medlem i kommunalförbundet. Under första halvåret 2016 kommer driften successivt att flyttas över till Göliska IT.
- En utsedd Skolgrupp har arbetat intensivt med att förbättra leveranserna till skolorna och som ett resultat av detta har nu skolorna tillgång till tjänster för iPads för lärare och elever som innebär att man enkelt kan skjuta ut och ta tillbaka appar till enskilda enheter, hantera apple-id och återställa iPads vilket ger lärarna mer tid för eleverna.

Nyckeltal

Ägarandelen är stabil och pendlar runt 16 % över tid. Ägarandelen beräknas som varje ägares relativa andel av köpen från kommunalförbundet. Götenes ägarandel påverkas således dels av de egna köpens förändring, dels av övriga ägares köp.

	2015	2014	2013
Soliditet, %	31	55	29
Likviditet, %	131	167	101
Ägarandel, %	16,2	16,1	16,7

Framtiden

Under 2016 övertas Grästorps IT-drift av Göliska IT. Ett samarbete mellan fem kommuner kräver att samarbetsformerna fortsätter att utvecklas för att Göliska IT ska kunna ge det stöd i digitaliseringen som kommunerna efterfrågar.

Skolornas behov kommer fortsatt att vara i fokus och utvecklingen av nya tjänster fortsätter. Genom den kompetens som nu finns i organisationen är förutsättningarna mycket goda för en utökning av uppdraget inom skolan.

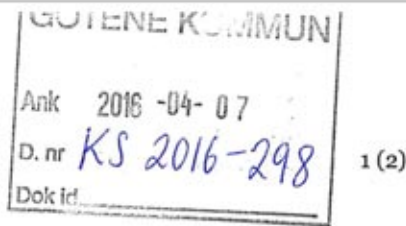
Göliska IT bedömer att säkerhetsfrågorna är viktiga att jobba vidare med. Förutsättningar för en sekundär datahall är på plats, och det är nu medlemskommunerna som får avgöra hur prioriterat detta ska vara.

Särskilda upplysningar mm

Avtal finns för båda delarna av verksamheten – IT-avtalet med medlemskommunerna och avtal med samtliga nätbolag. Avtalen fungerar väl och ger en stabil grund för Göliska IT att fortsätta utveckla verksamheten. Budget för 2016 är lagd i balans, även om viss osäkerhet finns vad gäller det ekonomiska utfallet av införandet av Grästorps kommun i samarbetet. Bedömningen är att det kommer att på något års sikt vara en förstärkning för samarbetet och ge ytterligare möjligheter till stordriftsfördelar.

Revisionsberättelsen

Revisorerna i Götene kommun

1 (2)

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i AB Götenebostäder, Götene Vatten och Värme AB, Medeltidens Värld AB, Götene Industrier AB och Destination Läckö Kinnekulle AB.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser behövas för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Som en del i vår årliga granskning av all verksamhet och i syfte att granska kommunstyrelsens, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och bygg- och miljönämnden samt överförmyndarens övergripande ansvarsutövande har vi tagit del av protokoll och handlingar. Med anledning av förändring till fler nämnder har vi därutöver granskat reglementen, delegationsordningar, tillämpning av internkontroll reglemente och styrdokument. Vi har därutöver under hösten haft dialogmöten med social respektive barn- och utbildningsnämndens presidium. En sammanfattande rapport med fokus på förbättringsområden har överlämnats till de för året nya nämnderna som ett resultat av denna övergripande ansvarsutövande granskning.

I granskningen av de med Skara kommun gemensamma nämnderna – Nämnden för service och teknik och Räddningsnämnden - har vi samverkat med Skara kommuns revisorer.

Till grund för vår bedömning ligger också uppföljning av tidigare granskningar och fördjupade granskningar avseende årsredovisning, delårsrapport, byggnation Liljestensskolan och sjukskrivningstalen. Vad gäller vår granskning av Liljestensskolan avvaktar vi projektledningens definitiva slutrapport innan vi slutför vår granskning. Rapporter kommer att överlämnas inom kort. Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar, behandling av inkommande svar på tidigare granskningar eller rena informationer som inte resulterat i någon granskningsrapport.

Årets resultat uppgår till 12,3 mnkr vilket kan jämföras med ett budgeterat resultat på 6,7 mnkr och ett i delåret prognostiserat resultat på -0,8 mnkr. Balanskravsresultat uppgår till 25,8 mnkr.

Kommunfullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning uppnås vad avser säkerställande av värdet på kommunens egna kapital och verkliga pensionskostnader täcks.

Målet om självfinansiering av investeringar uppnås inte vilket medför att god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv inte uppnås.

2 (2)

Om målet vad avser egenfinansiering av investeringar kvarstår som en viktig komponent för god ekonomisk hushållning så borde det ske en tydligare styrning för att nå målet. Målen om en oförändrad utdebitering och en positiv och ökande soliditet uppnås båda.

Vår uppfattning om måluppfyllelsen för verksamhetsmålen att den liksom tidigare är alltför otydlig. Av redovisningen noterar vi att det inte görs en samlad bedömning av måluppfyllelsen utan det anges ofta att den pendlar och därmed görs ingen bedömning av god ekonomisk hushållning totalt sett. Det anges vara ett långsiktigt arbete för att nå angivna mål och borde då, enligt vår uppfattning, innebära att det går att utläsa utvecklingen över tid. En utveckling av och en mer stringent måluppföljning menar vi är oerhört viktig och nödvändig för såväl styrning som underlag för att bedöma måluppfyllelse och därmed om man uppnår god ekonomisk hushållning eller inte.

Uppföljning av nämndernas verksamhet sker i årsredovisningen på ett detaljerat och enligt vår uppfattning alltför detaljerad nivå men utan tillräcklig koppling till uppdrag och mål för året.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att den interna kontrollen vad avser systematik och rapportering till ansvarig styrelse/nämnd har varit **otillräcklig** inom såväl styrelse som samtliga nämnder. Förbättringsarbetet måste omfatta dokumenterade risk- och väsentlighetsbedömningar för val av internkontrollområden samt internkontrollplaner.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och samtliga nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2015 godkänns.

Götene kommun 2016-04-07

Jan Olof Karlsson

Mikael Larsson

Berndt Holgersson

Ingrid Carlson

Inger Kindberg

Till revisionsberättelsen hör

- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen.

Götene kommun

Antagen av KF: 2016-04-25

Götene kommun, Torggatan 4, 533 80 Götene

Tel. 0511-38 60 00. Fax: 0511-593 07

E-post: gotene.kommun@gotene.se

Hemsida: www.gotene.se